



SZOMBATHELYI TANKERÜLET.

**SOPRONI M. KIR. ÁLLAMI
SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUM
(VIII. OSZTÁLYA REÁLGIMNÁZIUM)**

Évkönyve

**AZ 1941/42. ISKOLAI ÉVRŐL
FENNÁLLÁSÁNAK 92. ÉVÉBEN.**

KÖZZÉTETTE:

Gábor Géza dr.

igazgató.

SOPRON, 1942.

Nyomatott a Rábaközi Nyomda és Lapkiadó Vállalatnál, Sopron, Szt. György-utca 11.



Lauringer Ernő

tanügyi főtanácsos, igazgató
1919—1941.

A nm. V. K. M. úr intézetünk érdemes igazgatóját 1941 szept. 1-vel 35 évi szolgálatának teljes kitöltése után nyugállományba helyezte. Távozását igazán és őszintén fájlalta a tanári testület, a tanuló ifjúság s a város társadalma egyaránt.

Életrajzi adatai a következők:

Kőszegen született 1883. jan. 1-én, középiskolai tanulmányait ugyanott kezdte s Sopronban a bencés gimnáziumban fejezte be. Egyetemi tanulmányait Budapesten, Kolozsváron s Leipzigben végezte, tanári oklevelet a kolozsvári Ferenc József Tudomány Egyetemen szerzett a történelem és földrajzból 1906-ban.

Gondos felkészültséggel és fiatal lelkesedéssel fogott hozzá nevelői működéséhez. Első állomása Kiszében volt, onnan Brassóba az állami főreáliskolához, majd onnan a szentgotthardi áll. főgimnáziumhoz került.

Sopronba 1911-ben helyezték az akkor még áll. főreáliskolához s ettől kezdve 1941 szept. 1-ig mindvégig itt működött. 1911—1919-ig mint tanár, 1919. IX-től—1941-ig mint igazgató.

Mint fiatal tanár lelkesen hirdette a magyarság dicső múltját s rendíthetetlen hittel nemzetünknek jövője elhivatottságát. Megvolt benne a jó tanárnak minden kelléke: világos elme, szerető szív s erős kötelesség-érzet. Tanítványai még ma is azt mondják, hogy ünnepnap számba vették azt a napot, amelyen Lauringer Ernő tanár úrnak történelmi órája volt.

Ambícióját nem merítette ki az, hogy tanítványai előtt feltárta lelkének gazdag kincseit, hanem nagy szeretettel behatóan elmerült hazai történetünk tanulmányozásába is. Kiadta: „*A magyar közintézmények fejlődése*“ c. könyvét, amely abban az időben alapvető volt; majd pedig „*Sopron a napoleoni háborúk idején*“, „*Sopron szab. kir. város érméi*“, „*A soproni amfiteatrum*“, „*Sopron szab. kir. város műtörténeti vázlata*“, „*Gróf Széchenyi István szülőháza Bécsben*“, „*Széchenyi István gróf az érmészetben*“ c. tanulmányait.

Résztvett a város minden közérdekű megnyilvánulásában. Éveken át tagja volt Sopron szab. kir. város th. képviselőtestületének, számos kulturális egyesületnek működő tagja. Különös szeretettel – vonzódott a numizmatika ránt s ezen érdemeit Sopron szab. kir. város azzal honorálta, hogy őt állította a városi múzeum élére mint igazgatót. Ezt a tisztséget még ma is betölti.

1919-ben megüresedett intézetünkben az igazgatói állás s a legfelsőbb tanügyi hatóság, a VKM. ezt az állást az akkori tanári testület óhajára vele töltötte be.

Igazgatói állását a legsúlyosabb időkben foglalta el: az ország nagyobb részét ellenséges csapatok tartották megszállva s a megmaradt részekben a vörös uralom nyomai még mindenütt láthatók voltak; Sopron Ausztriának volt odaigérve s határában a nyugatmagyarországi felkelők harcai még dúltak. Bármennyire is bízott a magyarság a népszavazásban, feszült idegesség szállotta meg a lelkeket.

Intézetünk egész felszerelése, bútorzata becsomagolva Győrben várta meg a népszavazás eredményét.

Hála a Mindenhatónak! Sopron hű maradt az anyaországhoz, a népszavazás eldöntötte hovatartozását s iskolánk felszerelése is újból visszakerült.

Ezekben a nehéz időkben állott Lauringer Ernő igazgató az intézet élén. Mennyi tépelődés, mennyi izgalom örömlhetett a lelkét már akkor. Még a későbbi időkben is meg kellett érnie egy ugyancsak izgalmas évet, amikor 1938-ban az iskolaépület földémszerkezetének egy jókora része váratlanul beomlott. Csak az Uristen különös gondoskodása őrizte meg attól, hogy akkor ez tömegkatasztrófát nem okozott. A beomlás 10 perccel a tanítás befejezése után következett be.

Igazgatóságához fűzött remények valóra váltak. A jó tanárból jó igazgató lett, akit egyaránt tiszteltek, becsültek kortársai és tanítványai.

Nagy terheket róttak rá a későbbi évek is. Klebelsberg Kunó gróf és Hóman Bálint kultuszminiszterek középiskolai reformjai nagy feladatok elé állítottak minden igazgatót. Mindezen az ő bölcs vezetése alatt intézetünk szinte zökkenés nélkül esett át. Eredményes működését a VKM azzal ismerte el, hogy tanügyi főtanácsosi címmel tüntette ki.

Mint embert a jószívűsége jellemzte, jószívűsége annyira köztisztviselő volt, hogy nem mehetett hozzá senki, akár tanuló, akár tanár olyan kéréssel, amit meg nem hallgatott volna s nem teljesített volna. Komoly

külseje melegen érző, nemes szívet takart. Szűkebb baráti köre előtt megnyílt a szíve s szípkormányozó szellemessége egyaránt.

A tanulókra vonatkozó felfogása ez volt: becsületes, kötelességtudó, vallásos s hazájához hű magyar ifjú, ha gyengébb képességű is, de magyar hazájának hasznára válhatik. Ez az elve sok-sok tanítványát kötelezte hálára.

Modorával megnyerte kortársai igaz tiszteletét, szeretetét és őszinte megbecsülését. 35 évi tanári pályájára nyugodt lelkiismerettel tekinthet vissza.

A tanári testület szomorú szívvel vált meg igazgatójától, mert minden távozás, minden válás fáj. Fáj még akkor is, ha az nem örökre szól. Igaz szívből kívánjuk, hogy a nyugalom éveiben adjon neki a jó Isten még sok évig friss erőt, jó egészséget. Távozó kedves alakját és emlékét a szívünkbe zárjuk.

Katona Ferenc
c. igazgató.

Gróf Széchenyi István emlékezete.

Gróf Széchenyi István születésének 150. évfordulóján az ország kormányzója által meggyújtott emlékezés-tűzével elindultak a fáklyás futók a budapesti Széchenyi szobortól, hogy meggyujtsák az emléktűzeket mindenütt, ahol Széchenyi alkotásai ma is hirdetik nagyságát és építő erejét.

Az első magyar ember gyújtotta tűz fellobbant ez ősi városban is, hogy a legnagyobb magyar emlékezetét felidézve rámutasson életének halhatatlan tanítására. A lobogó tűzben Széchenyi szelleme szikrázik felénk, és a „Kellet népe“-ben leírt szavait zengi:

„Mindazt, amit tettem, azért tettem, mert magyar vagyok.“

Magyar volt, ezért harcolt a kishitőség és az elbizakodás, a maradiság és az elhamarkodás, az önzés és a gög, a nemzetietlenség és a műveletlenség ellen. Ezért állítja szembe a munka hazafiságát a száj hazafiságával. Ezért hirdeti a reformot nemcsak a politikában, hanem a társadalomban, nemcsak az intézményekben, hanem a lelkekben. Ezért alkot, izgat, kelteget és biztat. Magyar volt: értünk hevült, miattunk szakadt meg a szíve. Méltó az emlékezésre!

Emlékezésünk visszavezet a haldokló XVIII. század utolsó évtizedének első éveibe. A legújabb kor első világháborúja rázza a rendiségbe kövesedett Európát. Franciaországon erőt vesz a forradalom láza. Lengyelország nemzetmentő reformokba kezd. II. Lipót uralma lelkes reformmozgalmakkal telt. Martinovics Ignácot elkapja a francia forradalom szele s az írek földje vértől ázik. Nyugtalanság, szorongás, háború és nélkülözés ver tanyát Európában, amikor Bécsben megszületik a legnagyobb magyar. A Duna—Tisza partján csendesen haldoklik egy nép. Az elmulás szele végigsuhan a Kárpátok völgyében és kétségbeesetten sír fel Kölcsey Zrínyi dalában. Visszhangképpen megszólal a végzet szava Herder jóslatában, aki történetbölcseleti eszméinek 16-ik könyvében nyíltan megírja: „...egypár század múlva a magyar nyelvnek nyoma is elvész.“ Ez a jóslat ráfeküdt a nemzet legjobbjaira. Berzsenyi megrázó ódái, gróf Széchenyi Ferencnek, az utolsó magyarnak lemon-

dása, Kölcsey fenséges himnusza ezt hirdetik. Ez a lidércnyomás ráfekszik a férfi Széchenyre is. Nem tud szabadulni tőle. Nemzetének végzetét beteltnék látja. Erre tanítja Voltaire mondása is „nincs boldogtalanabb nép a magyarnál.” Szíve ellentmond a végzetnek, és meggyőződéssel kiált fel: „él bennünk isteni szikra.” Az élet szava megzendült lelkében. Az Európát megrázó vihar, a napoleoni háborúk Nápolytól—Berlinig, Madridtól—Moszkváig, Páristól—Győrig végigszántják Európát s megváltoztatják a XIX. század arculatát. A francia zsarnokságot a feltámadt nemzeti szabadság nemcsak letöri, hanem általános társadalmi, gazdasági átalakulást indít el. A bécsi kongresszus egy emberöltőre elrendezi Európa sorsát és eltűnik a történelem színpadáról Lengyelország és orosz kancsuka alá kerül Finnország. A Nyugaton végbemenő nagy gazdasági, társadalmi és szellemi változásokat nyitott szemmel kíséri figyelemmel Széchenyi István. Megérlelődik benne az elhatározás: „Életemet embertársaim, hazám, honfitársaim javára áldozom fel.” Elhatározását tett követi és 1825. november 3-án felajánlja vagyona egyévi jövedelmét „a nemzeti szellem felvirágzására.” Amit tesz, amit alkot nemzeti jelentőségűvé lesz. Munkája nyomán a halódó nemzet életre kel. Pezsgő élet támad a Duna—Tisza síkján. Megújul a nyelv, a nemzeti szellem, javul a gazdasági élet, a közlekedés, megszületik az ipar s nekilendül a kereskedelem. A boldogtalan nép megindul boldogulása felé s Herder félelmetes jóslatára Széchenyi örömmel kiáltja hitvallomását a Világban: „Hála az egeknek, még fiatal nemzet vagyunk, nekünk nem fénylik a múlt, ellenben más nemzeteknek nincs jövőjük.” S Kölcsey himnuszára feleletként felzendül Vörösmarty szózata. Megszületik a magyar történelem legendás emberöltője; a természet mintha pótolni akarná az évszázadok mulasztásait s a nagy magyarok egész sorát adja a magyar népnek. A haladás lassú irama rohanásba kezd, a nemzet egyszerre akar elérni mindent, s önerejére támaszkodva legyvert ragad szabad nemzeti érvényesüléséért. A nagy ébresztő megdöbbenve látja a végzetet, a sírt, hol nemzet sülyed el, amelyet el akart háritani nemzetéről, s lelke elborul. Egy élet munkája tehát a nemzeti halálba vezetett volna!? Nem! Katonailag elbukott a nemzet Világosnál és tépeit zászlói Oroszországba kerültek. A nemzet azonban nem adta meg magát. Európa külpolitikai helyzete megpecsételte ugyan a szabadságharc bukását, ám a magyar Génusz vádlóként lépett a világ nagy nemzetei elé. Széchenyi munkája után a nemzet nem vesztett el s a kedvező körülmények meghozták az évszázadok óta sóvárgott boldogabb kort. A legnagyobb magyar ezt nem élte meg. Sorsa az örök nagy magyarok megrázó sorsa. Intő és emlékeztető, de egyben mindenkor tanító sors ez. Az élők sorából eltávozott, eszményi alakja azonban odaállt nemzete elé és mutatja a jövő útját. A jövő útját, melyért a mindenkori jelen nemzedéknek tudatosan küzdenie, munkálkodnia kell. Ha erről egy nemzedék megfeledkezik, árát mindig a jövő nemzedék adja meg. Ezt bizonyítja a faji-magyar gondolattól elszakadt nemzetietlen szellem tobzódása, amely elhatalmasodva Trianonhoz vezetett. A szörnyű összeomlásban Széchenyi szellemében a nemzeti eszmények ápolása, fenntartása őrizte meg a maradvány magyarság erejét, hitét, bizalmát rendeltetésében. A nemzet múltjába kapaszkodott és úgy készült a jövőre. A múltból pedig előjöttek a nemzet nagyjai s rámutattak a hozott áldozatokra 900 év távolából intett felénk Szent István el nem porladó jobbájával, 700 év távolából zengett felénk a *Planctus Hungariae* siralma, 500 év távolából jelent meg Hollós-

Mátyás, 400 év távolából révült elénk Budavár eleste, 300 év távolából lépett elő az egyetem alapító Pázmány, 200 év távolából buzdított a kurucok csillaga, II. Rákóczi Ferenc, a nagyságos vezérlő fejedelem, s ma 150 év messzeségéből elénk lépett a legnagyobb magyar, aki megfelelt Apácai Csere János nagy kérdésére... „Valljon mikép lehetne segíteni, a kedves hazámon“..., aki megvalósította a Kármán kívánta nemzet csinosodását és országos központot teremtett, aki életre hívta Bessenyei György jámbor szándékát, aki megérte Zrínyi Miklós nagy álmának: a nemzeti hadsereg, a honvédség megvalósítását. Hogyan pusztulhatna el egy olyan nemzet, melynek annyi és akkora nagya van multjában?! Miért féljen az a nemzet, amely Mohi pusztá tatár hordáit, Mohács síkja török hadait, Világos orosz seregeit, Trianon szörnyű élveboncolását diadalmasan túlélte. Történelmünknek egész folyama, fajunknak egész élete arra tanít, hogy létünk a nemzeti eszmények fenntartásától függ. A világtörténelem bizonyítja, hogy csak az a nemzet veszhet el, amely megadja magát sorsának és áldozatra nem képes.

Ma az Apokalipszis szörnyű négy halállovasa száguld végig Európa Afrika, Ázsia testén, nyomában birodalmak, nemzetek, népek omlanak össze. Nemzetek léte forog kockán. A XX. század világháborújának második felvonásában a két táborra szakadt emberiség mérkőzésében ismét a jövő vajúdik. A magyar nemzet az új világ alakulásában részt akar venni, ezért áldozatot hoz. És hős honvédeink ott küzdenek, ahol hazátkereső őseink tanyáztak. Különös játéka a sorsnak, hogy a szabadságharc tépett zászlói visszakerültek hazájukba és a magyar honvédseregek keleten, fent északon pedig a szabaddá lett rokon finn nemzet vívja diadalmas harcát az ősi ellenség, az oroszország ellen. A magyarság újra fegyverrel írja be a nevét a történelem könyvébe s küzd, hogy létét, jövőjét biztosítsa.

Széchenyi nagy mondása: „Sokan azt gondolják: Magyarország volt; én azt szeretném hinni, lesz“, minden igaz magyar szívében ég és hirdeti mi hisszük, hogy Magyarország lesz!

Ezt hirdeti a világháború félelmetes mérkőzésében a nemzet hódolata gróf Széchenyi István előtt, ezt az emlékezés tüze, melyet az országgyarapító ősz Kormányzó meggyújtott, hogy világítson a sötét éjben, hogy vezessen az ingoványon, hogy bátorítson az eszmék — az idegek — az izmok harcában, hogy erősítsen a lemondásban és a végső kitarásban. Hogy mindenben és mindenkor csak magyarok legyünk és nemzeti eszményeinket ne cseréljük fel talmi-idegen értékekkel. Hogy egyek legyünk a megpróbáltatásban, a munkában és egymás megbecsülésében, mert csak önmagunkban bízhatunk.

Emlékezésünk akkor lesz hozzá méltó, ha cselekvő, alkotó, áldozathozó s küzdő magyarok leszünk az ő szellemében.

Ezt kívánja tőlünk, a mai magyar nemzedéktől a lobogó tűzben felénk szikrázó gróf Széchenyi István a legnagyobb magyar szelleme!

Széchenyi fáklyák futottak születésének 150 éves évfordulóján a Duna medencében... a magyar jövődőt hordozó ifjúság kezében Kassa, Ujvidék, Sepsiszentgyörgy, és Nagycenk felé. Futottak, hogy tüzeket gyujtsanak szerte az országban és hirdessék Széchenyi legendás emberöltőjének minden igaz magyart felrázó szózatát:

Hazádnak rendületlenül légy híve,

Óh magyar!

Gábor Géza dr.

A magyar március szelleme!

Az emlékezés tüzeben felidézzük a magyar Géniuszt és kihalljuk útmutató szavát az öt világrész embertípró küzdelmében. Felidézzük március idusának emléktüzeiben azt a magyar szellemet, amely a békevilágban nemzeti vágyaink ébrentartását, a világháború első fordulójában önbizalmunk őrzését, nemzeti összeomlásunkban a feltámadásban való rendületlenül bízó hitet jelentette. Mit jelent ma számunkra a magyar március szelleme? Mit mond ma nekünk, a világháború második felvonásában a nagy nemzetek élet-halál harcában?

A történelem ezeréves bizonyosságával azt hirdeti minden hazáját szerető, áldozatra kész magyar felé, az egész magyar nemzet felé: „A Kárpátok övezte medence a magyar nemzeté. A mi fajunké, amely faj Európa legnemesebb és legértékesebb fajainak egyike. A mi fajunk nem alábbvaló egy nagy fajnál sem. Nincs félni valónk, ha megőrizzük faji sajátosságainkat és egységbe forradva nézünk a felénk gombolygó viharfelhők felé. Büszkéek lehetünk fajunkra, mert számbeli kisebbségünk ellenére is jellemben, emberségben, szellemben, tudományban, irodalomban, művészetben, de munkában is Európa nagy nemzetei sem homályosítanak el. Büszkéek lehetünk Európát védő szerepünkre, mert a mi mérhetetlen szenvedésünk, vérhullatásunk biztosította a nyugati nagy nemzetek nyugalmas fejlődését. S nemzeti tragédiánk, hogy Európáért vívott küzdelmünkben Európa magára hagyott. Akkor voltunk nagyok és félelmetesek, amikor önerőnkre támaszkodva saját faji tulajdonságainkban jelentkezünk és mutatkoztunk Európa előtt, s mindig végzetünké lett, amikor idegen fajok, idegen eszméit meggondolás nélkül tettük magunkévá.

Ezt hirdeti a múlt és a jelen!

A múlt azt mutatja, hogy a történelem megállást nem ismer. A mozdulatlanság a vég kezdete. E tétel igazságát bizonyítja a nemzet történelme is, mely a háromszori magasba szökkenést közvetlenül követő mozdulatlanság következtében háromszori katasztrófába döntötte nemzedékeink hosszú sorát. Ezért van átszőve történelmünk bíborral és arannyal, vérrrel és dicsőséggel, de kereszttel és könnyel is! A múlt azt mutatja, hogy a magyar történelem nem tegnap kezdődött és tele van mozgalmassággal. Mikor dánok zaklatták Anglia partjait s Nagy Alfréd kemény karja védte az elszórt britt kunyhókat, mikor vitéz Odó Csonka-Franciaország uralmán osztozik együgyű Károlyval, amikor Itáliában görögök és frankok az urak, mikor jelentéktelen részfejedelmek civódnak a csehek földjén, mikor testvérharcban emésztiödnék a szerb kis zsupánok, mikor a románoknak híre-hamva sem található a mai Romániában, akkor 896-ban lépett a magyarság — idegen támogatás nélkül — ellenállhatatlan erővel a Kárpátok medencéjébe. A pogány magyarság vitézsége saját vérével öntözte Európát és elvérzett volna, ha meg nem hajtja fejét a kereszt előtt. Árnyékában új hazáját teleszórja új remekekkel, új hite kőbe véselt emlékeivel már akkor, mikor a románok még át sem

lépték a Dunát s kőházat, kőtemplomot nem ismertek. A nyugat génusza beleoltva a keleti magyar fajba új génuszt termelt, mely a Nyugat kultúráját szétsugározta a Kárpátok bérkoszorúj között. És magyar szerzetesek is rótták a pergamentlapok ékes iniciáléit ép úgy, mint valahol messze Reibenauban, Jorkban, Rómában, avagy Kölnben. Egy nemzet királyi családja sem adott annyi szentet az Egyháznak, mint az Árpádok családja és az egységes világnézetű Nyugat-Európa leghatalmasabb vállalatában, a kereszteshadjáratok hősi küzdelmeiben résztvevő II. Endre király vezetésével a magyarság lovaghada is. Hol voltak akkor a szerbek, a románok, a csehek!? Méltán volt megbecsült a magyar név a középkor végéig.

A középkorban, a renaissance kultúrhullámban a Nyugattal egy vonalban haladó magyar kultúra semmivel sem volt alatta az európai nagy népek kultúrájának.

A belső meghasonlás, a megállás egy emberöltő alatt aláást a magyarság hatalmi állását és létét a nemzet keresztény öntudata mentette meg, mely Európa vértanujává avatta. És leomlottak gyönyörű dómjai, elpusztultak művészi alkotásai, eltűntek kolostorai, iskolái, egyetemei, elpredáltattak kincsei, könyvtárai és maga az üszkők, pernyék, kifejezhetetlen emberi szenvedések között egyre nyugatabbra hátrálva folytonos harcban védte pusztá életét és szétlőtt sáncain Európa civilizációját. Kelet és Nyugat között moizsolódva, magára hagyatva, dacos elszántsággal nézett farkasszemel 70 egynéhány végvárából a keleti pusztító áradással, mert felette zengett a nándorfehérvári győzelmet hirdető déli harangszó, mely az Úr nevében feltámadást hirdetett. A szentistváni gondolat diadala, hogy a magyarság nem hagyta el a keresztet, nem hódolt meg, mint a szerb és a román, hanem másfélevszázadig vérezve, elbukva is fenntartotta létét.

A martyrológium felsorolja Itália, Gallia, Afrika, Kis-Ázsia vértanuit, de hallgat azokról a száz és százezrekről, akik a magyar medencéből rabszíjon Sztambulba kerültek s hűtükét a szabadságért sem hagyták el. Gályákon beláncolva holtig húzták az evezőt. Számosan vannak ők, mint a Márvány-tenger felett rezgő csillagok.

Mi véreztünk, a Nyugat zavartalanul haladt a civilizáció útján. Mikor a magyarság élet-halálra viaskodott egy számban nagyobb katonanemzet ellen, Rómában Michelangelo nyugodtan dolgozik a San Pietro kupoláján. Amikor nálunk a végbeli vitézek halálos tusát vívnak a megmaradt otthon nyugalmáért és irodalmunk a hitvitázásokban és a bibliafordításokban merül ki, akkor Londonban Shakespearet játsszák, az olasz opera megindul, Torquato Tasso már halott. Amikor Pázmány 1603-ban Magyarivai az ország romlásának okairól vitatkozik, Galilei a páduai egyetemen megkezdí a modern fizika alapvetését. Amikor Bocskai a magyar szabadság nevében legyvert fog, a holland Keletindiai Társaság megindítja Nyugat-Európa meggazdagodását. Káldi György bibliafordítását csiszolgatja nálunk, amikor az újkori gondolkodást kezdeményező nagy angol gondolkodót, verulami Bacont temetik. (1616.) Pázmány „pro afflictiae huius Patriae conditione” ennek a lesújtott hazának jólétére, örök időkre egyetemet alapít, Richelieu a francia nyelv fejlesztésére és csinosítására megalapítja a Francia Akadémiát. Nálunk Szenczi Molnár Albert, Geleji Katona István zsoltárokat fordít és egyházi énekeskönyvet szerkeszt, amikor Corneille Cid-jét már előadják s Calderon drámái nagy sikert aratnak, Lope de Vega meg haldoklik. Ná-

lunk Apáczai Csere János a XVII. század közepén Descartes-t kivonatolva naivan filozofál, amikor Pascal már az emberi megismerés gyengéit támadja. Zrinyi Miklós a török kiverésén gondolkodik, amikor Párisban a vidám irodalmi szalonokban az emberi lét és társadalom értékéről derűsen csevegnek, Bossuet klasszikus nyelvű beszédeit dörge, Boileau esztétizál. Nálunk Gyöngyösi sallangos eposzokat szerkesztget, amikor Moliére dicsősége telőpontján áll.

Mi Budát ostromoljuk, amikor Bayle már tudományos folyóiratot indít meg, Leibnitz, Locke és Newton a tudományt és a világfelfogást új utakra tereli. Nálunk Csiksomlyón misztérium drámákat írnak, amikor Voltaire filozofáló drámái megjelennek. Faludi Ferenc a nemes ember és az udvari ember modoráról elmélkedik, amikor Montesquieu „A törvények szellemével” megrázza Európa rendi alkotmányait. Kazinczy a magyar nyelvújítást szorgalmazza, amikor Goethe és Schiller fejlődésük tetőpontján áll. A magyar filozófia latin nyelven, a Wolf-féle rendszer zsargonjában dadog, amikor Kant kritikái sorban napvilágot látnak...

Valóban a magyar kultúra a törökkel és a némettel vívott közel két évszázados küzdelmekben századokkal elmaradt a Nyugat mögött. A magyar nép a két évszázados élet-halálharcban ijesztően elvérzett és számban megfogyatkozott. Mátyás birodalmában több magyar élt, mint amennyi angol élt Angliában. 1490 körül 4 millió a magyarság száma és 1720-ban a két és fél milliónyi lakosból már csak 1,160.000 volt a magyarság száma. És ma a csak Angliában élő angolok száma 43 millió! A magyarságé meg a megszállott területen levő 1 millió magyarral egyetemben 12 millió!

A magára maradt magyarság ekkora véráldozatot hozott Európa civilizációjának és a maga fenntartásának a védelmében. Ezt Európának tudomásul kell vennie.

A kultúrában való elmaradás és a szörnyű vérveszteség ellenére sem szakadt meg a kultúrkapcsolat a Nyugat és a sorsverte magyarság között. A nyugati szellemi áramlatok mindig behatoltak a letarolt mezőkre és mindig itt álltak meg a Nyugat és a Kelet kapujában. Ez teszi megérthetővé, hogy az elmaradt magyar kultúra a múlt század nemzeti lendülete és munkája következtében újra nyugateurópai színvonalra került és ismét egyvonalban halad a nagy nyugati nemzetek kultúrájával. A nyugati nagy nemzetek kénytelenek tudomásul venni, hogy míg a középkorban szenteket adtunk az emberiségnek és Hunyadi Jánosban a kertszténység hős lovagját, addig az új korban egyetemet alapító Pázmányt, Misztótfalusi Kiss Miklóst, a pompás amsterdami betűmetszőt, a legújabb korban pedig Jedlik Ányost, az elektrotechnika mesterét, Kőrösi Csoma Sándort, Tibet hősieles kutatóját, Eötvös Lórándot, a nagy geofizikust, Jókait, a szépszavú mesemondót, a líra örökifjú Petőfijét, a zongora virtuozát Liszt Ferencet, az ecsetművészt Munkácsy Mihályt és a „Diadalmas Világnézet” tüzesnyelvű szónokát, Prohászka Ottókart, és annyi más nagy emberi szellemet, de azt is tudomásul kell venniök, hogy a magyar munka verejtékének gyümölcse világhírű; hogy magyar dinamók is kattanognak Londonban, Tivoliban, Jokohamában, hogy magyar áramelosztók is működnek és világoskodnak széles e világon.

A magyar gényusz másodszor is diadalmasan megküzdött a nyugati kultúrával. És ebben nem volt támogatója. A múlt azt mutatja, hogy Európa nemzetei teljesen magára hagyták Mohács népét, sőt saját érdekeik játékszerévé tették.

Egyetlen egy hatalom nem feledkezett meg Európa pajzsáról: a pápaság. Mohács csatáján 4000 pápai zsoldos küzdött. XI. Ince közbelépésére jelenik meg Szobieszki lengyeljeivel Bécsnél és Bécs felszabadításával előkészíti a felszabadító háborút, melyre a maga idejében óriási összeget, több mint 4 és fél millió forintot fordít.

Ezzel szemben 1526 első felében Ferenc francia király anyja Szulejmán szultánhoz fordul segítségért: „Már csak a te nagylelkűségedtől várhatom — üzente — ó hatalmas császár, hogy fiamat megváltod lealázó helyzetéből.”

Vajjon mit gondolt magában a hódító szultán, amikor a keresztény francia anyakirályné, a keresztény V. Károly császárt megrágalmazó üzenetén gondolkodott? Pár hónap múlva megindította hadait, hogy a mohácsi csatáján letiporja azt a Magyarországot, melynek trónján Ferenc francia király ellenfelének a sógora ült. Ez a kiméletlen és lelketlen politika játszódott le II. Rákóczi szabadságharca idején és ez az önző politika pecsételte meg kísérteties Esméltődéssel a nemzet sorsát a trianoni palotában. Ezt nyerte jutalmul Európa pajzsa Európa nagy nemzeteitől.

A mult azt hirdeti, hogy sorsdöntő pillanatainkban mindig magunkra maradunk. A jelen azt hirdeti, hogy csak önerőnkben és önmagunkban bízhatunk. Abban az erőben és lélekben, amely ott harcolt a galíciai síkságokon, a volhyniai rengetegekben és lápokban, Erdély bércein és a Kárpátok ormai között, Doberdó poklában, Piave partjain, Albánia dögvészes mocsarai között és Szerbia véres terein. Azt hirdeti, hogy a népek harcában csak önzés és önérdék van. De azt is hirdeti, hogy az akarat, a hit csodákat művel.

A jelen cselekvést követel, bár helyzetünk még mindig súlyos. 1936-ban Ghibu román tanár kérvényére a telekkönyvi hatóság a román államra iratta a premontrei rend 407 esztendőn át birtokolt vagyonát. Magyarellenés gyűlöletében a bíróság előtt odakiáltotta a premontreieknek: „Menjete az Istenhez, legyetek ott boldogok és tegyetek ott másokat is boldogokká!”

S mi elmentünk 1938-ban az Eucharisztikus Világkongresszusban az Isten elé és az Isten eltörte haragja vesszejét felettünk és porba omlottak a hamisság bálványai. Azóta erős hit lobog szívünkben.

Ez a hit lobogott a gályarabok szívében, a végvári vitézek halálrohamaiban, de a Buda várának ormára feltörő magyar hajdúk keblében is. Ez a hit mentette meg a magyarságot az elpusztulástól, ez a hit tartotta fenn létét a törökvészben és ez a hit élteti ma is a rab magyarságot. A szentistván gondolat ezeréves diadalával ez a hit hirdeti ma minden magyarnak, hogy elmúltott fejünk fölött Bathu kán szörnyű felhője, bús emlékké finomult a 145 éves török rabság, tovatűnt Világos rossz álma is, eltűnőben van a trianoni megpróbáltatás is. El fog tűnni teljesen és megvalósult az angol író regénye „Prága nincs többé”, mert Prágában a stary námjesztn álló Hus János szobrának talapzatára véselt szavak „pravda vityazi”, az igazság győz, Prága fejére hullt vissza.

Összeomlott Belgrád is. És hiába írja dr. Nicolae Lupu a Curentul 1941. szept. 29. 30. számában „A románok származása” című tanulmányában fantasztikus elméletét és hirdeti büszkén:

„Mi románok, régebbiek vagyunk, mint a rómaiak és azok ősei.”

„Fel a szívekkel, régiek vagyunk, nagyon régiek és van mivel büsz-

kélkednünk! És itt voltunk állandóan és itt is fogunk maradni mindörökké.“ (Kisebbségi körlevél: 1942. III. évf. 2.)

Valóban fel a magyar szivekkel, mert a magyar szivekből kicsapódó lángok minden magyar akaratot egy célra irányítva megvalósítják minden magyar álmát az újra őrtálló Magyarországot, hol a tölgyes Csenken, Brassó büszke bércén a párducos Árpád újra napkeletre néz.

A magyar március szelleméből kisugárzó hit, kitartás, a megalkuvás nélküli céltudatosság már meghozta gyümölcsét vér nélkül és nemzeti értékek pusztulása nélkül. Nemzeti életünk szabadsága, önállósága, területünk függetlensége a nemzet kezébe került. Jövünk, Szent István örökének visszaszerzése a világpolitikai hullámban erőnkől, rugalmasságunktól is függ. Ezt öntudattal tudunk, vallunk, hirdetniük kell és ezzel minden érdekelt barátnak és ellenségnek számolnia kell. A nemzet ereje nemzeti törekvéseink leghathatósabb eszköze. A világhatalmak gígászi mérkőzésében csak az a nép állja meg a helyét, amely nemzeti céltudatossággal tömör falanxba sorakozik és összefogott erővel veri vissza a balsors rohamát.

Az isteni Gondviselés különös ajándékából messze határinktól tomholnak az Apokalipszis kiszabadult szörnyű lovasai. Nincs félni valónk, ha meghallgatjuk a múlt és a jelen tanítását, ha követjük az évszázadok intő példáját, ha kihalljuk az örök magyar szellem figyelmeztető szózatát:

Éljünk és munkálkodjunk elsősorban magyar műveltünkért, védjük elsősorban a mi fajunkat. Ne üljünk fel idegen faji eszméknek. A mi eszméink ezer év óta sugárzanak Szent István koronájának keresztjén, eddigi létünk, fennmaradásunk zálogán. Ebben van a mi erőnk, a mi bizodalunk is. Bárhogy fordul a világ sora, bárminő lesz is a hatalmi viszonyok eltolódása, minden magyarnak ma csak magyarnak kell lennie s azt kell vallania, és hirdetnie befelé és kifelé egyaránt, hogy ez a föld, *ez az élettér a mienk ezeresztendő óta* és azt nem engedjük át senkinek sem barátságért, sem erőszakért, mert a nagy világon e kívül számunkra valóban nincsen hely.

Ezért: Aldjon, vagy verjen sors keze.

Itt élünk és halunk kell.

Ezt hirdeti nekünk ma a magyar március szelleme!

Gábor Géza dr.

Prohászka Ottokár és a XIX. század szelleme.

15 év távlatából int ma a magyarság felé annak az emlékezte, aki „a hitet megtartotta és elmélyítette.“ Ez volt Prohászka Ottokár történelmi hivatása. Ez a történelmi hivatás a tabernaculumból kisugárzó misztérium szeretetéből lobogott fel. Prohászka és az Eucharisztia ezért el nem választható egymástól, csak így érthető tanítása, útmutatása és élete, így érthető nemzete lelkét felrázó szerepe!

Prohászka Ottokár erejét az Eucharisziából merítette. Vele telítette szellemét -s Vele indult el harcba a XIX. század szelleme ellen. A bölcselek, a politikusok és az írók a kereszténység csődjéről, bukásáról írnak. A Hegel és a Häckel-féle örület 1882-ben a német parlamentben nyersen kiáltja: „Elvtársak vigyázzatok, mert meghalt az öreg-

isten!“ *Strauss Dávid* bölcselő leplezetlenül felveti a kérdést: Hiszünk-e Istenben? és kereken azt feleli: „Nem!“ *Van Good Bek* belga miniszter gögösen hirdeti: „A katolicizmus menjen a sírba.“ *Nietzsche* lázalmában a nihilizmus kitöréséről ír és az emberiség zömén a fékezhetetlen szenvedély, korlátjátvesztett önzés, gyűlölet, szociális köszívűség uralkodik. S mialatt az emberi gög döresége eltiporná látszott a megmételyezett világszemléletben az örök Isten igazságát, azalatt *Prohászka Ottokár* a körülötte kavargó szellemi, erkölcsi és anyagi vitustáncban a kiegyensúlyozott lélek és mélységeket járó szellem alázatos hitével odaborult az éj csendjében — minden csütörtökön — az Eucharishtiában jelenlevő Krisztus elé és mélységes vággyal, reszkető önámítással sóhajtott Istenéhez.

És amikor a Nyugatról beszűrődő rombolás divatos hóbortjának hullámverése előntölte maroknyi népünket s nyomában gondolkodásunk elvizenyősödött, hitünk tüze lelohadt, akaratunk megrokkant, eszméink megkövesedtek, keresztény nemzeti ideáink elmosódtak, amikor a felénk izzó csalóka fénycsomók felé rohanva ingoványra kerültünk s láz verte ki lelkünket és fajunkat, amikor *Ugron Gábor* a nagy nyilvánosság előtt kijelentette, hogy: „A katolikusnak született intelligencia minden csak nem katolikus. Hiszen alig bírnak fogalommal... a katolikus világnézetről,“ amikor *Zichy Nándor gróf* erőfeszítése nem tudta megakadályozni a kultúrharokban a 800 éves katolikus gát kettészakadását, akkor dobbant a vívóporondra állig fegyverzetben, leeresztett sisakrostéllyal, fényből és villámból való tollbokrétával a magyar *Parsi*-val, *Prohászka Ottokár*, az esztergomi spiritualis. És megindult a diadalmas hit szélárasztásának a harca. Ma kispapokat von be fényözönébe, holnap egy országnak beszél a diadalmas világnézetről, közben a névtelen szegények, a „Hegyi Beszéd“ együgyűi és szenvedői között járja az irgalmasság útját, adja oda kenyerét és egyetlen kabátját, gyóntat és pasztorál. Egyik nap pacsirta, mint *Assisi Szent Ferenc*, aki izzó Isten-szeretelen át emelkedik a magasságok felé, másnap sas, mint *Szent Agoston*, aki világok felett szárnyal, majd sirály, aki ujjongva szálldos a vihar felett, mint *Clairvauxi Szent Bernát*. Alakja megnő. Egyetemi tanár, székesfehérvári püspök lesz. Varázsára tavasz támadt a lelkekben s megmozdulnak a lomha vizek. Az idő hozzáigazodik, egy korszak kezdete és csúcsa, egy nagy szellemi mozgalom forrása, programja és dinamikája, egy új szellemtörténeti irány képviselője — állapítja meg róla *Ravasz László*.

Sastekintete végigsiklik megtépettszárnyú kortársain, egy nyugtalan, elhelyezkedést kereső kor arénájának típusain. Embereken, akiket rideggé keményített *Kant*, bizalmatlanná *Schopenhauer*, kielégítelenné *Herbert Spencer*, metafizikusan vágyakozóvá *Bergson*, forradalmivá és ernyedtté *Nietzsche*, szomorúvá *Dostojevskij* és *Tolstoj*, fásulttá és könnyelművé *Wilde*, romantikussá *Rostand* és *Maeterlinck*, léhává és cinikussá *Anatole France*. Embereken, akik egy sokrétű kulturális fejlődés elernyedti fokához jutva csak élvezetet, örömet keresnek és boldogságot kergetnek. És megelevenedik előtte Róma, a legnagyobb szenvedélyek, tehetségek és szörnyű küzdelmek arénája. A fórumon a cicerói retorika muzsikája cseng, komoly szenátorok higgadt bölcsesége csatázik az állam ügyéért, nagy diadalmenetek imperátori zaja döng a kövezeten, a bazilikák márványtükreben puhán omló tógák selymes színe villan, az örömtüzek illatos füstfelhőiben rózsaszírmok úsznak. A cir-

kusz felől mégis himnuszok és jajok keverékét kergeti a szél. Kéjes tapsok moraja dörren bele az alkonyatba, amelyből *Szent Péter* árnyéka emelkedik ki. Megnyúlik, ráborul Rómára és végig hamvazza a cézári palotákat, a fórumokat, a cirkuszokat, az örömöket. És ma csak a romok és a hamvak hirdetik az egykori Róma nagyságát, *Szent Péter* bazilikájának kupolája pedig diadalívként tündököl a romok álmai fölött.

A jelenben megismétlődő mult felett lelkében megzendülnek a diadalmas élet igéi. Szava belezendül az örömökbe, a tapogatódzásba, a bizonytalanságba és a magyar intelligencia megbúvólva hallgatja a fénybe, pompába, öltöztetett régi igéket, melyek szikrázva, lobogva mutatják az élet, az igazság diadalmas útját.

Szava diadalmasan hirdeti a *Hegel* és *Häckel*, *Strauss* és *van Good Bek* örülettel szemben, *Nietsche* lázalomjárásával szemben a római véres arénák felől győztesen zengő hit igazságait.

Diadalmasan kiáltja a tapogatódzásban, a bizonytalanságban, az elfásultságban: „*Nekünk kell Isten! Nekünk kell Isten, mert nélküle elszárad a lélek, erőtlen és céltalan, üres és fásult, sötét és kedvetlen az emberi élet. Nekem ez az Isten, Jézus az Eucharishtiában.*”

„Ez a bátor hitvallás megrázza e kor emberét, a magyar intelligencia lelkét és a divatos eszmék megvizsgálására készíti.”

Diadalmasan kiáltja a bölcslet és az irodalom útvesztőzésében: „*Nekünk alapunk van: az a Krisztus, az a szeretet, amely vért adott és szívet adott és Önmagát adta és ezekben a mozzanatokban oly terjeszkedő, feszítő erőt adott a kereszt az emberi léleknek, hogy kiterjesztheti szárnyait áldólag az egész világ körül.*”

Nekünk kell Krisztus! E megdönthetetlen alapon alakul a lélek egysege, jelleme, az élet következetessége, az élet erénye.

„Egyet kell hinni, egyet kell akarni” és bár tudja, hogy mit mondott *Renan*, mit adott hozzá *Strauss*, mit vett el belőle *Zola*, nem akad fenn e szellemeken, mert teremtmények, és mindig holtat szülnek.

„Hagyjátok hát a holtakat, holtjaikat eltemetni.” Felénk Krisztus képe sugárzik az evangéliumból, az isteni fény töretlenül átragyog a kritika nyárspolgári betűbölcseségén, ezért senkitől sem kérdezzük, hogy a nap az égen nap-e, vagy csak elektromos lámpa. *Aki kapkod Krisztus és a bölcselők között, az elgyengül a válogatásban. Az ilyen lélekben harcban áll egymással az ész, a képzelet, a szív és a kedély. Az ilyen embernek a világnézete árny és folt és rongy a kedélye.*

A korok zavaros forrongásaiban, félelmetes vajúdásában, a gondolkozó, de hívő emberi lélekben aranyos szálak rezdülnek meg, mint az őszi napsugárban kifényesedő pókhálósálak és túlvilági magasságokba húzódnak. Az emberi szellem maga az az aranyosszálú pók, mely amerre jár, mindenütt beleköt a földbe, hogy áthúzza fonálát az égbe, beleköt virágba, faágba, bogárba, beleköt sziklába, csontba, kövületbe, beleköt csillagba s mialatt húzza a szálát, fölér vele a metafizikai gondolatok magaslataira s a szálak másik végét azokba akasztja bele. A keresztény világnézetnek ezt az aranyos szálát kell keresztülhúzni a geológiának, a paleontológiának és az evolúciónak tudományos adatain és a töménytelen sok részt általa kell összekötni egy felsőbb egységbe. Miként a cysikusi templom kövei nem voltak leragasztva, hanem aranyfonál húzódtott rajtuk keresztül, mely valamennyinek egyensúlyát biztosította, úgy kell a legmagasabb gondolatoknak, a keresztény világnézetnek aranyos szálával átfűzni a részletes kutatásoknak adatait s meg kell találni a divatos

eszméknek káprázatos verőfényében s a gyakorlati sikereknek utcai zivajában az egésznek aranyos gondolatát, mely a létnek és a léleknek egyensúlyát biztosítja.

Az emberi szellemnek ezt a rendeltetését a XIX. század szellemi anarchiája megzavarta. *A lélek elvesztette a tájékozódást, nem tudja, hol az igazság, mi a cél, ezért kiverődött rajta a közönyösség, a vallástalanság.* Az emberi értelem megzavarodott az isteni igazságokkal szemben, s emiatt elvesztette lába alatt a talajt.

Prohászka Ottokár világosan látta, hogy az európai szellemi süllyedésnek főoka ebben rejlett, azért fordult ellene teljes fegyverzetben.

A törtető kor eszményeivel szemben odaállítja a mai kor érzéseivel közelhozott régi igazságokat, modern megvilágításban. A bölcsélet kérdéseivel, a tudomány kutatásaival és az irodalom töprengéseivel szemben felteszi az új kérdést: Lehet-e keresztény világnézetet beállítani a mai kultúrvilágba? S a bölcsélet, a tudomány és az irodalom ámulatára és megdöbbenésére, kortársai meghökkenésére diadallal odakiáltja: Lehet, lehet! Hogyne volna a keresztény világnézet a világra való, mikor oly mély, oly isteni, mikor a fölség méltósága, s a szépség ígérete van rajta, mikor tele van erővel, szeretettel, irgalommal, türelemmel. Mikor oly isteni, s ugyanakkor oly emberi. Misztériumoknak dómot épít, s befuttatja azokat a kultusz fölfutó rózsakoszorújával; szereti a gyermekek alázatát és dicsekszik a hősök vérével. Nem vagyunk már udvarképesek, mi, kik Európát trónra emeltük? Vagy annyira elváltozott a világ, hogy a fa koronája a maga virágos díszében megvetendőnek tartja gyökerét és törzsét? Nem, mi nem így gondolkodunk; nekünk a keresztény világnézet „szellem és élet.” A régi istenekhez vissza nem térhetünk, mert nem hiszünk bennük. *Történelmet hamisít, aki Hadúr oltáraival akar minket lelkésíteni, vagy a német népből Wotan-imádót nevel.* Aki oltárokat keres, az ne zarándokoljon Hadúrhoz, de még Sámsonhoz sem, itt állnak Krisztus oltárai s öröklámpák égnek előttük...

Honnan, hová és minek kérdésekre nem tud feleletet adni sem a természettudomány, sem a bölcsélet, sem az irodalom, ezért világnézetet sem tud nyújtani. Világnézetet, melyre a modern embernek szüksége van. A világnézet az ember öntudatra ébredése. Csak a világnézet kialakulásával kezdődik az ember. A világnézet pedig ott kezdődik, hol az a valaki, ki a világot nézi, észreveszi, hogy ez mind nem ő, hogy ez mind más. A világnézetnek vallássá kell finomulnia. Amely világnézet nem válik vallássá, az még ki nem virágzott, annak sem dísze, sem értéke nincs, az egy oly inda, mely a földön kúszik.

A modern embernek vallássá finomult világnézetre van szüksége. A XIX. század istentagadása homorúvá, majd domborúvá nyomta a modern ember lelkét, aki, ha belenéz önmagába, elborzad önmagától, mert torz alakot lát. A ványadt gondolatok úgy kísérik, mint a hallucináció. Ha fölneéz az égre, ködöt lát és az nem tetszik neki, akkor ott terem a föld szépsége, igézően szemébe néz s visszacsalogatja az égről a földre. Ha ismét földre néz, a sejtelmesség, mint valami feneketlen mélység, magához húzza, szelleme ott settenkedik körülötte a mulandóság érzéseiben, a szívnek kielégítetlenségében.

Hová, merre nézzen? A modern élet színpompája, a tendenciák harca, a reklám megtévesztő zivaja megzavarja ítéletben és érzésben az embert. Az újdonság vágya hitetlenkedővé, elhamarkodottá teszi. Kapkod, gyorsan lelkesül s ismét nagyhamar lehül. A modern emberből hiányzik

a harmónia. Pedig a harmónikus egyéniség az emberi élet műremeke. Ennek a kialakítására vallásos világnézetre van szükség. Keresztény világnézetre van szüksége a keresztény embernek. Ez a világnézet nem múmia, nem, átszövődik millió szíven s átreszket millió lelken. Ez a világnézet nem haragszik a tudománvra, de nem veszi fel liturgiájába Rousseau imáját, mert nem küzd a kultúra ellen, s nem akar az erdőbe menni és a tudatlanság útjára lépni. Előtte csak egy út van, melynek a végén Krisztus int felénk, nem mint tan, hanem mint lény, mint imádandó istenember.

Ez a világnézet sugárzó és magasságok felé röpitő, ezért a talmi eszmék felszámolását követeli. „Ne gunnyasszatok csalódott lelkek a jégbe-fagyott kultúra romjain! Van szárnyatok, repüljetek! Ha a göröngyhöz ragaszkodtok, ha ideális ösztöneiteket követni nem akarjátok, visszafejlődtek, repülni elfelejtetek, szárnyaitok leszáradnak, s ti magatok is meggémberedtek az örömtelen, borongó, esztelen, tengéstől”

És hiába ötlük fel a kérdés: Mi lesz a keresztény világnézettel a fejlődő világok egymásutánjában, a fejlődés és leszármazás káprázlató elméleteiben? Bátran és diadallal zeng a felelet: Mi legyen vele? Hiszen az isteni világban van otthon az igazi theológia és nem képzelt, valótlan világban. *A természet és minden törvénye nem ellenkezik Istennel, mert Istennek a remekműve, melyben szeretetét, teremő erejét, költészetét kifejezte. Ezért a diadalmas világnézet hordozója, Krisztus Egyháza, nem állhat szemben a tudománnyal.*

Csavarjuk csak le pislogóra a tudomány lámpását, hogy ebben a féltóhomályban láthatókká leguene a ragyogó csillagok, akkor a csillagnapok mögött kisugárzik a Világ világossága.

Ez a világnézet azonban nagy életstílust követel; ez a világnézet diadalmasan álltör a tudományok embermérétezte kereteit és a végtelenség felé tágul. Ezért az emberi léleknek is a végtelen felé kell kilengenie, ki-nyújtózkodnia és kételkedés, ingadozás nélkül el kell fogadnia Isten nagy gondolatát, azt, hogy teremő, hogy megváltott, hogy itt van az Oltáriszentségben, hogy a Végtelent bírni lehet. És „mindezen örülni kell és nem kételkedni.” „Minek van szárnya a madárnak, ha lépesvesszőre ül.. s minek van napsugár, ha pincékbe zárkozunk?”

És kibontja szárnyát a diadalmas világnézet a XIX. század eszméivel elkápráztatott, anyagiasságba ragadt magyar társadalom felett, amely riadtan, majd megbűvölten nézi a napbanéző sas fenséges röptét. Meg-elevenül a magyar pusztá, megreped a jégkéreg, élet, lüktetés támad a magyar katolikus intelligenciában és az elmélyült hitben megszületik a magyar katolicizmus renaissance-a.

A szél megfordul, bekövetkezik a XIX. század szellemének alkonya, de felrémlik a marxizmus orkánja és Prohászka Ottokár megkondítja a vészharangot a nemzet felé és kongatta a vész közeledtét akkor, mikor itt erről senki sem vett tudomást. S amikor a nagy világrengetésben összeomlik az ezeréves magyar mult, a hungarizmus látnoki erejű bajnoka és az elalélt magyarság életre ébresztője lett.

Örökkévalókból élő lelke megállás nélkül állta a munkát, az idegpattanó síri csendig, mely az egyetemi templomban reá nehezedett a XIX. század eszméiből kigyógyított és a diadalmas keresztény világnézetben multjával felszámolt hallgató magyar intelligenciára.

S amikor történelmi hivatását befejezte, a hitet megtartotta, szétterjesztette és elmélyítette, ült az óra, amelyen ajkát hattyúdala nyi-

totta. A napba néző sas, a végtelen felé irányította lelkét, rázendített a „Dies irae“ — napja Isten haragjának — megrázó dallamára:

„*Elevamini portae aeternales*“ — tárjátok ki szárnyaitokat, örök kapuk. Fellebbenti utoljára a túlvilág titkos fátyolát. És szólt az öröklét örömeiről és festette a kárhozat borzalmait. Az Úr azonban hívta az ő hű szolgáját és a test megroskadt a szószéken. Lelke azonban még egyszer odatapadt a tabernákulum ajtajára és a minden csütörtök éjfélelben tartott szentségimádási órájának áradó szeretetével sutlogta: „

„Édes Jézusom, ismét Veled vagyok egymagamban; közel vagy hozzám, jól tudom s édes, illatos örömet szívok Belőled. Én mindig szerettelek, de ha Oltáriszentség nem volna, nagyon félnék Tőled, nyomorúságunk válfala emelkedik közénk, így azonban nem. Azért szeretlek, Jézusom, az Oltáriszentségben...“

És megindult az örök kapu felé. „*Favete linguis*“, mert! meg kell halnia annak, aki fel akar támadni...!

És megmutatta az álmélkodó világnak, hogy az Örök Kapun diadalének, hozsannák közt vonulnak át a választottak. Megmutatta a világnak, hogy Krisztus útja az élet útja. Megmutatta az elbizakodott, öntelt, gőgös tudománynak, hogy aki Krisztus után megy, az nem jár sötétségben. Megmutatta az igazságra szomjazó lelkeknek, hogy valóban Ő az igazság, mert Nála vannak az örök élet igéi.

Az élet zajlott, hullámozott, morajlott körülötte, a talmi eszmék, emberek elhullottak mellőle, de ő nem ingott, járta az Ut, az Igazság, az Élet tövises, de magasságokba lendítő útját, míg elérte azt, Akiben egyedül nyugszik meg a lélek.

A napba néző sas Isten előtt áll, élete, tanítása, útmutatása, emléke azonban itt sugárzik, itt lobogtatja diadalmas hitét nemzete megpróbáltatásaiban, amely ma az ő szavaival vallja a gyűlöletben, a lelki, erkölcsi anarchiában a diadalmas világnézet igazságait s az ő istenszeretetével kiáltja az emberi békétlenségben az egész világ színe előtt a hívő emberiség fenséges hitvallomását.

„*Nekünk kell Isten!*“ — *Nekünk kell Isten. Nekünk ez az Isten, Jézus az Eucharishtiában.*“

Gábor Géza dr.

Ismét harcol a magyar...!

Sohasem tudhatjuk, hogy a most folyó véres viadalban Európának, a világnak melyik része mikor kerül bele a pokol tornácába, ahol percek alatt ezrek halnak meg, városok dőlnek romba, és sohasem tudhatjuk, hogy a végenyészet melyik országon, melyik népen, mikor suhintja végig súlyos kezét. Közömbös arcot igyekszünk ölteni, nyugalmat erőltetünk magunkra, pedig benn, nagyon mélyen, lelkünk legtitkosabb rejtekében ott remeg a kérdés: Mit hoz a jövő?

Nem kétségbeesésből, nem is kétségből, még csak nem is pillanatnyi reményvesztett hangulathból tör fel ez a kérdés, hanem sokkal mélyebbről érkezik.

Aki magyar népünk sorsát, életét és útját végigkíséri az ősidők homályából való kilépésünktől a mai napig, aki magyar szívének sorskö-

zösszget vállaló hitvallását, hangos szavak helyett hazaszeretetének néma gyötrődését hordozza keblében, azt a magyar embert meg-megrázza fajtájának féltése, és hangos szóval kiált fel: „Megbűnhődte már e nép a multat s jövődöt.”

Ha csak a tegnapiig tekintünk vissza a magyar történelembe, akkor az egynéhány évtizedet, esetleg egy századot átfogó pillantásunk azt mondja, hogy igen, ismét harcol a magyar, mint azelőtt negyed századdal; harcol, mert belesodródott az egymásnak feszülő népek és országok véres vitájába; harcol, mert a hol itt, hol ott felcsapó tűzvész az ő határaitra is megérkezett, és riasztó fényével bevilágít a békés otthonokba. De ha több század, egy évezred küzdelmeit és megpróbáltatásait idézzük tanúságtételre, akkor az „ismét harcol a magyar” kezdetű újsághír és napenkénti szólam mély tartalmat nyer. Olyan tartalmat, mely egy nép életének időfölöttiségét jelenti. Időfölöttiségét, mert egyebet sem tettünk, mint harcot harc után vívtunk ezer esztendő óta, s birkóztunk a Sorssal életre-halálra, s ebben a végnélküli, keserű küzdelemben felülmaradtunk mindig.

Örök harc, de örök győzelem is, melynek eredménye, hogy ma is élünk.

Hogy a nagy népek fennmaradnak, és kedvező körülmények között nagyobbá is lesznek, a történelem mérlegén sokkal kevesebbet jelent, mintha egy kicsiny és testvértelen nép emelkedik a mulandóság fölé.

Vigasztaló és felemelő az időfölöttiségnek ez a tudata, de nem maradhatunk meg történelmünk külső szemléleténél, ha ennek az időfölöttiségnek okait és elkötelező feltételeit is meg akarjuk ismerni. Akkor sokkal mélyebbre kell tekintenünk, a magyar történelemnek abba a mélységébe, ahol a Gondviselés örözi népünk jövődjét.

Nem egyszer tördelték darabokra hazánkat, nem egyszer állott nemzetünk a végpusztulás szélén, de mindannyiszor feltámadtunk a halálból. Az oknyomozó történelem meg is mondja és szorgosan fel is sorolja azokat az okokat és körülményeket, melyek a pusztulásból mindannyiszor új virágzásra segítettek bennünket.

Ilyen példa az utolsó negyed század története is, mely gazdag lesújtó és felemelő eseményekben, s okait emberi értelmünkkel oldjuk és bogyozzuk is. Beírjuk történelmi könyveinkbe, hogy a trianoni esztendőket felváltották a visszatérő országrészek örvendetes évei; az 1938 esztendő a Felvidékből adott vissza egy darabot, az 1939. év Kárpátalját, 1940 meg Észak-Erdélyt csatolta vissza az anyaországhoz, majd meg az 1941. esztendőben Muraköz és Bácska tért vissza.

Ha felületesen nézzük a dolgokat, azt mondhatnók, hogy kevés harc árán, szinte ingyen jutottunk elrablott országrészeink egy részének birtokába. A magyar történelem felületi képe alatt azonban most is van egy másik is. Ennek a tükre mást mutat. Ez a tükör olyan örök magyart mutat, akinek az útját az idők kezdete óta állandó *lelki készenlét* és *mérhetetlen áldozatok* jelölik Ázsia térségein épen úgy, mint a Kárpátok medencéjében. Minden percért, minden napért, melyet az Örökkévaló nekünk ad, nagyon meg kell adoznunk és hasonlóan bús árát kell fizetnünk előbb, vagy utóbb minden kedvezésért, minden előbbrejutásért, sőt még jogos örökségeinkért is, még álmainkért is.

Más népek nagyobb sürgölődést, nagyobb forgolódást mutatnak napi munkájukban, életük szavát messzebb küldik és világokat fognak át terveikkel, avagy szervezetségükkel ejtenek bámulatba, addig mi meg

megfáradva a reánk zuhanó csapások alatt, vagy ellankadva a nagy vérvesztésegektől: kémleljük a jövőt, amely mindig nagy leckéket ad fel nekünk, de melyeket eddig mindig megoldottunk. A sors által feladott leckék elől sohasem tértünk ki, hanem elfogadtuk azokat nyíltan és férfiasan, mert a magyar lélek tudat alatt őrzi Istennek azt a rendelkezését és végzését, hogy a Kárpátok medencéjét, amely földre annyi nép kinyújtja a kezét, csak súlyos áldozatokkal birtokolhatjuk.

Vannak népek, melyek a természet erőivel állanak örökös harcban, minket ennél is félelmesebb veszedelem fenyeget az időtlen idő minden pillanatában, ez: szomszédaink irigysége és áskálódó törekvése hazánk földjéért.

És nem volt, és nincsen ebben a harcban más szövetségesünk, akire minden körülmények között számíthatunk, csak egy: saját magunk. És nem volt más pártfogónk sohasem, csak egy: a Mindenható.

Ebből következnek kötelességeink is: békesség és egyetértés magunk között, rendületlen hit a Teremtőben, aki a feladatok megoldásához mindig adott erőt, s adni fog ezután is, csak ne feledkezzünk meg Róla; s ne csak hangos szóval hirdessük, hogy a Gondviselés nagy feladatot tartogat a jövőben számunkra, hanem e helyett tekintsünk magunkba, s tartsunk számadást magunkkal: minden magyar önmagával — Isten színe előtt. Ő majd kinek-kinek megmondja személy szerint, hogy mit kell cselekednie akkor, amikor katonáink künn a harctereken hullatják vérüket és rettentő öldöklésben feláldozzák életüket az időfö-lötti magyarságért. Tartson számadást magával minden magyar ember akkor, mikor az Apokalipsis lovai vágatnak végig országokon és világ-részekén; vegye át a Teremtőnek azt a személyes üzenetét minden magyar ember, amelyben kinek-kinek a részére megmondja, hogy mint kell viselkednie és cselekednie most, mikor ég és föld megindult.

Ő majd megmondja kinek-kinek, hogy fegyverrel vagy áldozatos polgári munkával hogyan szolgálja hazáját, s nemzete jövőjét, s ugyanakkor el is csendesíti a félelmet az aggódók szívében.

A most lefutó napok, hónapok és évek csak pillanatok az erőslelkű népek életében!

Csanády Sándor.
tanulmányi felügyelő.

Iskolánk múltja.

Az intézet alapítási évének az 1850. esztendő tekintendő. Amikor Sopronban egy *katolikus jellegű alreáliskola* keletkezett, amely 1850. évi október hó 1-én nyílt meg. 1853-ban az ág. h. ev. hitközség állított fel egy *evang. jellegű alreáliskolát*. A két felekezeti jellegű reáliskola 1868-ban egyesítettet s' 1876-ig *községi főreáltanoda* néven szerepelt. 1875-ben a hatosztályú reáliskola nyolcosztályúvá alakult. 1875-ben megnyílt a hetedik s 1876-ban pedig a nyolcadik osztály.

Az első érettségi vizsgálat 1876-ban volt.

Iskolánk 1876 január 1-től kezdve állami jellegűvé lett.

A kat. reáliskola 1850-től 1856-ig a *Városmajorban* működött, 1857-től kezdve a mai helyen nyert elhelyezést. Iskolánk épületének a Kaszinó felőli szárnya 1872-ben épült ki. Amikor az iskola 1876-ban állammivá lett, csak a földszint és a második emelet helyiségeit foglalhatta el. 1892 jan. 1-én az egész épület az állami főreáliskolának adatott át, egyúttal az állam és a város költségén átalakított. Jelen alakjában és nagyrészt beosztásában is 1893 szeptember 1-én készült el.

Az intézetnek *Széchenyi Istvánról* való elnevezését a V. K. M. 1922. 22-én kelt 64.408/V. sz. rendeletével engedélyezte.

A soproni állami Széchenyi István reáliskolának *reálgimnáziummá* való átszervezését a V. K. M. 1930. évi szept. 7-én kelt 540—10/16—1930. számú rendelete rendelte el, mégpedig az 1930/31. tanévtől kezdődően fokozatosan. 1936/37. tanévben befejeződött a reáliskolai tagozat.

A V. K. M. 1936. évi június hó 10-én kelt 34.025/V. 1. sz. rendelete alapján intézetünk hivatalos címe: *Soproni állami Széchenyi István gimnázium*.

1941—42. tanévben befejeződött az intézet reálgimnáziumi tagozata.

1942. év folyamán villannyal, gázzal, vízzel, elsötétítő szerkezettel, kísérleti gázfűlkével, előadóasztallal, munkáltató asztalokkal ellátott világos és új természetrajzi, vegytani előadót, új vegytani dolgozót és szer-tárt, új természetrajzi szer-tárt, új természetrajzi dolgozót, teljes felsze-reléssel új orvosi rendelőt s új cserkész szobát nyert az intézet.

1942. május hó 8-án „gróf Széchenyi” családi címerrel ellátott új iskolai jelvényt kapott az intézet.

1942. május hó 17-én a legnagyobb magyar születésének 150. évfor-dulójában művészi kivitelű „Gróf Széchenyi István” zászlót avatott az intézet.

* * *

Az intézet *főigazgatói*: Dr. Kádas Rudolf 1862—1878; Dr. Németh Antal 1878—1902; Városv Tivadar 1902—1917; Dsida Ottó 1917—1932; Dr. Acsay István 1932—1933; Dr. Kemenes Illés 1933—1935; Dr. Liber Béla 1935—1940; Dr. Simon László 1941-től.

Az intézet *igazgatói*: Tauber Sal. Ferenc 1850—1855; Rách Sal. Ferenc 1855—1858; Gartner Ferenc 1858—1859; Hodich Ferenc 1859—1867; Geronnai Kossow Albert 1867—1868; Fuchs Pál 1868—1870; Ulber Mátyás 1870—1872; Salamin Leó 1872—1897; Dr. Wallner Ignác 1897—1914; Rodt Lajos 1914—1919; Lauringer Ernő 1919—1941; Dr. Gábor Géza 1941-től.

II.

Iskolánk az 1941-42. iskolai évben.

1. **Az iskolai év lefolyása.** Alakuló értekezletünket 1941. évi szeptember hó 1-én tartottuk. Szeptember hó 2-án voltak a javító vizsgálatok, 2—3—4-én pedig a különbözeti- és magánvizsgálatok. Szeptember hó 5—6-án volt a pótbeírás. Az iskolai évet a szeptember hó 8-án tartott ünnepélyes *Veni Sancte*-val kezdtük meg; ugyanczen a napon elvégeztük az osztályrendezést és az iskolai szabályok megmagyarázását.

A rendes tanítás szeptember hó 9-én kezdődött s a rendtartásszerű, valamint az elrendelt szünetektől eltekintve június hó 13-ig folyt, a VIII. osztályban május hó 8-ig. Az összefoglalásokat június hó 15-től 20-ig tartottuk, a VIII. osztályban pedig május hó 9, 11, 12 és 13-án.

Az iskolai évet június hó 25-én fejeztük be ünnepélyes *Te Deum*-mal.

2. **Épület.** A tanév folyamán az épület földszintjén levő termek 3,299.27 P értékben átalakítottak és ezáltal villannyal, gázzal, vízzel, elsötétítő szerkezettel, kísérleti gázfűlkével, előadó-asztallal ellátott világos és új *természetrajzi-vegytani előadót*, villannyal, gázzal, vízzel, gázelvezető kürtővel ellátott világos és levegős *vegytani dolgozót és szertárt*, világos és levegős *természetrajzi szertárt*, világos és levegős *természetrajzi dolgozót*, fehérre festett, levegős teljes felszerelésű új *orvosi rendelőt*, új *cserkész szobát* és világosabb két tantermet és új *portás fülkét* nyert az intézet.

3. **A bútorzat.** A vegytani előadó 240 P értékben 10 drb asztalt és 10 drb padot kapott.

4. **A végzett tanítási anyag.** A VIII. osztályban a VKM. 1930. évi szept. hó 7-én kelt 540—10/16—1930. sz. rendelete alapján a reálgimnáziumi Tanterv-nek megfelelően folyt a tanítás.

Az I—VII. osztályban az 1934. XI. tc. alapján s a VKM. 109,646/1938. IX. számú rendeletével életbeléptetett új Tanterv és Utasítások szerint folyt a tanítás.

A IV—VIII. osztály magyar írásbeli dolgozatainak tételei:

IV. A) *osztály:* 1. Szűnidei kalandom. (Elbeszélés). 2. Nádorispán látja Toldit a nagy fával. (Elbeszélés). 3. Toldi édesanyja. (Jellemrajz). 4. Egy nap Vég Komáromban. (Elbeszélés). 5. Farsangi ünnepélyünk. (Élmény). 6. Miért érdemes Sopronba jönni? (Levél). 7. Itt a tavasz! (Hangulatkép). 8. Mi akarok lenni? (Elmélkedés).

IV. B) *osztály:* 1. Mit tudunk Széchenyi Istvánról? (Emlékezés). 2. Miért szeretnék katona lenni? (Olvasmányi élmény a „Toldi” alapján). 3. A hű cseléd. (Leírás a „Toldi” alapján). 4. Tavasz a kertek alján. (Élmény). 5. Vacsora Arany Jánoséknál. (Leírás a „Családi kör” alapján). 6. Élet a jégen. (Élmény). 7. A magyar virtus. (Jellemzés, olv. alapján). 8. Kalandozás a soproni hegyekben. (Élmény).

V. *osztály.* 1. Széchenyi emlékezete. (Emlékezés). Iskolai. 2. a) A keresztény magyar művelődés kezdetei. (Értekezés). b) Jólismert soproni alakok. (Jellemzés). 3. a) A középkor ábrázolása költészetünkben. (Értekezés). b) Egy kódexmásoló naplójából. (Egy kor keresztmetszete). 4. a) Zrínyi költői pályája. (Értekezés). b) Széphalom poétája. (Jellemzés). c) A XVIII. század irodalmi élete. (Értekezés). 5. A századforduló és a nemzeti gondolat. (Jellemzés). Iskolai. 6. a) Toldi két arca. (Jellemzés). b) A János

viléz és Toldi magyar világa. (Értekezés). c) Édesanyám. (Arckép).

VI. osztály. 1. „Nem hal meg az, ki milliókra költi dús éle kincsét.” (Emlékezés Széchenyi Istvánra). 2. a) A reformkor emberének vívódása Vörösmarty lírájában. (Kortört. tan). b) A kisipar társadalompolitikai jelentősége. (Ért.) 3. a) Nevezetesebb elégiáink kortörténeti vonatkozásai. (Ért.) b) Vörösmarty Pelőfi életében. (Novella). 4. Arany János Vojtina ars poetikájának esztétikai elvei (Ért.) 5. Vörösmarty és Pelőfi egyénisége életük tükrében. (Jellemrajz). 6. a) Jókai varázsa. (Ért.) b) A görög lélek az „Antigone”-ban.

VII. osztály. 1. Széchenyi emlékezete. (Beszéd). Iskolai. 2. a) A pogány magyarság irodalmunk tükrében. (Értekezés). b) Sopron multja és jelene. (Értekezés). 3. a) Lant és kard. (A hódoltság korának szellemi élete) b) Zrinyi, a költő. (Pályakép). c) A kuruc labanc világ irodalmi visszhangja. (Értekezés). 4. a) A magyarság életének sorskérdései. (Elmélkedés). b) Barokk szellem — magyar egyéniség. (Értekezés). c) Beszélgetésem a nyelvújító Kazinczyval. (Riport). 5. Az időszerű Bánk bán. (Irod. tört. széljegyzetek). Iskolai. 6. a) Kölcsey belső és külső világa. (Értekezés). b) Látás és távolbalátás. (Értekezés). c) Filmkritika.

VIII. osztály. 1. Gondolatok Széchenyi István gr. születésének 150. évfordulóján. (Tanulmány). 2. A reformkorszak társadalmának képe Jókai regényei alapján. (Tanulmány). Fűtőberendezések működésének fizikai szempontjai. (Értekezés). 3. A nemzeti fájdalom költészete. (Tanulmány). „A helység kalapácsa” műfaji és előadásbeli sajátosság. (Műfajtanulmány). 4. Vörösmarty hatyúdala. (Esztétikai elemzés). Arany János emberi arca „Epilogus” c. költeménye alapján. (Lélektani fejtegetés). 5. Az ifjúság és a mai közélet. (Elmélkedés). Gondolatközlés elektromos árammal. (Értekezés).

5. Változások a tanári testületben. A nm. VKM. 1941. évi augusztus hó 27-én kelt 17.192/1942. eln. számú rendeletével *Lauringer Ernő* állami gimnáziumi igazgatót, tanügyi főtanácsost nyugalmába helyezte. Helyét a nm. VKM. 1941. évi október hó 1-én kelt 73.672/1941. V. 1. számú rendeletére *Dr. Gábor Géza* győri állami leánygimnáziumi igazgató foglalta el állami gimnáziumi igazgató minőségben.

A nm. VKM. 1942. évi február hó 21-én kelt 133.039/1942. VI. 2. számú rendeletével *Scheitz Antal* term-rajz-vegytan-földrajz szakos rendes tanárt a kecskeméti állami mezőgazdasági középiskolába helyezte.

Scheitz Antal r. tanár három és fél évet töltött az intézetben. Szorgalmas, törekvő, kötelességeit teljesítő, jó nevelői munkát végző tanár volt.

Bruckner Lajos német-francia-olasz szakos helyettes tanár a nm. m. kir. Honvédelmi Minisztérium rendelkezésére a soproni m. kir. Rákóczi Ferenc honvéd gyalogsági hadapród iskolába osztatott be egy évi tanári próbaszolgálatra, ezért a folyó tanévben fizetés nélküli szabadságon volt.

Panyiczky Gyula magyar-német szakos rendes tanár 1942. évi január hó 23-tól június 15-ig katonai szolgálatot teljesített.

A Kormányzó Ur Ő Főméltósága 1941. évi július hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával *Schügerl Miklós* és *Bezzegh Gyula* rendes tanárokat 1941. évi július hó 1. napjától számított hatállyal a VI. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő 10. fizetési fokozatba kegyesen előléptetni méltóztatott. (VKM. 72. 187/1941. V. 1. sz. r.)

Dr. Emmer József rendes tanár 1942. évi január hó 1-én a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, *Panyiczky Gyula* rendes tanár pedig 1942. évi január hó 1-én a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába előlépett.

* * *

Vörös Géza kisegítő napszámos szolga 1941. évi november hó 1-én lemondott állásáról.

Óvári Gyula I. osztályu altiszt 1941. évi november hó 1-je óta betegszabadságon van.

Varga József kisegítő szolga 1942. évi január hó 24-től március hó 31-ig betegszabadságon volt, március hó 31-től kezdve pedig katonai szolgálatot teljesít.

Kövecses Rezső 1942. évi január hó 1-től. Horváth Mihály 1942. évi február hó 27-től mint napszámos teljesít szolgálatot.

6. Az intézet átadása-átvétele. Az intézet igazgatójának változása szükségessé tette az intézeti vagyonnak leltárszerű átadását és átvételét. A hivatalos átadás-átvétel a nm. VKM. úr 74.568/V. 1. számú, 1941. okt. 15-én kelt rendeletével kiküldött *Sáska László* miniszteri számvevősen tanácsos jelenlétével és közbenjöttével történt 1941 december hó 2-től—6-ig terjedő időben.

7. Látogatások. *Dr. Keresztély Ernő* tanügyi főtanácsos 1942. évi január hó 20, 21, 22, 23, 24. napján végezte hivatalos látogatását. Meghallgatta az órák menetét, átnézte az írásbeli dolgozatokat, rajzokat, osztálykönyveket, anyakönyveket, megtekintette a könyv és szertárakat, az igazgatói irodát, az intézet épületét. Tapasztalatait és észrevételeit közölte a tanári testülettel.

Dr. Pogátsa József városi tisztiorvos 1941. november hó 4-én megtekintette az intézetet.

Csanak István az ifjúsági „Kaptár” országos vezetője előadást tartott a mozgalom nemzeti jelentőségéről és megtekintette az intézetet 1942. március hó 24-én.

Dr. Kamenszky Árpád Sopron város polgármestere megtekintette az az átépített földszinti termeket 1942. május hó 17-én.

8. Értekezletek. A szaktanárokkal és az osztályfőnökökkel folytatott igazgatói megbeszélések, a *Rendtartás* által előírt értekezletek alkalmat adtak a felmerült és a mai körülményeknek megfelelő nevelői és oktatói kérdések beható megbeszélésére és megalapozták a tanítás, elsősorban a nevelési munka korszerű szolgálatát és egyöntetűségét.

Az *első félévi* pedagógiai értekezleten *Dr. Kőműves Géza* „A magyar dolgozatok” címen értekezett.

A *második félévi módszeres* értekezleten *Csanády Sándor*: „Útkeresés a jobb magyar dolgozatokhoz” címen és *Legény János*: „Néhány gondolat a túlterhelésről” címen értekezett.

A *második pedagógiai* értekezleten *Dr. Augusztinovicz Elemér*: „A magyar irodalomtanítás megújítása felé” címen értekezett.

Az „Általános Utasítások” egyes fejezeteit az igazgató ismertette a tanári értekezleteken.

9. Bemutató órák. Az *egységes metodikai* eljárás kiépítése céljából bemutató órákat tartottunk a szaktanárok részvételével. Ezeken a szaktanároknak módjukban állott és alkalmuk nyílt a különböző tanári egyéniségek didaktikai és pedagógiai eljárásának a megfigyelésére, közvetlen megismerésére, a szaktárgyak keretében a legeredményesebb és a legmegfelelőbb eljárási módoknak a leszűrésére, összehasonlítására, kifejegetésére. Az órákat megelőző és főként követő komoly megbeszélések pedig a szakszerű szempontok részletes megtárgyalására. Az út-törő kezdeményezésnek gyümölcsöző és termékenyítő hatása jólékonyan fog kihatni az intézet tanító és nevelői munkájára.

Bemutató órát tartott: *Történelemből*: Csanády Sándor a VIII. o.-ban 1941. XI. 12-én.

Vegytenből: Scheitz Antal a IV. A. o.-ban. 1941. XII. 4.

Magyarból: Dr. Augusztinovicz Elemér a VII. o.-ban 1942. III. 20-án.

Latinból: Dr. Augusztinovicz Elemér a VII. o.-ban 1942. III. 27-én.

10. Osztályfőnöki óra. Az új középiskolai törvény kihangsúlyozza a középiskola nevelő feladatát. Erre az osztályfőnöki óra szolgál, amelyen az osztályfőnök jól megismerheti tanítványait, képességeiket és gonddal helyes irányba terelheti fejlődésüket. Nevelő, irányító jellemalakító szempontból nagy értékük van az osztályfőnöki óráknak.

11. Óralátogatások. Az oktatás, a nevelő megismerése, irányítása az egységes intézeti szellem kibontakozása, az egységes fegyelem meggyökerezése céljából az igazgató meglátogatott minden osztályt és minden tanárt munkaórájában. Látogatásaink száma: 112. A tanári testület tagjainak óralátogatási száma: 154.

12. A szülőkkel való kapcsolat. — *Szülői értekezletek.* Az iskola nevelő munkája csak akkor eredményes, ha azt a szülői háznak ugyanolyan eszményiségtől áthatott munkája támogatja és nyomatékosítja. Ennek az együttműködésnek biztosítására és hatályosabbá tételére első sorban a fogadó órák szolgáltak.

A szülők a fogadóórákon sűrűn felkeresik az igazgatót és a tanárokat. Az év folyamán 24 tanár 1560 szülői látogatást fogadott.

Az iskola és a szülői ház közti kapcsolat kimélyítése céljából 1941. november hó 4-én *osztály-szülői értekezlet* volt a VIII. az I. A, I. B, IV. A, IV. B. o.-ban. Az értekezletek előadója *Az érettségi előtt* címmel a VIII. o.-ban Mantuano József, „*A szülői ház bekapcsolódása*“ címmel Scheitz Antal és Panyiczky Gyula az I. A és I. B. o.-ban, „*A pályaválasztás*“ címmel Katona Ferenc és Csanády Sándor r. tanár volt a IV. A és a IV. B. o.-ban. Osztályonként átlag 15, összesen 75 szülő jelent meg.

A szülői-ház és az iskola közötti gyakorlatibb együttműködést szolgálta az 1942. évi március hó 23-án megtartott *közös szülői értekezlet*. Az értekezleten az igazgató mutatott rá a szülői-ház és az iskola egymást kiegészítő, egymásra kiható szerepére, a kölcsönös bizalom szükségességére, a nevelői tekintély őrzésére, a nevelésben a következetes eljárás fontosságára, a fejlődő gyermek lelki-testi adottságainak állandó figyelemmel kísérésére s az intézet és a szülői-ház megértő együttműködésére. Bejelentette az *intézeti ruha*, az *új intézeti sapka* és az *új sapkajelvény* bevezetését. Rámutatott a helyes tanulás előnyeire és a gondos ellenőrzés szükségességére. Az értekezleten „*A helyes tanulás módszerei*“ címmel Kovács Ferenc tanár értekezett. Az értekezleten 120 szülő vett részt.

Osztályszülői értekezletek voltak 1942. évi május hó 4-én a II., III., V., VI., VII. o.-ban. Előadók az osztályfőnökök. Téma: „A tanulók hatékonyabb ellenőrzése.“

Osztályonként átlag 10, összesen 70 szülő jelent meg.

13. Légoftalmi oktatás. A légoftalmi oktatás az előírt szaktárgyakon belül az előírt óraszámban és keretben folyt.

Az intézetnek 400 személy befogadására alkalmas óvóhelye nincs. Váratlan légítámadás esetén az épület pincehelyiségei szolgálnak szükség-óvóhelyül. Mint az előbbi években, úgy ebben az iskolai évben is volt *riadógyakorlat*. A tanulók fegyelmezetten viselkedtek. Rendben vonultak

le a szükség óvóhelyre, de mivel a pincének csak egy lejárata van, azért a levonulás nem történhetik kellő gyorsasággal.

A tanulóknak légoltalmi kiképzése nemcsak leventeórákon folyt rendszeresen, hanem azonkívül a felső osztályok tanulóinak majd minden tagja a városi légoltalmi parancsnokságon rendezett tűzoltó- és mentőtanfolyamon is résztvett.

Az intézet megbízott parancsnoka Janesitz Henrik r. tanár.

A Mohay A.: „Légvédelmi ismeretek“ című segédkönyvet az intézet növendékei megvették és tanulmányozták.

14. Filmoktatás. A tanítás az idei tanévben is fontos szemléltető eszközként alkalmazta az egyes módszeres egységek feldolgozásában a mai követelményeknek megfelelően az oktatófilmet. A *földrajz*, *természetrajz* és *természettan* tanítását könnyítette meg elsősorban az okoszerűen és időszerűen alkalmazott bemutatás a különböző osztályokban. Mindig tanulságos és eredményes volt a bemutatás.

A tanév folyamán 22 film került bemutatásra. *Földrajzból*: Kőszeg és Irottkő, Keszthely, Héviz, Mecsek, Élet a svájci Alpokban. *Természetrajzból*: Tüskebőrűek. Szilakötő. Baglyok. A víz körútja. Kénsavgyártás. Kénsav és szulfátok. *Természettanból*: A svábhegyi csillagvizsgáló intézet. Változó csillagok. Egyszerű gépek I—III. A víz energiájának felhasználása. I—III. Hídpillérépítés. A levegő ellenállása. Hullámmozgás. A gázok (folyadékok) kinetikai elmélete és a Brown-féle mozgás. A jéggyártás. A robbanómotorok. Izzólámpagyártás.

15. Nevelői tevékenység. A jellemes, áldozatot hozni tudó, becsületes, úri gondolkodású és modorú férfi lélek nemes tulajdonságainak fejlesztésével, ápolásával arra törekedtünk, hogy növendékeinket mind a haza, mind a társadalom, mind a család javára, mind az egyén boldogulására, mind a hivatásszerű életpályákra talpig becsületes, kötelességtudó, melegszívű férfiakká neveljük és a magyar sors viselésére képesítsük.

E cél érdekében fokozott figyelemmel azon voltunk, hogy tanulóink *pontosan, lelkiismeretesen, következetesen és lelkes odaadással, teljes lélekkel* tegyenek eleget munkájuknak, Isten iránti kötelességeiknek és *fegyelmezetten* viselkedjenek az iskolában és az intézeten kívül.

I. A vallás erkölcsi nevelésre vonatkozóan közlöm a hitoktatók jelentését:

1. A róm. kath. tanulók vallásos nevelésében központi helyet foglalt a közöttünk élő eucharisztikus Krisztus, ezért lett szép a fiú lélek megnyilatkozása. Vasárnaponként résztvettünk a szentmisén, az exhortáción. Lelkigyakorlatunk március hó 15—19-e között folyt le. A felsősök lelkigyakorlatát *Baltavári Gyula* karkáplán úr, az alsósokét *Vizy István* m. kir. katona lelkész vezette. A köteles négyszeri szent gyónás-áldozáson kívül tartjuk az első pénteket, sőt vannak szép számmal hetiáldozóink is. 25—30 növendék lelkiüdesége felemelőleg hat minden alkalommal, amikor az Úr asztalához járulnak. A hit ápolói voltak az internátusok is.

De ébrentartója és gyökereztetője a *Mária kongregáció* két tagozatával. Az alsó tagozat 48 taggal kéthetenként tartott, a felső tagozat 38 taggal havonként tartott vasárnaponként gyűlést.

Az alsós tagozat *Farkas István* IV. A) o. t., és *Halász István* IV. B) o. t. vezetésével bogozta, elemezte a kitűzött évi program teteit: „Ismerd meg helyesen az élet mindkét oldalát. Eligazítód legyen józa-

nul megnevelt lelkiismereted, törvényed a tízparancsolat, parancsolód Krisztus intelme. „Ugy szeresd embertársadat, ahogy én szerettelek titeket.“ E gondolatok magyarázói Prohászka Ottokár, Kaszap István és Boldog Margit intelmei voltak.

A felsős tagozat: *Schey János* VIII. o. t. vezetésével és *Sussmann Antal* VI. o. t. segítségével oldozgatta a kitűzött alaptételeket. Az őskeresztény, a pogány és az új szocializmus mába vágó kérdéseit Prohászka Ottokár, XIII. Leó pápa, X. Pius pápa útmutatásai nyomán.

A közös léleknevelő munka gyönyörű karácsonyi ünnepségünkön megragadó erővel mutatta a segítenitudo, szeretetet sugárzó, adakozó katolikus szellem melegét, fenségét, mélységét, örömkönnyeket kicsaló örömeit, mely felöltöztetett 9 diáktestvért, élelmet adott egy éven át négy tanulónak és nem egy esetben fizette megszorult kis növendékünk tandíját. *A jól végzett munkáért Jézus áldása legyen a jutalom!*

Kárpáti Károly.

2. Az evang tanulók vallásos és hazafias nevelése ez évben is legfőbb gondoskodás al történt. Nemcsak a vallástanból megtanulható hit-elemek elsajátítására irányult a nevelés, hanem az ifjúságot jellemének, erkölcsi és bibliai szellemében az egyház élő tagjaivá nevelni volt a főcél, hogy a mai életnek a serdülő lélekre veszedelmes hatásával szemben megállhassa a helyét és értékes ígérete lehessen egy szebb magyar jövőnek. A hittan órákat imával, bibliaolvasással és a felolvasott rész rövid magyarázatával kereteztük. Vasárnaponként a tanulók tanárivezetés mellett mentek a templomba és a tanév folyamán kétszer járultak az Úr szent asztalához — a reformáció ünnepén és a böjti időszakban.

Nagy segítője volt munkánkban az *Evangélikus Diákszövetség*. A Szövetség ez évben is megalakult s munkásságát a magyarországi evang. Egyházegyetem belmissziói munkaprogrammja iránvította s egyben a haza iránti törhetetlen hűség megszilárdítására irányult munkája. A havonta tartott összejöveteleken kívül a szövetség tagjai minden vasárnap résztvettek az evang. hittudományi kar hallgatói által vezetett bibliakörön is. Szövetségünk továbbá kapcsolatba jutott a „Pro Christo“ magyar evangéliumi ker. Diákszövetséggel, melynek kiküldöttei intézetünk, valamint az áll. kereskedelmi — és az áll. polg. — fiú-iskola evang. tanulóinak bevonásával március 21-én konferenciás-deprekációt tartottak. E lelki áhitatra nevelő csendes napi előadások alapigéje: Koloss. 1, 16. verse. Tárnya: Rendeltetésem, rabságom, szabadulásom, harcom; és Jakab 1, 12. v. adapján: győzelmem.

Az értékes előadásokat Groó Gyula, győri evang. vallástanár, Benczur László, bpesti ev. s.-lelkész és a helyi szövetség vezetője tartották.

A havi összejövetelek tárgya is a szó és írásbeli előadásaival tanuszkodott az ifjúság komoly lelkiségéről. A szövetség ifjúsági elnöke: *Ma cher Frigyes* VIII. o. t., jegyzője: *Edelényi Endre* VI. o. tanuló.

Lomniczy Géza.

3 A református tanulókat a *Soli Deo Gloria* református diákszövetség kollégiuma gyűjtötte össze ebben a tanévben is minden héten. A munka két csoportban folyt. Az alsósok vezetője *Varga Domokos*, a felsősöké *vitéz Szőnyi László* egyetemi hallgatók voltak. Az első félévben a felsősök köre „Péter apostol életének tanítása“ címen az egyéni keresztény élet kérdéseivel, a második félévben a nagy apostol I. levelének 1—5 fejezetével foglalkozott. Az alsósok köre „Az Istennek en-

gedelmes Noé" címen az engedelmesség gyakorlása és ajándékai kérdéseivel foglalkozott. A vezetők a gyülekezet lelkészével hetenkint vezetői megbeszélést tartottak.

Október 29–30-án csendes napok voltak, amelyeken Benedek Attila erdőmécénk, szegedi Kiss Sándor tanár és dr. Kiss Sándor theol. magántanár, budapesti egyetemi lelkész szolgáltak. A csendesnapokat úrvacsoraosztás fejezte be.

Maller Kálmán,

4. Az izraelita vallású tanulók résztvettek a péntek esti és szombat délutáni istentiszteleteken. Az iskolai hitoktatás kiegészítésére és elmélyítésére szolgált a Bibliai Kör, mely kéthetenként tartotta üléseit. Ezen az érettebb tanulók előadásokat vagy felolvasásokat tartottak a Biblia soron levő heti szakaszának tartalmáról, erkölcsi törvényeiről és azokból levonható gyakorlati tanúságokról. A próféták hivatása, korunkra gyakorolt hatása, a messiási eszme, a zsoltárok szépsége, népszerűségének magyarázata, a Szent föld története, beható földrajzi megismerése, a Biblia utáni kor költői és gondolkodói, a Talmud és Midrás tanításai és eszméi voltak beható ismertetésnek tárgyai. Szavalatokkal és énekkel voltak a műsorok teletűzdelve.

A Bibliai Kört Weinberger Ernő hitoktató vezette.

Dr. Pollák Miksa,

II. Megragadtunk minden alkalmat, hogy tanulóink szeme elé vetítsük hazánk sorsát, fajunk európai rendeltetését, nemzetünk történelmi szerepét. Azon voltunk, hogy hazaszeretetüket lelkük mélyébe ültessük, hazafias öntudatukat felébresszük, hazafias kötelességeik tudatát megerősítsük s emberszeretetből származó áldozatkészségüket növeljük.

A faji gondolat jegyében a *Horthy Miklós Repülőalapra* 71.87 pengőt, *Horthy Miklósné Segélyakciójára* és a fronton harcoló honvédek felruházására 32.51 pengőt, a *soproni sebesült honvédek* javára 150 pengőt ajánlott fel a tanári testület és a tanulóifjúság. A tanári testület 2450 pengőért „*Erdélyi nyereménykötvényt*” jegyzett a visszatért Erdély magyarságának támogatására és 1600 P-t adományozott a Soproni Magyar ház céljaira.

A tanári testület megragadott minden alkalmat a magyar faji, nemzeti gondolat elhintésére és gyökereztetésére. Ezért tűzte ki a „Széchenyi nemzetség” hozzájárulásával új *iskolai-sapka jelvényünkre* a „Legnagyobb magyar” címerét, ezért avatott születésének 150 éves évfordulójában nemes anyagból, művészi kivitelű és Horváth József rajzművész terve szerint elkészített Sopron városa és a Széchenyi-család címerével díszített *intézeti zászlót*.

Örömmünnepe volt az intézetnek az új zászló avatási ünnepe.

Régóta hiányzott a zászló és a köréje fonódó szimbólum az iskola életéből. Valahogyan úgy éreztük eddig, hogy nem teljesek ünnepélyeink, mert nem volt ott az iskolai hagyományok, Széchenyi nevelő szellemének, a táj lelkének látható jele: a zászló. A lobogó, amely sok mindent jelent a Széchenyi gimnázistának; jelenti a *szilárd meggyőződést*, hogy *Isten nélkül nincs út, igazság és élet, a becsületet*, melyen folt nem eshetik, a *hűséget* a hazához rendületlenül — mindhalálig, a város hagyományainak megbecsülését.

Nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében, — kiknek soraiban ott voltak dr. *Keresztély Ernő* t. ü. főtanácsos a tanker. kir. főigazgató úr képviselőjében, a katonai és iskolai hatóságok vezetői, az intézet volt növendékei, a jelenlegiek, — folyt le az ünnepsége fel-

díszített tornacsarnokban. Pontosan 10 órakor érkezett meg a zászlóánya, *gróf Széchenyi Jánosné*, akit az igazgatóság fogadott az intézet kapujában, az ifjúság nevében pedig Ravasz Endre II. a) o. tanuló köszöntött tulipáncosokkal. Az ünnepség a Himnusszal kezdődött, Edöcs Ottó I. a) o. tanuló Lampért Géza Dal a zászlóról című versét szavalta el. Az igazgató felkérésére gróf Széchenyi Jánosné zászlóánya keresetlen szavakkal szólott a tanulókhöz:

„Kedves Fiúk!

„Mindent a hazáért” jelszóval avatom fel a „Legnagyobb magyar” emlékére a gimnázium zászlóját.

Hirdessen ez a zászló rendületlen kitartást az ezeresztendős röghöz, hűséget mindhaláláig a magyar fajhoz és csüggedetlen hitet Magyarország Nagyasszonya bizodalmas megsegítésében.

Isten áldása legyen az intézeten, hogy gróf Széchenyi István szelleméhez híven teljesíthesse áldásos, lelkeket nemesítő munkáját a nemzet javára s a benne nevelődő ifjúság nemesülésére és boldogulására.”

És a szalag felkötésével felavatta a zászlót. A zászlószegek beverése során a Széchenyi nemzetség nevében a zászlóánya, a főigazgató úr képviselőjében dr. Keresztély Ernő t. ü. főtanácsos szólott, a várost dr. Kamenszky Árpád polgármester, az igazgatóságot dr. Gábor Géza igazgató, a tanári kart Katona Ferenc c. igazgató, az iskola Barátainak Szövetségét dr. Romwalter Alfréd egyetemi tanár, a volt tanítványokat dr. Pekovits Artur városi főjegyző, a tanulókat Kovács Kálmán VIII-os növendék képviselte, akik szebbnél-szebb gondolatok hangoztatása közben ütötték be a zászlószegeket.

Most Papp-Vári Elemérné Hiszekegyét szavallta el Sussmann Antal VI o. tanuló. Az ünnepi szónoklatot dr. Kamenszky Árpád polgármester mondotta. Prohászka, a nagy püspök úgy látta — mondotta a szónok —, hogy bármilyen szent is egy gondolat, a kételvűség alapján anyagba is kell önteni. A modern gondolkodók azt mondják, hogy ez a szimbólum. Ezt most ebben az iskolában zászlónak hívják. Azonban önmagában az anyag nem elégséges ahhoz, hogy a gondolatot méltóképen képviselje, teljesítéséhez lélek és benső tartalom kell, aminek zászlókultusszá, tradícióvá kell érlelődnie. Ez teszi a zászlót többé az anyagnál. A mögéje sorakozó ifjúságnak éreznie kell, hogy magyar. Megalkuvás nélküli magyarnak érezze magát minden diák, meggyőződéses, sőt fanatikus magyarnak, mert ma bűn, ha valakinek nincs meggyőződése. Ma mindenkinek új honfoglalónak kell lennie. Valamikor őseink azt mondták, hogy egy ország megvédéséhez vér és vas kell. Erre ma is szükség van, de e mellett munka is kell. Olyan munka, amelyben lélek, önfeláldozás van. Az újonnan felavatott zászló kötelességeket ró hordozóira. Aki e zászló alá tartozik, teljesítse kötelességét mindhaláláig. Ez a zászló szava a mögéje sorakozó ifjúsághoz.

A nagyhatású beszéd mélyen meghatotta az ünneplő közönséget. Szavai végeztével az ifjúság zászlótartója és zászlóőrsége átvette a zászlót. A Szózat szent hangjai kísérték ki a lobogót a teremből a meghatott hangulatú ünnepség befejezéseképen.”

Dr. Augusztnovicz E.

Ezért kapott az ifjúság *egyszerű magyaros zsinórzatú intézeti ruhát és téli kabátot*, hogy külsőleg is megtanulja és megszokja megmutatni magyar mivoltát. Ezt a célt szolgálta az intézet néma felvonulása a „megbántott nemzeti zászló” előtt, koszorú letevése a felkelők emlékére és keményléptű, katonás díszmenete a hősi emlékműve előtt. Ezt szolgálta a Hősök temetőjében a 66 hősi halott sírjának gondozása és ápolása. Az ifjúság öntudattal képviseli a magyar végvárban faja, nemzete gondolatát. Ennek a jegyében folytak le az ünnepségek és történetek a megemlékezések.

III. A szociális érzésekre s az azokból folyó kötelességekre, áldozathozatalra gyakorlatilag jelentős eredménnyel neveltük növendéke-

inket. Szép példáját mutatták a könyekig megható, szívet megindító meleg karácsonyi estjükön, amikor 9 társukat meglepték adománnyal és szeretetsomaggal.

A *takarékosságra* és a gazdaságos öntevékenységre, az ötletes jövedelemszerzés módjaira a *Diákkaptár* szervezete neveli egyre gazdagabb eredménnyel tanulóinkat.

IV. A művészi nevelést szolgálták a rendes rajzoktatáson kívül az V—VIII. osztály rendkívüli rajzórái és a kezdők csoportja. A tanfolyamok célja a rajzi műveltség erősítése

A gyakorlatok itt a következők voltak:

Sík, magyaros formák vázolása, festése és belőlük síkdiszítványok tervezése; vázolás levelekről, használati tárgyokról, geometriai testekről, gipsz és élőfejekről, egész emberi alakról. A szabadban tájképvázlatok. — Vázolás mozgó állat és emberi alak nyomán. Rajzolás és festés naturalisztikus felfogásban levelek, edények, virágok, használati és csendéleti tárgyak, gipsz- és élő emberi fej, egész emberi alak nyomán. Időnkint, összefüggésben a rajzolt anyaggal, műalkotások bemutatása és magyarázata.

Az elért eredményt az iskolai év végén rendezett kiállítás mutatta. Ugyanezt a célt szolgálták a *képkiallítások*, a város *építészeti emlékeinek* megtekintése, a *hangversenyek*, a *szépirodalmi előadások*, az *Uránia előadások* meghallgatása, a színdarabok megnézése.

V. A társadalmi nevelés elősegítésére az önképzőkori életen felül megkezdjük főként a VI. o.-ban az *osztály klub-élet* kialakítását osztályteával, zenészmokkal, érdekes és maga választotta téma feldolgozásával, hozzászólásokkal és vitákkal. A tanulók kedvvel és örömmel vettek részt az osztályközösségi munkában.

Az intézeti szellem szép megnyilatkozása mutatkozott a *kedélyt* megmozgató nagy *farsangi ünnepségen* és a *nyári júniálison*. Jókedv, tiszta öröm és úri modor jellemezte a jól sikerült derűs és vidám két ünnepséget.

Ősziel több hetes *táncfonnyamon* vettek részt a jelentkező tanuló az állami leánygimnázium növendékeivel együtt az áll. leánygimnázium dísztermében. Vezető tanár: Dr. Augusztinovicz volt.

VIII. osztályos tanulóink az évek óta bevezetett szokáshoz híven *ballagással* búcsúztak el az intézettől. Végigjárták szalamanderben az összes tantermeket, elbúcsúztak egyenként az osztályoktól, ahol könyves szemmel búcsúztak tőlük az osztályszónok szavain át a kicsi és nagy diákok. A virágcsokrokat, melyeket az egyes felekezetek tanuló és az osztályok adtak a búcsúzóknak, kezükben szorongva zengették a búcsúzó a mélabús dallamot: s a „Ballag már a vén diák” nótá végig hömpölygött az ódon folyosókon, termeken, udvaron át a hősök emlékművéig. A virágcsokrok elhelyezése után felzendültek a Himnusz akkordjai és elbúcsúztak a vendiákok az „Alma Mater”-től, mely kitárta előttük az élet kapuját és átadta őket a nemzet közösségének: *munkára, áldozatosságra és egyéni boldogságra...*

17. Fa- és madárvédelem. A VKM. 1932-ben kiadott 60.081. VIII. d. sz. rendelete értelmében gondot fordított az intézet a fa- és a madárvédelemre.

III. A tanári testület

Sorszám	A t a n á r					Mely tárgyakat,			
	n e v e	minősége	képesítése	szolgálati éve		I A.	I. B.	II A.	II B
				össz.	itt				
1	Dr. Gábor Géza	igazgató	magyar latin	22	3				
2	Dr. Augusztinovicz Elemér	rendes tanár	magyar latin	10	9				
3	Bezzegh Gyula	rendes tanár	földrajz természetrajz	30	2	term. 2		föld. 4 term. 2	
4	Dr. Bruckner Lajos	helyettes tanár	német, francia, olasz	3	2				
5	Csanády Sándor	rendes tanár	magyar történet	27	13½			magy. 5	magy. 5.
6	Cserjesi József	rendes testn. tanár	testnevelés	16½	3	testnevelés 2, 2 ofió 1			
7	Dér Zoltán	rendes tanár	mennyiségtan fizika	20	13	ének 2	ének 2	ének 2	ének 2
8	Dr. Emmer József	rendes tanár	latin német	21	20		lat. 5 ofió 1	lat. 5	
9	Dr. Erneyi János	iskola-orvos	egészségtan	7	2				
10	Horváth József	rendes tanár	rajz	27	22	rajz 2 szépir. 1	rajz 2 szépir. 1		
11	Janesitz Henrik	rendes tanár	rajz	23	20			rajz 2 I.—IV. o. rendkiv.	rajz 2
12	Katona Ferenc	c. igazgató, rend. tan.	történet latin	36	19				lat. 5
13	Kárráti Károly	önálló hitoktató	róm. kat. hittan	7	5	hitt. 2	hitt. 2	hittan 2	
14	Kovács Ferenc	rendes tanár	latin görög	8½	8½				
15	Dr. Kőműves Géza	rendes tanár	magyar latin	15	3	magy. 5	magy. 5		
16	Legény János	rendes tanár	latin francia	8	8	lat. 5			
17	Lomniczy Géza	önálló hitoktató	evang. hittan	19½	19½	hittan 2			
18	Mantuano József	rendes tanár	mennyiségtan fizika	23½	5		menny. 4		
19	Dr. Németh István	rendes tanár	német francia	12	6				
20	Panyiczky Gyula	rendes tanár	magyar német	11	3				
21	Ravasz Endre	rendes testn. tanár	testnevelés	25	6			testnevelés 2 1 2	
22	Schügerl Miklós	rendes tanár	mennyiségtan fizika	30	25	menny. 4			
23	Szabó Béla	rendes tanár	történet földrajz	7½	2	földr. 3			
24	Dr. Szenté Kornél	rendes tanár	földrajz természetrajz	31	11		földr. 3 term. 2		földr. 4 term. 2
25	Vas Jenő	rendes tanár	mennyiségtan ábr. geom.	15	13			menny. 5	menny. 5

Intézési munkaköre

mely osztályokban és heti hány órában tanított								Heti órászám	Osztályfőnök	Jegyzet
III. A.	III. B.	IV. A.	IV. B.	V.	VI.	VII.	VIII.			
		magy.3						3		
magy.4 lat. 4				magy.3		magy.3 lat. 4		18	VII.	A szavalóköri vezetője.
		termr. 3	term. r. 3		gazd. 2 vegyt.3	földr. 2		21	II. A.	A földrajzi, vegytani és ásványtani szertár őre.
										1941. szept. óta fizetés nélküli szabadságon.
			magy.3		magy.3		tört. 3	19	IV. B.	Tandíjkezelő helyettes.
testnevelés 2 1 2				testnev. 3		testnev. 3		17	I. A.	II. értekezletti jegyző.
ének 1	ének 1					meny. 3 fiz. 4		17		A fizikai, az ének- és zeneszertár őre.
ném. 4	ném. 4						lat. 4	23	I. B.	A tanári könyvtár őre.
		egt. 1	egt. 1					2		Az orvosi szoba őre.
				rendk. rajz 2		rajz. 1 rendk. rajz 2		11		A rajzszertár őre.
rajz 2 rajz 2 óra	rajz 2	rajz 2	rajz 2 ném. 4		rendk. rajz 2		rajz 1	21		Házi légoltalmi parancsnok.
		lat.4, tört. 3, ném. 4		lat. 4				20	IV. A.	Az igazgató helyettese.
hittan 2		hittan 2		hitt. 2	hitt. 2	hitt. 2	hitt. 2	18		
			lat. 4	gör. 4	gör. 4	gör. 4	gör. 3	19		Értekezletti jegyző.
	magy.4 lat. 4						magy.3	21	III. B.	Az önképzőkör t. nár elnöke.
					lat.4,ném. 3, olasz 4	olasz 4		20	VI.	
hittan 2					hitt. 2		hitt. 2	8		
	meny. 3				meny. 3		meny. 3 fiz. 4	17	VIII.	
				olasz 4 ném. 3		ném. 3	ném. 3 franc.3	16		Segít az irodában, a gyorsírókör vezetője.
								—		1942. jan. 25-től jun. 15-ig katonai szolgálatot teljesített
		testnev. 3	testnev. 3		testnev. 3		testnev. 3	17		A tornaszertár őre. A Sportkör vezető tanára.
meny. 3 fiz. 2	fiz. 2	meny. 3	meny. 3					17	III. A.	
tört. 3 földr. 2	tört. 3		tört. 3	tört. 3	tört. 3	tört. 2		22		Diákkaptár vezetője; az ifj. könyvt. és a tört. szertár őre.
	földr. 2			term. 5		franc 2	bölcs. 2	22	II. B.	A természetrajzi szertár őre
		gyorsír. 2	gyorsír. 2	meny. 3				17	V.	A geom. szertár őre; cserkész-pár.; a Diákkaptár csoportlv.

III.

A tanári testület névjegyzéke.

Igazgató:
Dr. Gábor Géza.

Az intézet tanári testületének működő tagjai:

- Dr. Augusztinovicz Elemér r. tanár.
 Bezzegh Gyula r. tanár.
 Csanády Sándor r. tanár, tan. felügyelő.
 Cserjesi József testnev. r. tanár, polgári iskolai tan. felügyelő.
 5. Dér Zoltán r. tanár.
 Dr. Emmer József r. tanár.
 Horváth József r. tanár, tan. felügyelő.
 Janesitz Henrik r. tanár.
 Katona Ferenc c. igazgató, r. tanár.
 10. Kovács Ferenc r. tanár.
 Dr. Kőműves Géza r. tanár.
 Mantuano József r. tanár.
 Legény János r. tanár.
 Dr. Németh István r. tanár.
 15. Panyiczky Gyula r. tanár.
 Ravasz Endre testnev. r. tanár.
 Schügerl Miklós r. tanár.
 Szabó Béla r. tanár.
 Dr. Sente Kornél r. tanár.
 20. Vas Jenő r. tanár.

Hitoktatók:

Kárpáti Károly önálló r. k. hitoktató.
 Lomniczy Géza önálló ev. hitoktató.
 Maller Kálmán óraadó ref. hitoktató.
 Dr. Pollák Miksa óraadó izr. hitoktató.
 Weinberger Ernő óraadó izr. hitoktató.

Az iskola orvosa: Dr. Erneyi János.

Segédszemélyzet:

Óvári Gyula I. oszt. altiszt (1941. nov. 1-től betegszabadságon).	Kövecses Rezső napszámos 1942. január 1. óta.
Varga József kisegítő szolgálta (1942. márc. 31-től katonai szolgálatot teljesít).	Horváth Mihály napszámos 1942. február 27. óta.

A tanári testület nyugalomban élő tagjai:

Lauringer Ernő tan. főtanácsos, igazgató, Vendl Aladár c. igazgató,
 Nemeskéry-Stodolni Gyula dr. c. igazgató, Ágh Lajos dr., Herczeg An-
 tal, Barta Miksa, dr. Röder Ede, Németh Vilmos, Székely András r. tanár.

III

A tanári testület irodalmi, tudományos és társadalmi munkássága az 1941-42. iskolai évben.

dr. Gábor Géza Sopron város törvényh. tagja, Soproni Katolikus Kör, Soproni Gyorsíró Kör disztagja, „Kansz” győri törvényhatósági szakosztályának elnöke, a soproni Actio Catholica kulturális és sajtó szakosztályának elnöke, a soproni Emericana subpriorja, a soproni Hangya igazgatósági tagja. A budapesti „Mickiewicz Társaság” a Kat. írók és újságírók Országos Pázmány Péter Kör”, a győri „Kisfaludy Kör”, a győri „Dr. Kovách Pál Irodalmi és Közművelődési Társaság”, a nagykörrösi Arany János Társaság beválasztott tagja, a soproni „Frankenburg Irodalmi Kör” ig. tanács választott tagja.

Beszédet mondott a győri nagyközönség „Széchenyi fáklya” ünnepségén, a Frankenburg Irodalmi Kör március 15-i ünnepségén. Előadott „Aranytól Adyig” címmel a nagykörrösi Arany János Társaság előadóestjén, és „Prohászka Ottokár és a XIX. század szelleme” címmel a soproni Emericana Prohászka megemlékezésén.

A nemzetvédelmi kereszt, a Tesz jubiláris keresztjének és a T. E. Z. j emlékérmének tulajdonosa.

Dr. Augusztinovicz Elemér a Magyar Cserkész Szövetség Sopron városi és vármegyei ellenőrzője, a Soproni Gyorsíró Egyesület háznagya. Birálatokat, cikkeket írt folyóiratokba, lapokba, előadásokat tartott a Munkásfőiskolán, a MANSz-ban, a Népművelési Előadássorozatban, egyetemi hallgatóknak, a cserkészvezetői tanfolyamokon.

Csanády Sándor tanulmányi felügyelő, a Protestáns Tanügyi Szemle, a Nevelésügyi Szemle, a Magyar Cserkész, A Mi Utunk című folyóiratok állandó munkatársa. — A nagykörrösi Arany János Társaság rendes tagja. Cikkei megjelentek a Protestáns Tanügyi Szemlében: „A kritika alkonya” (1941. júl., XV. évf. 7. sz.) „Szoborfaragók” (1941. szept., XV. évf. 9. sz.) „A mi tragédiánk” (1941. nov., XV. évf. 11. sz.) „A nemes fajszeretet hőse” (1942. április, XVI. évf. 4. sz.) — A Magyar Cserkészben novellái jelentek meg: „Bocsor István tanítványai” (1942. márc. 15.) „Az olthatatlan láng” (1942. április 15.) — A Mi Utunk ref. középiskolás ifj. lapban: „Titoktartó csizmák” (1941. szept.), „Körösi Csoma Sándor” (1942. április). — Azonkívül két könyvbírálata jelent meg a Protestáns Tanügyi Szemlében (XV. évf. 10., XVI., évf. 5. sz.) — Cikkei jelentek meg még a Tanítóírók és költők Bokréfája című antológia II. kötetében, továbbá a Soproni Hírlapban.

A Magyar Rádió műsorában felolvasták „Az olthatatlan láng” című novelláját 1942. máj. 7-én.

Katona Józsefről szóló előadásával székfoglalót tartott a nagykörrösi Arany János Társaságban. A Soproni Képzőművészeti Körben pedig „Nagykörrös” címmel tartott előadást, majd három ízben tartott előadást a Soproni Magyar Közművelődési Társaságban.

Cserjesi József polgári iskolai tanulmányi felügyelő, a Magyar Országos Torna Szövetség nyugati kerületének művezetője és igazolt versenybírája. — A Soproni Torna Egylet választmányi és tornaszakbizottsági, a Tanárok Özvegyeit és Árváit Segélyező Országos Egyesület és a Soproni Vívó Klub választmányi tagja. A nagykanizsai és a zalaegerszegi jelvénytörző tornaversenyen az Országos Torna Szövetség képviselője volt. A székesfehérvári tankerület

Szekszárdon rendezett tornászbajnokságán és a győri rk. tanítóképző—váci kegyesrendi gimnázium Szt. László kupamérkőzésén a KISOK képviselője volt. A KISOK Hargitán rendezett sítáborába felügyelő-tanári megbízást kapott. A múlt évben a Magyar Atlétikai Szövetség a soproni atlétikai keret vezetésével bízta meg. A Soproni Levente Egyesület ökölvívó szakosztályának vezetője. A Sopronban rendezett országos férfi tornászbajnokságon a S. T. E. hősi halottainak emléke előtt *emlékbeszédet* mondott.

Dér Zoltán a „Keresztyén Igazság“ című ev. folyóirat belső munkatársa, a soproni „Liszt Ferenc“ zeneegyesület közreműködő tagja. „Beiträge zur Kenntnis des Kristallgitters von Colemanit“ című értekezése 1941. decemberében jelent meg a Zeitschrift für Kristallographie A 103. kötetében, Lipcsében.

Dr. Emmer József a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki karán a német nyelvet adta elő.

Herváth József tanulmányi felügyelő, választmányi tagja több fővárosi és vidéki művészeti egyesületnek. Résztvett az Orsz. Képzőművészeti Társulat folyó évi téli, tavaszi és a Kolozsvárott rendezett IV. Nemzeti kiállításán. Egy gyűjteménnyel szerepelt a Soproni Képzőművészeti Kör helyi kiállításán.

Katona Ferenc c. igazgató. A soproni áll. Széchenyi István reáliskola, illetőleg gimn. volt tanítványai szövetségének alelnöke. Az Orsz. Tanár Egyesület választmányi tagja.

Kárpáti Károly a katolikus nevelés állandó munkatársa, a soproni A. C. kulturális és sajtóosztályának pénztárosa. — Előadott a cserkész őrsvezetői tanfolyamon, vezette a Margit Kör és az Öregcserkészek lelkigyakorlatát, a kishéri polgáristák találkozóján mondotta az ünnepi beszédet és az ünnepélyes nagymisét.

Kovács Ferenc a Sopron városi és vármegyei Cserkész Intézőbizottság tagja, a Dunántúli Turista Egyesület vízi szakosztályának elnöke és választmányi tagja.

Legény János a soproni Actio Catholica kultúr és sajtó szakosztályának főtitkára, a Katolikus Kör titkára, a soproni Postaigazgatóság francia kurzusának vezetője. Előadásokat tartott a soproni népfőiskolai kurzuson s a katolikus leányklubban.

Lomniczy Géza több egyházi és társadalmi egyesület választmányi tagja, a kurucdombi kerület lelkigondozója, ahol ifjúságnak és felnőtteknek tart egyházi és társadalmi előadásokat; szociális téren is tevékenykedett.

Dr. Németh István a Soproni Traeger Ernő Gyorsíróegyesület pénztárosa, az Americana soproni csoportjának secretariususa.

Ravasz Endre a soproni ref. egyház presbitere, a MOTESz igazolt versenybírája, a Magyar Sí Szövetség tanácstagja és III. o. versenybíró, a SFAC-nak, a STE-nek és Torna szakbizottságának, a Soproni Levente Egyesületnek választmányi tagja. A levente ifjúvezetőképző-tanfolyam testnevelési előadója. A szombathelyi és kőszegi jelvénytulajdonos torna-versenyen mint a MOTESz — a pécsi Kisok kerületi sítáborán mint a KISOK képviselője vett részt.

Vas Jenő a Soproni Gyorsíróegyesület titkára. Vezette a soproni cserkészszerv őrsvezetői tanfolyam 16. összejeövetelét és azon 5 előadást, a segédtiszt tanfolyamon pedig két előadást tartott.

IV.

Különféle jelentések.

1. Egészségi állapot.

A tanulók egészségi állapota a tanév folyamán kedvező volt. Jár-
ványos betegségek csak elszórtan és szövődménymentesen zajlottak le.
A tanulók állandó orvosi felügyelet alatt állottak és szükségsszerűtől szak-
orvosi vizsgálatokban részesültek. A megcélzott Röntgen vizsgálatok kap-
csán egy tanulót közegészségügyi okokból az iskolából el kellett távo-
lítani és szanatóriumi elhelyezésben részesíteni. Az iskolaorvos 925 viz-
sgálatot eszközölt 431 tanácsadással. Az intézet belső elrendezésében
egészségügyi szempontból is nagymértékű változások és javítások tör-
téntek, melyek a higiénie követelményeit elégítették ki. Az iskolaorvos
hetenkint kétszer állott a tanulók és szülők rendelkezésére az intézetben
elhelyezett és minden tekintetben *kielégítő berendezésű új orvosi ren-
delőben*, ahol a sorozatos vizsgálatok is történtek. Az állandó orvosi fel-
ügyelet és ellenőrző vizsgálatok számos esetben előztek meg a tanulók-
nál a komolyabb bajokat és a betegségeket, a megadott szakszerű taná-
csokkal és orvosi utasításokkal.

2. Ünnepek, megemlékezések.

Szeptember 8. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása.

1. Erkel: Himnusz. 2. Katona Ferenc c. igazgató megnyitó beszéde. 3. Szabados:
Hiszekegy.

Szeptember 20. Gróf Széchenyi István emlékünnepe.

1. Erkel: Himnusz. 2. Dr. Kömüves Géza emlékbeszéde. 3. Egressy: Szózat.

Szeptember 28.

Gróf Széchenyi István szobra előtt felvonul az intézet V—VIII. osztálya és részt
vesz a város társadalmának Széchenyi-ünnepélyén.

Október 6. Október 6-i emlékünnepe.

1. Szabados: Hiszekegy. Énekar. 2. Kovács Kálmán ifj. elnök ünnepi beszéde. 3.
Ábrányi Emil: Október 6-ra. Szavalja: Lovas Gyula VI. o. t. 4. Arad felől. Énekar. 5.
A szabadságharc történeti háttere. Előadja: Vitális Zoltán VIII. o. t. 6. Végvári: Ahogy
lehet. Szavalja: Grastyán Endre VIII. o. t. 7. Egressy: Szózat. Énekar.

Október 24. Megemlékezés a takarékoságról.

Mondja: Kovács Ferenc tanár.

Október 25. Önképzőkori Széchenyi-emlékünnepe.

1. Szabados: Hiszekegy. Énekar. 2. Ölbey Irén: Széchenyi. Szavalja: Török Dénes
I. b) o. t. 3. Ünnepi beszéd. Mondja: Kovács Kálmán VIII. o. t. 4. Széchenyi a nem-
zetnevelő. Előadja: Schey János VIII. o. t. 5. Móra László: Cenki fény. Szavalja: Har-
sányi Ottó VIII. o. t. 6. Széchenyi a gazdaságpolitikus. Előadja: Gárdonyi Sándor VIII.
o. t. 7. Egressy: Szózat. Énekar.

Október 28. Finn-ugor ünnepély.

1. Szabados: Hiszekegy. Énekar. 2. Zemléni Árpád: Keletre, magyar! Szavalja:
László Tibor VIII. o. t. 3. Finn himnusz magyar és finn nyelven. Éneklő a VIII. osztály.
4. Dr. Gábor Géza igazgató előadása a finn-ugor népekről. 5. Egressy: Szózat. Énekar.

December 14. A limanovai csata emlékezete.

Mondja: Csanády Sándor tanár.

December 14. A soproni népszavazás 20. évfordulója:

1. Szabados: Hiszekegy. Énekkar. 2. Lampérth Géza: Háborgó Balaton. Szavalja: Edöcs Ottó I. a) o. t. 3. Hadarits Géza VII. o. t. ünnepi beszéde. 4. A nyugatmagyarországi felkelés és a soproni népszavazás. Felolvassa Kovács Kálmán VIII. o. t. 5. Sajó Sándor: Magyar ének 1919-ben. Szavalja: Hőbausz Richárd VI. o. t. 6. Egressy: Szózat. Énekkar.

December 15. Karácsonyfa-ünnepély.

1. Mennyből az angyal... Énekkar. 2. Sik Sándor: Karácsonyi álom. Szavalja: Lovass Gyula VI. o. 3. Messiásvárás. Elmélkedés. Elmondja: Schey János VIII. o. t. 4. Pásztorokhoz éji csendben. Előadja az ének- és zenekar. 5. Angelus pastoribus. Énekkar. 6. Gondolatok a kisdud jászolánál. Elmondja Gárdonyi Sándor VIII. o. t. 7. Karácsonyi énekek. Hegedűn játsszák a Balogh testvérek. 8. Mécs László: Karácsony. Szavalja: Harsányi Ottó VIII. o. t. 9. Népies karácsonyi zene. Hegedűn előadja Prosztyán Endre VIII. o. t., zongorán kíséri Grastyán Endre VIII. o. t. 10. Megjött a kis Jézus. Ajándék-kiosztás. Közvetíti Hadarits Géza VII. o. t. 11. Ó gyönyörű szép... Énekkar.

Február 15-16. Farsangi előadás.

1. Köszöntő. Elmondja: Kovács Kálmán VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 2. Diákélet dalokban. Éneklő a VIII. o. énekkara. 3. Dr. Dalos Dániel tudományos felolvasása a magyar népdalról. Előadja László Tibor VIII. o. t. 4. Tangóharmonika-hármas. Előadják: Drach Guidó, Görög Márton, Varga Sándor VI. o. tanulók. 5. Dezső: Holdkórosok. Bohózat 1 felvonásban. Szereplők: Fenyő Géza festő, Schey János VIII. o. t., Cibere Amadeus őrnök Mayer Walter VIII. o. t., Kokas Titusz végrehajtó, Grastyán Endre VIII. o. t. Pocák vendéglős Kaiserfeld Guidó VIII. o. t. Petykó tisztiszolga Horváth József VIII. o. t. 6. Családi béke. Tréfás jelenet. Előadja: Platz Imre és Harsányi Ottó VIII. o. t. 7. Modern lírai hebegések és habogások. Elmondja: Májon Jakab VI. o. t. 8. Egy nap a rádió műsorából, báró Maasburg Rudolf és Mayer Walter VIII. o. tanulók tréfája.

Március 14. Az ifjúság a Hűségzászló elé vonul és megkoszorúzza.

1. Díszfelvonulás. 2. Erkel: Himnusz. 3. A Hűségzászló megkoszorúzása. 4. Egressy: Szózat.

Március 15. Hazafias ünnepély.

1. Szabados: Hiszekegy. Énekkar. 2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja: Harsányi Ottó VIII. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Elmondja: Kovács Kálmán VIII. o. t. 4. Csokonay-Lavotta: A reményhez. Énekkar. 5. Gondolatok a szabadság ünnepén. Grastyán Endre VIII. o. t. felolvasása. 6. Lévay József: Március 15-re. Szavalja Májon Jakab VI. o. t. 7. Ott, hol a Mátra ölen... Éneklő az énekkar. 8. Ábrányi Emil: Erős hit. Szavalja: Hőbausz Richárd VI. o. t. 9. Egressy: Szózat. Énekkar.

Május 8. Sapkajelvény átadás.

1. Szabados: Hiszekegy. Énekkar. 2. Kölcsey: Himnusz. Szavalja: Grastyán Endre VIII. o. t. 3. Szimbolikus jelvénykítűzés. 4. Ünnepi beszédet mond Kovács Kálmán VIII. o. t. 5. Móra László: Cenki fény. Szavalja: Harsányi Ottó VIII. o. t. 6. Egressy: Szózat. énekkar.

Május 17. Zászlóavatás.

1. Erkel: Himnusz. Énekkar. 2. Lampérth Géza: Dal a zászlóról. Szavalja: Edöcs I. a) o. t. 3. Igazgató felkéri a zászlóanyát a zászló felavatására. 4. Gr. Széchenyi Jánosné zászlóanya felavatja a zászlót. 5. Zászlószegbeverés. 6. Papp-Váry Elemérné: Hiszekegy. Szavalja: Szuszman Antal VI. o. t. 7. Dr. Kamenszky Árpád polgármester ünnepi beszéde. 8. Zászlóátadás. 9. Egressy: Szózat. Énekkar.

Május 30. Tornaünnepély.

1. Felvonulás Himnusz. 2. Szabadgyakorlatok. 3. 100 méteres síkfutás. 4. Súlylökés. III. korosztály. Magasugrás, diszkoszvetés. 6. 400 méteres síkfutás. 7. Súlylökés. IV. korosztály. 8. 80 méteres síkfutás. 9. 200 méteres síkfutás. 10. Gerelyvetés. 40-60 méteres síkfutás. 11. Távolugrás. 12. 800 méteres síkfutás.

Május 31. Hősök ünnepe.

1. Szabados: Hiszekegy. Énekkar. 2. Bodor Aladár: Isten kardja. Szavalja: Szlanek Gyula V. o. t. 3. Ünnepi beszédet mond Schey János VIII. o. t. 4. Turchányi István: Magyar katonák. Szavalja: Wurdits Imre III. o. t. 5. Egressy: Szózat. Énekkar.

Június 4. Trianoni békekötésről megemlékezés.

Június 13. Madarak és fák napja. Júniális.

1. Népdalok. Énekli: a cserkészcsapat. 2. Szabó Lőrinc: Madarak. Szavalja: Mészáros József II. a) o. t. 3. Dr. Szenté Kornél tanár előadása az állat- és növényvédelemről. 4. Móra Ferenc: Kenyérért való imádság. Szavalja: Wurdits Imre III. a) o. t. 5. Tréfás rigmusok a júniálisról. Elmondja: Tárcay-Hornoch Zoltán III. a) o. t.

Június 15—20. Rajzkiállítás.

Június 25. Évzáró ünnepély.

1. Szabados: Hiszekegy. 2. Igazgató évzáró beszéde. 2. Jutalmak kiosztása. 3. Egressy: Szózat. 4. Zászló átadása. 5. Erkel: Himnusz.

Kirándulások, séták, látogatások 1942. V. 16-án a IV. A. oszt. 22 tanulója a Képzőművészeti kiállítást tekintette meg Ravasz E. tanár vezetésével.

1942. V. 19-én a II. B. oszt. 26 tanulója Balf-ra rándult ki dr. Szenté Kornél vezetésével.

1942. V. 22-én a IV. A. oszt. 22 tanulója megtekintette Sopron város múzeumát Katona F. tanár vezetésével.

1942. V. 22-én a VII. oszt. 25 tanulója a Képzőművészeti kiállítást tekintette meg Horváth J. tanár vezetésével.

1942. V. 22-én az V. oszt. 27 tanulója a Képzőművészeti kiállítást tekintette meg dr. Augusztinovicz E. tanár vezetésével.

1942. V. 23-án az V. oszt. 27 tanulója a Fürdőkiállítást tekintette meg Ravasz E. tanár vezetésével.

1942. V. 24-én az I. A. oszt. 30 tanulója a Muck-ra rándult ki Cserjesi J. tanár vezetésével.

1942. V. 24-én az I. B. oszt. 42 tanulója a Harkai dombra rándult ki dr. Szenté Kornél tanár vezetésével.

1942. V. 26-án a VII. oszt. 25 tanulója Sopron építészeti emlékeit tekintette meg Horváth J. s Vas J. tanár vezetésével.

1942. VI. 6-án az I. A. oszt. 43 és I. B. osztály 43 tanulója a Ferencforráshoz rándult ki Cserjesi J. és Kárpáti K. tanár vezetésével.

1942. VI. 6-án a II. A. oszt. 26 tanulója Muckra rándult ki Bezzegh Gy. tanár vezetésével; a II. B. oszt. 26 tanulója a Várhelyre rándult ki dr. Szenté K. tanár vezetésével; a III. A. oszt. 27 és a III. B. oszt. 28 tanulója Fertőrákosra rándult ki Szabó B. és Janesitz H. tanár vezetésével; a IV. A. oszt. 22 és a IV. B. oszt. 20 tanulója a Muckra rándult ki Katona F., Ravasz E. tanár vezetésével; az V. oszt. 27 tanulója a Fertőre rándult ki Vas J. s Horváth J. tanár vezetésével; a VI. oszt. 35 tanulója Brennberegre rándult ki Legény J. tanár vezetésével; a VII. oszt. 25 tanulója az Ásztalfőre és Brennberegre rándult ki dr. Augusztinovicz E. és Dér Z. tanár vezetésével.

1942. VI. 10-én az V. oszt. 27 tanulója a Műegyetem növénykertjét tekintette meg dr. Szenté K. tanár vezetésével.

1942. VI. 13-án az I-VIII. oszt. 350 tanulója a Hubertusra rándult ki az egész tanári kar részvételével és tartotta meg hagyományos jünialisát.

V.

Ifjúsági egyesületek működése.

1. A **Berzsenyi-Önképzőkör** ez évben is eredményes munkálkodással szolgált céljait. Szeptember második felében tartotta alakuló közgyűlését. A kör két szakosztályra oszlott. Az *irodalmi szakosztályt dr. Kőműves Géza, a természettudományit, Dér Zoltán tanár vezette*

Az irodalmi szakosztály működése. Az ifjúság bizalma Kovács Kálmán VIII. o. tanulót ültette az elnöki székbe. Pénztárassá *Haidt László* VIII., könyvtárassá *Bujtás Endre* VII. o. tanulót választották meg. Alapszabályaink értelmében a kör ifjúsági elnöke egyúttal az irodalmi szakosztály elnöke is. A többi tisztségviselők: alelnök: *Hadarits Géza* VII. o. jegyző: *Gárdonyi Sándor* VIII. o., *Stanitz József* VIII. o. tanuló. A tagok száma: 94. VI. VII. VIII. o. t. A szakosztály az év folyamán 7 rendes és 6 ünnepi ülést tartott. Nagy anyagi és erkölcsi sikert jelentett a kör február 15. és 16-án előadott 2 órás farsangi műsora.

A szakosztály rendes üléseinek tárgyát irodalmi, esztétikai, zenetörténelmi tanulmányok és értekezések, a magyar élet kérdéseit megvilágító fejtegetések, irodalmi viták, érdekes kritikai szárnypróbálgatások, könyvismertetések és szavatok képezték.

Az előadók leginkább a magyar irodalomban kerestek anyagot. A régibb irodalomból Balassa, Zrínyi, Virág Benedek, a diákos költők, Madách alakját domborították ki az előadók, de a legújabb irodalom egyéniségei is számos értékes ismertetőre és méltatóra találtak. A felolvasók és előadók a legújabb kor költői és írói közül különös szeretettel foglalkoztak Reményik Sándorral, Nyíró Józseffel, Tamási Áronnal és Kosztolányi Dezsővel. De nemcsak magyar, hanem világirodalmi vonatkozású előadások is elhangzottak. Különös érdeklődés nyilatkozott meg a Shakespeare-kérdés iránt.

Nagy számmal hangzottak el szavatok is. A legtöbbet szavalt költők Berzsenyi Dániel, Vörösmarty Mihály, Végvári Reményik Sándor és Mécs László voltak.

A kör könyvtára ez évben 29 kötettel gazdagodott, 147.90 P értékben.

Az önképzőkör pénztári mérlege:

Maradvány 1940—41. évről:	421.74 P
Bevétel 1941—42. évben:	93.67 P
Összbevétel:	515.41 P
Összkiadás:	201.47 P
Maradvány:	313.94 P.

Az önképzőkörben kifejtett buzgó munkásságért Kovács, K. Grastyán E., Gárdonyi S. VIII o. t. és Hadarits J. VII. o. t. könyvjutalomban részesült.

A természettudományi szakosztály működése. Ifjúsági elnök: *Schey János* VIII., alelnök: *Kiss Rezső* VII., jegyző: *Proszt Ervin* VIII., aljegy-

ző: *Varga Imre VII.*, háznagy: *László István VIII.*, alháznagy: *Kovács István VII.* osztály tanuló. A tagok száma 40 volt.

A szakosztály az irodalmi szakosztály rendes üléseivel egyidőben tartott üléseket. Ezeken arra vállalkozó tagok természettudományi előadásokat tartottak, főként a kísérleti és az elméleti természettan, továbbá az algebra és a trigonometria tárgyköréből. Az előadottakat sokszor bemutatások: rajzok, kísérletek tették szemléletessé. A hosszabb előadások címei: Szilárd és légnemű testek hőközta tágulása. Magas hőmérsékletek mérése kaloriméterrel. Kétütemű robbanómotorok szerkezete és működése. Elektrosztatikai játékok. Elektroncsőkarakterisztikák. Az atomok szerkezete. — Binom harmadfokú egyenletek. Az általános harmadfokú egyenlet megoldása. Matematikai szofizmák. — Selyemgyártás.

A szakosztályban kifejtett lelkes munkáért Schey J., Proszt E., Haidt L. VIII. o. t. könyvjutalomban részesült.

2. Gyorsíró kör. Vezető tanárok *dr. Németh István* és *Vas Jenő*.

A kör október 17-én tartotta alakuló ülését. Ezen az ülésen választotta a kör tisztikarát: elnök lett *Stasney Béla VII.* oszt. tanuló, jegyző: *Cserjesi Miklós VII.* oszt. tanuló, pénztáros *Lőrincz Gyula V.* oszt. tanuló, könyvtáros *Bujtás László VII.* oszt. tanuló. A tagok száma 44.

A tanév folyamán a kör az alakuló ülésen kívül még 8 rendes ülést tartott, amelyeknek tárgysorozatában gyorsírástörténeti és elméleti előadások szerepeltek, továbbá szabatos fogalmazási, irodai és beszédírási sztenogrammok, valamint bírálatok.

A vezető tanárok hetenként egyszer gyakorlóórát tartottak a gyorsírás iránt érdeklődők részére s ezeket mindig szép számban látogatták a tanulók.

A tanév végén a kör házi versenyt rendezett és ezen 60, 80, 100 és 120 fokon versenyeztek a kör tagok. A győzteseknek összesen 21.50 P pályadíjat osztottunk ki. Kitűntek dolgozatukkal: *Stasney Béla VII. o. t.* (120-as fokon); *Berger István V. o. t.* (100-as fokon); *Farkas István, Foki István IV. o. t.*, *Blum Ottó V. o. t.*, *Bujtás László VII. oszt. tanuló* (80-as fokon); *Ferling György és Freiler Vilmos IV. o. tanuló* (60-as fokon).

A Magyar Gyorsírók Országos Szövetségének Sopronban rendezett tavaszi kerületi gyorsíróversenyén *Stasney Béla VII. o. t.* vett részt, a versenyeredmények eddig még nem ismeretesek.

3. 364. sz. Scarbantia cserkészcsapat. A csapatot *Vas Jenő* tanár, cserkésztrózsztiszt vezette, parancsnokhelyettes *dr. Augusztinovicz Elemér* tanár, cserkésztrózsztiszt volt. Csapatlétszám a tanév végén: 10 vezető (2 trózsztiszt, 4 csapattiszt, 4 rajttiszt), 76 cserkész.

1941. nyarára álló és mozgótábor tervetünk. A rendkívüli körülmények az utóbbit megakadályozták, az előbbi véghezvittük. Június 27-től július 7-ig 11 napon át tartott táborozásunk a királykúti major mellett. Kenyeri község határában, Vas megyében. A 67. Deákkúti cserkészcsapattal közösen rendezett tábor 43 résztvevője kedves napokat töltött a szép táborhelyen és túltéve magát az élelmezési, elsötétítési, közlekedési és időjárási nehézségeken, kifogástalan cserkészéletet élt, zsúfolt programot hajtott végre. A rövid táborozás alatt is volt akadályverseny, portyázás, éjjeli riadó, sok kevés fényű, de belsőseges táborűz. Voltunk kirándulni *Celdömölkön* és a *Sághegyen*, voltunk a *nicki műgátnál*.

Az 1941/42. iskolai évi cserkész munkánk csendesen folyt a már sok éven át megszokott keretben. Október 1-én vettük fel 18 próbaidőst (januárban még egyet). Régi cserkészünket öt ősre osztottuk, közülük a második a vízi őr lett, újoncaink a VI-VII. ősre kerültek. A IV-V. őr, mint *Széchenyi raj* *Sever József* rt. vezetésével végezte munkáját.

A csapatmunka átlag 2-3 hetenkint tartott csapatösszejöveteleken vagy kirándulásokon és a hetenkint tartott őrsi összejöveteleken folyt.

Ősszel, amíg az időjárás engedte, kirándultunk. Tartottunk ekkor nyomkövetést, körakadályversenyt, esti nyomkeresést és hadijátékot. Novembertől kezdve az Otthonunk-ba szorultunk. Itt játszottunk, aktuális cserkésztemákat beszéltünk meg, megfigyelési versenyt, városnéző versenyt, mikulásestet tartottunk. Tavasszal ismét megkezdtük kirándulásainkat, akadályversenyt, hadijátékot rendeztünk. Március 30-án volt hagyományos húsvéti portyázásunk ezúttal Kapuvár környékén. Az egy őrnyi 67-es vendégünkkel együtt 54 cserkész rőtta e napon a megye útjait és bár hízivatart kaptunk, ez sem rontotta a résztvevők örömét.

Április 19-én, a többi soproni csapattal közösen Szent György napot tartottunk, amikor is a Hűségzászlónál *Gacs János* társelnök úr kezébe tették le a soproni cserkészek újoncai (csapatunkból 18 fiú) a fogadalmat. Ugyaneznap este közös tábortűz volt az Erzsébetkertben, ahonnan impozáns bevonulást tartottunk a városba, a Hűségzászló előtt díszmenettel.

Kivonultunk szeptember 22-én a nagycenki Széchenyi-ünnepségre, december 7-én az ONCSA-házak avatására és március 15-én a hazafias ünnepségen kordonszolgálatra.

Április 26-án testületileg résztvettünk *dr. Gallus Sándor* úrnak a vm. cserkészszervező elnökének temetésén.

Cserkészeink a III. kerületi céllövőversenyen csapatversenyben első, az országos versenyen ötödikek lettek a legény korosztályban.

1941. nyarán több cserkészünk volt hosszabb időn át légo. szolgálatra beosztva.

A cserkészcsapat vezetői ezévben is szerepeltek a közös cserkészmunkában. *Gallus László*, csapatunknak Szombathelyre került tisztje lett a III. kerületi vezetőtiszt, *dr. Augusztinovicz Elemér* volt a vm. ellenőrző, a csapatparancsnok szervezte meg a soproni vezetőképző tanfolyamot és vezette az őrsvetelői tanfolyam 16. előadását.

1942. nyarára tervünk: „csak azért is táborozni fogunk”!

4. Ifj. Sportkör. A sportkör neve: *Soproni áll. Széchenyi István gimnázium Turul Sportköre*. A KISOK szombathelyi kerületéhez tartozik. Alakulásának ideje 1912. igazolási száma 144.

Tanárelnöke: *Ravasz Endre*.

Tiszteletbeli elnöke: *Dr. Gábor Géza* igazgató.

Vezetői: *Ravasz Endre* és *Cserjesi József* testnevelési tanárok.

Az intézet nyilvános tanulóinak létszáma: 368. A magántanulók száma: 5. A testnevelés alól felmentettek száma: 17. Működő tagok korosztályonként: I. korosztály: 16, II. korosztály: 57, III. korosztály: 51, IV. korosztály: 41, összesen 195. Működő szakosztályok: atlétika, torna, játék, úszás, téli sportok, vitorlázó repülés, céllövés.

Az intézetnek *tornaterme* 144 m², az intézet udvara 450 m². Játsszótérül az SVSE labdarugó pályát használtuk.

A *vízisportolók* a város területén levő 2 uszodában gyakorolnak. Az ifjúság által legjobban látogatott Nagyszodát, — amely a legolcsóbb és versenyrendezésre is legalkalmasabb volt — bezárták, s emiatt a vízisportban visszaesés mutatkozik.

A *télisport-szakosztály* működésére minden lehetőség megvan. Sísportunk örvedes lendülettel indult. Ehhez nagy mértékben hozzájárult a sízók által oly régen óhajtott sísánc felépítése. Sajnos — idő és munkahiány miatt a Magyar Sí Szövetség hivatalos ifj. sísánc tervét nem tudtuk megvalósítani. Ellenben kezdők részére egy kis — és haladók részére egy közepes sáncot sikerült építeni, amelynek munkálatait a sportköri tanárelnök terve és irányítása mellett a várostól kapott nyersanyag felhasználásával részben sportkörünk síszakosztálya, részben a levante munkaosztág végezte. Ez tette lehetővé a KISOK ker. összetett síbajnokság megrendezését.

Az *atlétikai szakosztály* működése pálya hiánya miatt teljesen megbénult.

A repülő szakosztály alakulás alatt áll.

A sportkör ebben az évben az alábbi házi, intézeti, csoport és kerületi versenyeket rendezte:

Az október 6-án rendezett városi kegyeleti-staféta versenyen iskolánk a 3. helyen jutott be.

Dec. 7-én tartott MOTLSz ifj. jelvényt-szerző versenyen *vasjelvényt* szereztek: Heim Gy., Scharf Gy. IV. o. t., Ösze P. V. o. t., Jerfi A., Horváth Sarródi K. VI. t., *Bronz jelvényt* szereztek: Ösze P. V. o. t., Berger J., Jerfi A., Horváth Sarródi K. VI. o. t.

Karácsonyi szünetben a menesuli sítáborban résztvettek: Szemes J. VII. o. t. Kaiserfeld G., Haidt L. VIII. o. t., Szondi A. III. o. t.

A karácsonyi szünetben tartott budapesti korcsolya-tanfolyamon a Magy. Orsz. Korcsolyázó Szövetség vendége volt Ujvári Imre V. o. t.

Jan. 18—19-én a sportkörünk rendezésében lezajlott KISOK ker. síbajnokság eredményei:

II. korosztály. *Futóverseny*: 2. Köninger Ö., 3. Gábor O. IV. o. t., 5. Somlai I. II. o. t.

Ugróverseny: 3. Májon J. V. o. t.

Lesiklóverseny: 2. Köninger Ö., 6. Gábor O. IV. o. t.

III. korosztály. *Futóverseny*: 6. Szentgróti R., IV. o. t., 8. Schügerl K. V. o. t.

Ugróverseny: 3. Májon J. VI. o. t.

Lesiklóverseny: 1. Schügerl K. V. o. t., 3. Szalay E. VI. o. t., 7. Szentgróti R.

IV. korosztály. *Futóverseny*: ker. bajnok: Horváth J. VIII. o. t., 2. Szemes J. VII., 4. Haidt I., 7. Kaiserfeld G. VIII. o. t.

Ugróverseny: ker. bajnok: Szemes J. VII. o. t., 2. Horváth J., 3. Kaiserfeld G. VIII. o. tanuló.

Lesiklóverseny: ker. bajnok: Szemes J. VII. o. t., 2. Kaiserfeld G., 5. László Tibor, 6. Haidt L. VIII. o. t.

Műlesiklóverseny: 2. Szemes J. VII. o. t., 4. Horváth J., 6. Kaiserfeld G. VIII. o. t.

Csapatbajnokságban (futó-ugró 5-ös): 1. Sportkörünk csapata.

Összetett verseny: ker. bajnok: Szemes J. VII. o. t., 2. Horváth J., 4. Kaiserfeld G. VIII. o. t.

Febr. 1—2-án rendezte meg sportkörünk a Magyar Sí Szövetség jelvényt-szerző versenyét.

Vasjelvényt szereztek: Kaiserfeld J., Ravasz E. II. o. t., Frank L. III. o. t., Gábor O., Heim Gy., Kédl I. IV. o. t., Schügerl K., Vid L., Poór I. V. o. t., Berger I., Hauszner E., Hőbaus R., Schey F. VI. o. t., Bösze A., Szász Ö. VII. o. t., László T., Proszl E., Hunyadi S. VIII. o. t.

Bronzjelvényt szereztek: Dollmayer Gy., Nováki Gy., Ösze P., Vid L. V. o. t., Májon J., Szalay E. VI. o. t., Horváth J., Kaiserfeld G. VIII. o. t.

Ezüstjelvényt szereztek: Májon J. V. o. t., Szemes J. VII. o. t., Haidt L., Kaiserfeld G. VIII. o. t.

Márc. 3—4-én résztvettünk a Mencesulon tartott orsz. síbajnokságon. Lesikló 5-ös csapatversenyben 4., és futó-5-ös csapatversenyben 6. helyezést értünk el.

Márc. 1-én a Szombathelyen tartott KISOK ker. tornászbajnokság eredménye: csapatversenyben első iskolánk csapata. Lő *egyéni*ben bajnok lett Turny I. VIII. o. t.

A húsvéti szünetben tartott menesuli sítáborozáson résztvettek: Gábor O., Szentgróti R., IV. o. t., Poór I., Schügerl K. V. o. t., Májon J., Schey F., Szentgróti K. VI. o. t.

Május 30-án tartottuk meg a közös évváró- és a soproni középiskolák közötti atlétikai versenyt a következő eredménnyel:

I. korosztály. 40 m. síkfutás: 1. Kardos. 2. Varga I. o. t.

Magasugrás: 1. Kardos, 2. Varga I. o. t., 3. Ravasz II. o. t.

Távolugrás: 2. Kardos I. o. t.

III. korosztály. 80 m. síkfutás: 2. Horváth IV. o. t.

Súlylökés: 3. Lökös IV. o. t.

IV. korosztály. 100 m. síkfutás: 2. Hunyadi VIII. o. t. — 200 m. síkfutás: 2. Hunyadi VIII. o. t. — 400 m. síkfutás: 1. Horváth VIII. o. t. — 800 m. síkfutás: 2. Horváth VIII. o. t. — Magasugrás: 3. Lőrincz VII. o. t. — Távolugrás: 3. Lőrincz VII. o. t. — Gerelyhajítás: 3. Hunyadi VIII. o. t. — 10-es csapatversenyek: Magasugrás: 2. Iskolánk csapata. — Távolugrás: 1. Iskolánk csapata. — Súlylökés: 3. Iskolánk csapata.

A házi atlétikai verseny eredménye:

I. korosztály. 40 m. síkfutás: 1. Kardos, 2. Varga I. o. t., 3. Ravasz II. o. t. — Magasugrás: 1. Kardos, 2. Varga I. o. t., 3. Ravasz II. o. t. — Távolugrás: 1. Kardos I. o. t., 2. Juhász, 3. Várszegi II. o. t.

II. korosztály. 60 m. síkfutás: 1. Weiler IV. o. t., 2. Pammer, 3. Nándorfi III. o. t. — Magasugrás: 1. Kaiserfeld II. o. t., 2. Weiler IV. o. t., 3. Nándorfi III. o. t. — Távolugrás: 1. Weiler IV. o. t., 2. Pammer III. o. t., 3. Meyer III. o. t.

III. korosztály. 80 m. síkfutás: 1. Horváth IV. o. t., 2. Berger V. o. t., 3. Nagy J. III. o. t. — Magasugrás: 1. Horváth, 2. Csonka, 3. Heim IV. o. tanuló. — Távolugrás: 1. Horváth, 2. Csonka IV. o. t., 3. Farkas Gy. V. o. t. — Súlylökés: 1. Lökös IV. o. t., 2. Hőhausz VI. o. t., 3. Horváth IV. o. t.

IV. Korosztály: 100 m. síkfutás: 1. Hunyadi VIII. o. t., 2. Nagy E. VII. o. t. — 200 m. síkfutás: 1. Hunyadi VIII. o. t., 2. Lőrincz VII. o. t. — 400 m. síkfutás: 1. Horváth VIII. o. t., 2. Nagy E. VII. o. t. — 800 m. síkfutás: 1. Horváth, 2. Harsányi VIII. o. tanuló. Magasugrás: 1. Lőrincz VII. o. t., 2. Farkas B. IV. o. t., 3. Szemes VII. o. t. — Távolugrás: 1. Lőrincz VII. o. t., 2. Horváth VIII. o. t., 3. Farkas B. IV. o. t. — Súlylökés: 1. Hadarits, 2. Lőrincz, 3. Szemes VIII. o. t. — Gerelyvetés: 1. Hunyadi VIII. o. t., 2. Horváth VIII. o. t., 3. Szemes VII. o. t.

A vívó szakosztály március 24-25-én rendezte a szombathelyi tankerület vívóbajnokságait, melyen a kard csapatversenyben második helyezést értünk el. A csapat tagjai Cserjesi Miklós, Kiss Dezső, Lőrincz János, Proszt Ervin és Stasney Béla voltak. A kard egyéni versenyben Kiss R. második, Lőrincz János harmadik helyen végzett. A május 20-án rendezett Kovács István-vándordíjas versenyen 9:7 arányban vereséget szenvedtünk a bencés gimnázium csapatától. A SVC által rendezett Sopron város bajnokságán Kiss Rezső nyolcadik helyezést ért el.

A sportkör vagyonának múlt évi maradv.	1941 dec. 1-én	1.80 P
A VKM által testnevelési alapra kiutalt összeg	40 %	717.00 P
Pótlagdij:		553.60 P
Egyéb bevételek:		331.26 P

A sportkör kiadása:

1941 december hó 31

Összesen:	1603.66 P
Összesen:	1178.83 P
Maradvány:	424.83 P

5. Diákkaptár. Októberben megtartott tisztújító alakuló gyűlésen Szabó Béla vezetőtanár ismertette a szervezet célját és komoly, kitartó munkára buzdította a kaptár tagjait. Az ifjúság élelmességének és munkakedvének az 1941—42. tanévben is sok szép tanujelét adta. Résztvett a textilhulladékanyag-gyűjtésben. Kaptárunk mint a soproni beváltóállomás, kb. 53 qu. rongyot gyűjtött, 900 P értékben. A VIII. o. tanulók nyári bér munkateljesítményét Csanak ügyvezető elnök úr külön dicséretben részesítette. Tel-

6. Egyházi énekkar. Az énekkar vezető tanára dr. Emmer József. Az iskola róm. katolikus tanulóiból alakult. Heti egy órában dolgozott. Munkaanyaga: előkészületek a vásár- és ünnepnapi szentmisékre. Az éneket a Fojtényi: Égi lant-ból tanulta és négy szólamban énekelte a diákmiséken.

kesedéssel kapcsolódtak be a kaptár tagjai a *cipőgyűjtő-akcióba* is. 400 pár használt cipőt gyűjtöttek, kb. 120 P értékben. Március 24-én *Csanak* ügyvezető elnök úr, a *mozgalom* megszervezője, látogatta meg a seproni Diákkaptárokat és tartott iskolánkban előadást, melynek hatására az ifjúság elhatározta, hogy a *zsákkölcsönző* akcióba is bekapcsolódik.

Ösztöndíjak.

A *Horthy Miklós ösztöndíjalapból* 200 P-s ösztöndíjat nyert Haidt László VIII. osztályú tanuló (VKM. 76.613/1941. V. 1. ü. o. sz.r.)

A *közalkalmazottak Gyermekei 100 P-s Tanulmányi Segélyét* Gárdonyi Géza VIII. osztályú tanuló nyerte (VKM. 77.960/1941. V. 1. o. sz. r.)

Jutalmak.

1. A *Segítő egyesület* 20 P-s és a *Volt Iskolatársak Szövetsége* 100 P-s adományából 30—30 P kapott Kovács Kálmán, Schey János VIII. o. t., 25—25 P jutalmat kapott Haidt László, Gárdonyi Sándor VIII. o. t., 20 P-t kapott Hadarits Géza VII. o. t., Kapay Ernő, Kocsis Elek VI. o. t., Koloszar József V. o. t., Farkas István IV. A) o. t.

Intézetünk egykori nemeslelkű rajztanárának *Seemann Kálmán*-nak és feleségének *Vörös Erzsébet* festőművésznőnek rajzi alapítványából az u. n. „Seemann-alapítvány” kamatait 26.05 P-t Schey Ferenc VI. o. t. pályamunkája nyerte jutalomként.

2. *Példaadó magaviseletért és buzgalomért* jutalomkönyvet kapott Kovács Kálmán VIII. o. t.

3. *Példás magaviseletért* jutalomkönyvet kapott Balogh K. Pölcz L. I. A. o. t., Bella Jenő, Schwarcz József I. B. o. t., Szabó Antal, Ferling József II. A. o. t., Német Ernő, Simon Ferenc II. B. o. t., Balázs József, Szőke Lajos III. A. o. t., Frank László, Hadarits Alfonz III. B. o. t., Farkas István, Ferling György IV. a) o. t., Balog Dezső, Bokori József IV. B. o. t., Horváth László VI. o. t., Kapay Ernő VI. o. t., Graczol Géza VII. o. t., Proszt Ervin VIII. o. t.

4. *Vallásstanban* tanúsított buzgóságért az *Actio Catholica kultúr-szakosztálya*, Bene Pál kanonok úr és Kárpáti Károly hitoktató úr adományából könyvjutalomban részesültek: Kontor Alajos és Proszt Ervin VIII. o. t., Hadarits Géza, Bujtás László VII. o. t., Sussmann Antal, Görög Márton és Horváth Tibor VI. o. tanulók, Eichinger Vilmos, Schügerl Károly és Horváth László VI. o. tanulók. Ferling György IV. a) o. t., Kovács Simon IV. b) o. t., Szőke Lajos III. a) o. t., Pálffy János és Vitt Lajos III. b) o. t., Ferling József és Váli Ferenc II. a) o. t., Német Ernő és Farkas Sándor II. b) a. t., Ventzely Kálmán I. a) o. t., Koloszar György I. b) o. t.

5. Az *Evangelikus Diákszövetség* adományából a hittanban tanúsított kiváló előmenetelért jutalomkönyvet kapott Edelenyi Endre VI. o. tanuló.

6. Az *Ifjúsági Önképzőkörben* tanusított munkásságáért jutalomkönyvet kapott: a) irodalmi szakosztályban: Kovács Kálmán, Grastyán Endre VIII. o. t. és Hadarits Géza alelnök, VII. o. t. tanuló.

b) *természettudományi szakosztályban*: Schey János, Proszt Ervin, Haidt László VIII. o. t.

7. A *rendkívüli rajzból* elért szép eredményért Horváth József tanár adományából jutalomkönyvet kapott Schügerl Károly V. o. t.

8. Scheidl Adolf VII. osztályú tanulót, aki német anyanyelvű és a magyar nyelvi tanulmányaiban példás előmenetelű, a Soproni Magyar Férfidalkör 1941. évi december hó 14-i ünnepségén Rákosi Viktor „Korhadt lakereztek” c. könyvével tüntette ki.

9. A Soproni Katolikus Konventől 30 P tanulmányi segélyt nyert Sussmann Antal VI. osztályú tanuló.

10. Az intézet karácsonyi ünnepélyén 9 szegénysorsú tanuló között 25 P készpénzt és 9 darab szeretetsomagot osztott ki (ruhaneműekkel és élelmiszerekkel).

10. Az intézet 2 tanulója (Farkas Sándor és Koch Róbert) az év folyamán a *Győr—Sopron—Ebenfurt Vasút Betegsegélyezési Alapból* napi 3 dl tejsegélyben részesült.

A *Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége* 10—10 P jutalomban részesítette Schügerl N. VI. o. t. és Gábor O. IV. o. t.

Iskolánk baráti egyesületei.

1. *A volt iskolatársak szövetsége.* A soproni áll. Széchenyi István reáliskola, illetve gimnázium volt tanítványai szövetségének tisztikara: Elnök dr. Gábor Géza igazgató, ügyvezető alelnök Katona Ferenc, alelnök Agostay Ernő, jegyző Schügerl Miklós, pénztáros dr. Kőműves Géza, számvizsgálók: Gross Ernő, dr. Hollós Richárd, Zöhlés Ernő. A választmány 8 rendes és 4 pótlagból állott. A szövetség vagyona: 717.52 P. Segélyezésre 150.40 P-t fordított és az évvégi segélyezésre 100 P-t adományozott. A szövetség célja: az intézet volt és jelenlegi tanítványainak erkölcsi és anyagi támogatása, a szegénysorsú tanulók segélyezése, továbbá a szövetség tagjai közt az együvértartozás érzésének, a bajtársi szellemnek ápolása.

Mivel ez időszereint a szövetség tagjainak száma viszonylag igen csekély, ezúton is arra kéri az elnökség a volt tanítványokat, hogy belépésükkel támogassák a nemes célt szolgáló szövetséget és bármily csekély adományaikkal járuljanak hozzá, hogy a szövetség a rászorultakat minél nagyobb mértékben támogathassa. Erre a támogatásra a mai nehéz időben sokan szorulnának, de sajnos! az intézet volt tanítványai közül sokan — még olyanok is, akik annak idején anyagi támogatásban részesültek s ma jó pozícióban vannak — az egyesülettel szemben teljesen közönyösen viselkednek, pedig a szövetség rendes évi tagdíja csak 2 pengő.

Segélyegyesület. Szegénysorsú tanulóinkat anyagi segéllyel és tan- könyvekkel az intézet keretében fennálló *Segélyegyesület* látja el. Tisztikara a következő: Elnök: Dr. Gábor Géza igazgató, alelnök: Dr. Scheffer Oszkár, jegyző: Dr. Emmer József, pénztáros: Schügerl Miklós, el- lenőr: Blum Zsigmond és Dr. Romwalter Alfréd, könyvtáros: Horváth József. Választmányi tagok: Horváth Kálmán, Ivánkai Kálmán, Katona Ferenc, Mantuano József, Dr. Proszt János, Dr. Vendl Miklós, Dr. Winkler László.

Az egyesület 2 választmányi ülést és 1 közgyűlést tartott, ez alkalommal a számvizsgálók jelentése alapján a közgyűlés a felmentvényt az 1941—42. évre megadta.

A tanév folyamán az egyesület pénztárának mérlege

bevétel: 3343.02 P-t

kiadás: 2717.06 P-t

Készpénz maradvány: 626.96 P-t mutat

Az egyesület vagyona: 626.96 P készpénzben és 1500 P Erdélyi nyeménkölcson.

Az egyesület 171 tanulót 1685 tankönyvvél segélyezett.

Szeretettel kérjük iskoláink barátait, hogy adományaikkal támogassák egyesületünket nemes feladatainak teljesítésében. Tagsági díj évi 4 pengő.

Könyv- és szertárak gyarapodása.*

(1941. december 31-én.)

1. *Bútorok*. Az 1941. évi gyarapodás 2 drb vétel 125 P értékben. Jelen állapot 428 drb 7521 P 38 fillér értékben.

2. *Házi és irodai felszerelések*. Gyarapodás 49 drb vétel, 1 drb ajándék, összesen 2495 P 75 fillér értékben. Jelen állapot 353 drb 9169 P 20 fillér értékben.

3. *Nyilvántartási és számadási könyvek*. Gyarapodás 16 drb vétel 85 P 18 fillér értékben. Jelen állapot 136 drb 159 P 92 fillér értékben.

4. *A tanári könyvtár* vétel útján 62, ajándékozás útján 40 drb művel gyarapodott, összesen 919 P 93 fillér értékben.

A tanári könyvtár jelen állapota 12186 kötet 25511 P 43 fillér értékben.

5. *A történelmi szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 1221 drb 1833 P 20 fillér értékben.

6. *A földrajzi szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 948 drb 1943 P 04 fillér értékben.

7. *A természetrajzi szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 3517 drb 2217 P 67 fillér értékben.

8. *A fizikai szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 502 drb 4836 P 60 fillér értékben.

9. a) *A vegytani szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 150 drb 268 P 13 fillér értékben. kö—n—yv

9. b) *Az ásványtani szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 346 drb 145 P 50 fillér értékben.

10. *A geometriai szertár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 38 drb 590 P 09 fillér értékben.

11. *A rajzszerár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 2808 drb 817 P 68 fillér értékben.

12. *A tornaszertár* gyarapodása ajándék útján 5 drb 63 P 80 fillér értékben. Jelen állapot 277 drb 4763 P 97 fillér értékben.

13. *Az ifjúsági könyvtár* vétel útján 30 drb, ajándékozás útján 29 drb kötetel gyarapodott, összesen 255 P 90 fillér értékben. Jelen állapot 1977 drb 4341 P 09 fillér értékben.

14. *Az ének- és zeneszerár* gyarapodása — darab — P értékben. Jelen állapot 56 drb 1511 P 54 fillér értékben.

A szertárak táblázatos összeállítását a „Statisztika” c. fejezetben közöljük.

*Az 1942. évi december hóban megejtett selejtezés utáni állapotot tünteti fel a kimutatás.

Ifjúsági könyvtár könyvállományának átrendezése és selejtezése a vm. V. K. M. 50.021/1941. V ü, o, számú rendelete alapján megtörtént. A rendezés során 319 kötet, 1501.09 P értékben a tanári könyvtárba

került; 793 kötetet 3187.78 P értékben, további megtartásra a Közoktatásügyi Tanácshoz terjesztettük fel. 3777 kötet 9741.90 P értékben pedig végleg kiselejteztünk. 1941. év folyamán az ifj. könyvtár vétel útján 30 kötettel 140.20 P értékben, ajándékozás útján 29 kötettel 115.70 P értékben gyarapodott. A könyvtár jelenlegi állománya 1977 kötet 4341.09 P értékben. A selejtezés és átcsoportosítás felelősségteljes munkájában Szabó Béla könyvtárnoknak Dér Zoltán és Vas Jenő tanár urak voltak segítségére. Az ő irányításuk mellett folyó, hónapokig tartó munkában a VI. o. tanulói vettek elsősorban részt, akik közül külön is dicséretet érdemelnek: Schey, Schottner, Kapai, Horváth-Szabó, Berger, Hauszner.

Az átrendezés idején a könyvforgalom a kötelező olvasmányokra szorítkozott, mindaddig míg a tanév második felében a könyvtár újból meg nem nyílt.

A könyvtár fejlesztése tervszerűen folyik a beszerzendő könyvek jegyzéke alapján.

A könyvtár kezelésében az osztály könyvtárosok segédkeztek.

A szertárak táblázatos összeállítása a „Statiztika“ c. fejezetben van.

VI

Rendkívüli tárgyak.

1. Francia társalgási gyakorlatok. Tanította: *Legény János* heti 2 órában. Tankönyv: Dr. Birkás: Francia nyelvkönyv V.—VI. o. számára. Résztvett 10 tanuló, mégpedig VI. o.-ból 7, VII. o.-ból 3.

A tanulók névjegyzéke és érdemjegye: VI. o. Boncz Tibor 1, Deák Ferenc 1, Dux Erich 1, Görög Márton 1, Kormos László 1, Májon Jakab 1, Weiler Géza 1; VII. o. Cserjesi Miklós 1, Kiss Rezső 1, Stasney Béla 1.

2. Ábrázoló geometria. Tanította: *Vas Jenő* heti 2 órában. Tankönyvet nem használtak. Résztvett 14 tanuló, mégpedig V. o.-ból 1, VI. o.-ból 2, VIII. o.-ból 11.

A tanulók névjegyzéke és érdemjegye: V. o.: Schüngerl Károly 2; VI. o.: Görög Márton 1, Schey Ferenc 1; VIII. o.: Grastyán Endre 1, Haidt László 1, Hunyady Sándor 2, Kaiserfeldi Blagatinscheg Guidó 2, Kovács Kálmán 1, László Tibor 2, Macher Frigyes 1, Mayer Walter 1, Platz Imre 1, Proszt Ervin 1, Stanitz József 2.

3. Rendkívüli rajz öt csoportra osztva folyt az önkéntesen jelentkezett tanulókkal. Az I—IV. osztályos kezdőket és a VI. osztályt *Janesitz Henrik*, az V., VII. és a VIII. osztályos tanulókat *Horváth József* tanította heti két-két órában. — Résztvett: I—IV. osztályból 43 tanuló, mégpedig I. A. o.-ból 9, I. B. o.-ból 4, II. A. o.-ból 4, II. B. o.-ból 9, III. B. o.-ból 4, IV. A. o.-ból 6, IV. B. o.-ból 5, V—VIII. osztályból 18 tanuló, mégpedig V. o.-ból 4, VI. o.-ból 6, VII. o.-ból 6, VIII. o.-ból 2.

A tanulók névjegyzéke és érdemjegye:

I. A. o.: Edöcs Ottó (1), Finda Pál (1), Karabélyos Kálmán (1), Karner Mátyás (1), Pölz Lajos (1), Unger László (1), Vertetics József (2), Wenczely Kálmán (1), Wenezs István (2).

I. B. o.: Bujtás Imre (2), Schwartz József (1), Török Dénes (2), Wittmann György (1).

II. A. o.: Fehrling József (1), Lengyel Sándor (1), Ravasz Endre (1), Wohner Viktor (1).

II. B. o.: Erős Imre (2), Farkas Sándor (2), Mérai Ferenc (1), Salamon Lajos (1), Simon Ferenc (1), Somlai József (1), Tanay László (1), Kováts Miklós (2), Szalai Géza (1).

III. A. o.: Benkő Gyula (2), Pregardt Paur Oszkár (1).

III. B. o.: Cseh János (1), Frank László (1), Koch Róbert (1), Mérai István (1).

IV. A. o.: Deák György (1), Farkas István (1), Ferling György (1), Foki István (1), Főző Jenő (1), Scharf Gyula (1).

IV. B. o.: Balogh Dezső (1), Farkas Béla (1), Kovács Simon (1), Tóth Máté (1), Unger János (1).

V. o.: Giczy Lajos (1), Dollmayer József (1), Eichinger Vilmos (2), Nováki Gyula (1).

VI. o.: Boncz Tibor (1), Deák Ferenc (1), Horváth Szabó Gyula (1), Kapai Ernő (1), Lovas Gyula (1), Schey Ferenc (1).

VII. o. Bösze Aladár (1), Hárs József (1), Kiss Rezső (1), Scheidl Adolf (1), Stasney Albert (1), Szász István (2).

VIII. o. Kovács Kálmán (1), Schey János (1).

4. **Ifjúsági énekkar.** Az énekkar vezető tanára: *Dr. Emmer József*. Heti egy órában dolgozott. A tanulók száma 80. Munkaanyaga: Hiszek egy, Szózat, Himnusz, Okt. 6-ra, Ott, hol a Mátra ölen, A reményhez, Zsindelyezik a kaszárnya tetejét, Magasan repül a daru, Mily boldogság, Áll a malom, Messze földre...

A tanulók névjegyzéke és érdemjegye.

Résztvevő tanulók: I. A.) Buza M. (2), Edöcs O. (1), Eigner I. (1), Györe K. (2), Horváth L. (1), Karabélyos K. (1), Karner M. (1), Márcz Gy. (2), Nagy F. (1), Neher T. (2), Németh V. (2), Pölcz L. (1), Tesch T. (2), Unger L. (1), Wentzely K. (1).

I. B) Balássy Z. (1), Bujtás I. (2), Fuchs I. (2), Kardos I. (2), Kontor I. (1), Lőrincz T. (2), Regényi E. (1), Schwartz I. (1), Wittmann Gy. (2).

II. A) Bujtás E. (2), Komlós G. (1), Lengyel S. (2), Ravasz E. (1), Szekeres S. (1), Székely A. (1), Váli F. (2), Wohner V. (1).

II. B) Erős I. (1), Farkas S. (1), Mérai F. (2), Salamon L. (2), Somlai I. (2), Szalay G. (2).

III. A) Ferkis R. (2), Kolzmanek R. (1), Mészáros I. (1).

III. B) Koch R. (1), Mérai I. (1), Reichardt Gy. (2), Witt L. (1), Wrhowszky E. (1).

IV. A): Deák Gy. (1), Ferling Gy. (2), Szentgróti R. (1), Ujvári Gy. (2).

IV. B): Halász I. (2).

VI. o.: Boncz T. (2), Görög V. (1), Hauszner E. (1), Höbaus R. (1), Jerfi A. (2), Lovas Gy. (1), Pálkövi T. (2), Sussmann A. (2), Varga S. (2), Wallner O. (2).

VII. o.: Cserjesi M. (1), Kovács I. (1), Lőrincz I. (2), Scheidl A. (2), Stasney B. (1).

VIII. o.: Baráth I. (1), Grastyán E. (1), v. Gyümölcsfalvai Gy. (1), Harsányi O. (1), Horváth P. (1), Hunyady S. (1), Kontor A. (1), Kovács K. (1), Kránitz I. (1), br. Maasburg R. (1), Mayer W. (1), Prosz E. (1), Schey I. (1), Szánió I. (1), Turny I. (1).

5. Vívás. Tanította: *Cserjesi József* heti 2—2 órában, négy csoportban. A résztvett tanulók száma *törvívásban* 14, mégpedig I. A. o. 2, II. B. o. 2, III. A. 2, III. B. 1, *kardvívásban* 16, mégpedig IV. B. o. 4, VI. o. 3, VII. o. 6, VIII. o. 3.

A tanulók névjegyzéke és érdemjegye:

Törvívásban kezdők: I. A. o.: Karner Ferenc 2, Varga Gábor 1, II. B. o.: Kaiserfeld János 1, Szalay Géza 2, III. A. o.: Gereben Gábor 1, Varga Tibor 1, III. B. o.: Reichardt György 1.

Haladók: II. A. o.: Székely Attila 2, Wöhner Viktor 1, III. A. o.: Adorján Attila 1, IV. b. o.: Kovács László 1, Patzenhofer Konrád 1, Vass Pál 1, V. o.: Novák Béla 1.

Kardvívásban kezdők: IV. B. o.: Halász István 1, Hoffmann Péter 2, Schwartz Tamás 2, Weiler Ede 1, VI. o.: Drach Guidó 1, Kormos László 1, VII. o.: Szász Ödön 1, VIII. o.: Hunyady Sándor 1, László Tibor 2.

Haladók: VI. o.: Radó József 1, VII. o.: Cserjesi Miklós 1, Kiss Rezső 1, Lőrincz János 1, Stasney Béla 1, Szedenik Iván 1, VIII. o.: Proszt Ervin 1.

Rövidítések.

Vallások rövidítése a szokásos. Magaviselet, rendszeretel tantárgyak érdemjegyei: 1: *jeles*, 2: *jó*, 3: *elégséges*, 4: *elégtelen*; ism.: *isméllő*, fm.: *felmentve*, i: *internátusban* van a tanuló.

Általános tanulmányi eredmény: 1: *kítűnő*, (a tanuló minden érdemjegye jeles), 1: *jeles* (egy érdemjegye jó, a többi jeles), 2: *jó* (egy érdemjegye elégséges, a többi jó), 3: *elégséges* (nincs elégtelen érdemjegye s két vagy több elégséges érdemjegye van), 4: *elégtelen*, (ha egy vagy több elégtelen érdemjegye van).

A díjkedvezmény jelei a II. félévi állapotot tüntetik fel a következő pengőértékkel: 1. f.: 80; 2. f.: 60; 3. f.: 40; 4. f.: 20 pengőt fizetett egész évre, m.=tandíjmentes, hm.=hadi gyámolt jogon mentes. A többiek 100 P teljes díjat fizettek, a magántanulók 150 P-t.

Tantervkülönbözeti vizsgálatot tett tanulók névjegyzéke és érdemsorozata.

A tanuló			Magyar	Történelem	Földrajz	Latin	Olasz	Természettud.	Mérn. iséglet	Raiz	Gyorsítás
neve	osztálya	vallása									
Hadarits Alfonz	III. B)	r. k.	3	—	3	3	—	3	3	3	—
Kávai István	IV. A)	r. k.	—	2	1	3	—	—	2	2	2
Kokály Imre	IV. A)	r. k.	—	2	1	3	—	—	2	3	3
Vörös Sándor	IV. A)	r. k.	—	2	1	3	—	—	2	3	3
Wischet Vilmos	IV. A)	r. k.	—	3	—	3	—	—	2	3	3
Ierfy András	VI	r. k.	—	—	—	—	3	—	—	—	—
Kapai Ernő	VI.	r. k.	3	3	3	—	—	—	—	—	—
Horváth Sarródi Károly	VI.	r. k.	—	—	—	—	3	—	—	—	—

I. A. osztály.

Osztályfőnök : Cserjesi József.

A tanuló neve, vallása	T a n t á r g y a k													Ált. tan. eredmény	Tandíjkezdvezmény f.
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépírást	Ének			
Ábrahám Pál r. kat.	2	2	2	2	3	4	2	3	3	2	3	2	4	—	
Balogh Lajos r. kat.	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	1	2	3f.	
Balogh Károly r. kat.	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	2	3f.	
Bertl Gyula r. kat.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1	2	1	3	1f.	
5 Boros István ev.	2	2	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	—	
Buza Mihály r. kat.	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	3	1	2	3f.	
Demonkos Ernő r. kat.	2	2	2	2	3	2	2	3	3	2	2	2	3	—	
Edőcs Ottó r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	m	
Eigner József r. kat. i.	2	2	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	2	1f.	
10 Finda Pál r. kat.	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	1	2	3f.	
Galambos Imre r. kat. i.	2	2	1	3	3	3	2	3	2	m	3	2	3	1f.	
Gmász János r. kat. ism.	2	3	3	3	4	2	3	3	3	1	3	2	4	—	
Győre Károly r. kat. ism.	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	3	3f.	
Harsányi Ferenc r. kat.	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2f.	
15 Horváth Imre r. kat.	2	2	2	2	3	3	2	3	2	3	1	2	3	1f.	
Horváth Károly r. kat. i.	2	2	1	3	2	2	2	3	2	1	3	1	3	1f.	
Horváth László r. kat. i.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2f.	
Horváth Vilmos r. kat. i.	2	2	2	2	3	3	2	3	2	2	2	1	3	—	
Karabélyos Kálmán r. kat.	2	2	1	3	3	3	2	2	2	1	2	1	3	1f.	
20 Karner Mátyás r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	2	2	m	2	1	2	2f.	
Kámán Imre r. kat.	2	2	2	3	3	3	2	2	3	2	3	3	3	1f.	
Körtvélyes István r. kat.	2	2	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	3	—	
Kuruc Ferenc r. kat.	2	2	2	2	2	3	2	2	3	1	3	2	3	1f.	
László Károly ev.	2	2	1	2	2	3	2	2	2	1	2	3	2	1f.	
25 Márcz Győző r. kat.	2	2	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1f.	
Molnár István r. kat.	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	—	
Nagy Ferenc r. kat.	2	2	1	2	2	2	1	2	3	1	3	2	2	1f.	
Neher Tibor r. kat.	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2	3	1f.	
Németh József r. kat.	2	2	2	3	3	4	2	2	2	2	3	2	4	—	
30 Németh László r. kat.	2	3	3	4	3	4	3	3	4	1	3	3	4	—	
Németh Vilmos r. kat.	2	2	2	4	3	3	3	3	2	1	2	2	4	1f.	
Pölcz Lajos r. kat.	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2	1	1	2	3f.	
Pusztai Ferenc r. kat.	2	3	3	4	2	4	3	3	3	2	3	2	4	—	
Sántha Gyula r. kat.	2	2	1	2	3	3	2	2	3	2	2	3	3	1f.	
35 Sári Endre ref.	1	1	3	2	2	2	1	1	2	1	2	2	2	3f.	
Szabó Imre r. kat. i.	2	2	1	2	3	2	2	2	3	2	2	2	3	—	
Tesch Tibor r. kat.	2	2	2	3	3	4	3	2	3	2	2	1	4	—	
Ulrich Gyula r. kat.	2	3	3	4	4	3	2	3	3	2	3	2	4	—	
Unger László r. kat.	2	3	2	4	3	3	3	2	2	1	2	2	4	—	
40 Varga Gábor r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	1	2	1	2	1	2	—	
Venesz István r. kat.	2	2	2	2	3	4	2	3	2	m	2	2	4	1f.	
Vertetics József r. kat.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	
Wentzely Kálmán r. kat.	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1	2	m.	

Kimaradt: Lengyel István ref.

A tanuló neve, vallása		T a n t á r g y a k											Ált. tan. eredmény	Tandijkedvezmény f.
		Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiség, tan	Rajz	Testnevelés	Szépírá	Ének	
	Bella Jenő r. kat.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	m.
	Bella Sándor r. kat.	1	2	1	2	2	2	1	2	3	2	3	1	1.f
	Bem Zoltán r. kat.	2	2	2	3	2	3	1	3	3	3	3	2	3
	Bors Győző r. kat.	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3
5	Bujtás Imre r. kat.	2	2	3	3	3	4	2	3	2	2	2	1	4
	Csák Sándor r. kat.	2	3	2	3	2	3	2	3	3	3	3	1	3
	Csizmazia József r. kat.	2	2	2	3	1	3	1	3	3	1	2	2	3
	Fuchs János r. kat.	2	2	2	3	3	3	2	3	3	1	2	1	3
	Gottlieb György r. kat.	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2
10	Hartai Árpád r. kat.	2	2	1	2	1	2	1	3	2	2	2	2	2
	Horváth Endre r. kat.	2	3	2	4	3	4	2	4	3	2	3	2	4
	Horváth György r. kat.	2	2	2	3	2	3	1	3	3	1	3	2	3
	Horváth Imre r. kat.	2	2	2	2	2	3	2	3	3	1	3	2	3
	Horváth József r. kat.	2	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4
15	Kumarás Tibor r. kat.	2	2	2	4	2	4	2	4	3	1	3	2	4
	Kardos Jenő r. kat.	2	2	2	3	2	3	2	4	3	1	3	2	4
	Kántor Imre r. kat.	2	3	2	4	2	3	2	4	3	1	3	3	4
	Kendöl Ferenc r. kat.	2	3	3	4	3	4	2	4	3	2	3	2	4
	Koloszár György r. kat.	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	2
20	Kontor Jenő r. kat.	2	3	1	2	1	3	1	2	2	3	3	1	2
	Kovács Kálmán r. kat.	2	2	1	3	1	3	1	2	3	1	2	2	3
	Lőrincz Tibor r. kat.	2	2	3	4	3	4	2	4	3	3	3	3	4
	Lukács Imre r. kat.	2	2	1	3	2	3	1	3	3	3	2	1	3
	Marton Gyula r. kat.	2	2	2	3	3	2	3	2	3	2	3	2	3
25	Máthó János r. kat.	2	2	2	3	1	2	1	2	2	2	2	1	2
	Németh Zoltán r. kat.	1	2	1	1	1	2	1	2	2	3	2	1	2
	Paukevits Vilmos ism.r. kat.	2	3	2	3	2	3	1	3	3	1	3	1	3
	Polgár Endre izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	1
	Pölez Gyula r. kat.	2	3	2	3	3	4	2	3	3	3	3	2	4
30	Pusztai Nándor r. kat.	1	2	1	2	1	2	1	2	3	3	2	1	2
	Regényi Ernő r. kat.	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	3	1	2
	Schwarcz József r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
	Seiferl Béla r. kat.	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2
	Sléber Tibor r. kat.	2	3	3	3	2	3	2	3	3	2	3	2	3
35	Stepán László r. kat.	2	2	2	2	3	3	2	3	3	1	3	1	3
	Stern János izr.	2	3	2	3	1	3	1	3	3	3	3	2	3
	Szabó Gyula r. kat.	2	2	2	3	2	3	2	3	2	1	3	2	3
	Török Dénes r. kat.	2	2	2	3	2	3	1	3	3	2	3	2	3
	Turczai Gyula r. kat.	1	1	1	2	1	2	1	2	2	3	2	2	2
40	Wartha László r. kat.	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	3	1	2
	Wilcsinszky Vilmos r. kat.	2	3	3	4	2	3	2	3	4	2	3	2	4
	Wittmann György r. kat.	2	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1	1	3
	Kimaradt: Iliás Ferenc r. kat.													

Nem osztályoztatott: Balássy Zoltán r. kat.

II. A osztály.Osztályfőnök: **Bezzegh Gyula.**

A tanuló neve, vallása	T a n t á r g y a k													Tandíjkezdvezmény f.
	Magaviselet	Rendszeret											Ált. tan. eredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Fest. evelés	Ének			
Becze Ágoston r. kat. ism.	1	2	1	1	1	1	1	1	3	1	1	2	3f.	
Bella Alajos r. kat. i.	2	2	1	2	2	2	2	3	3	3	2	3	1f	
Békés Imre r. kat.	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3		
Bujtás Endre r. kat.	2	3	2	3	3	4	3	3	3	2	3	4	—	
5 Csányi Ferenc r. kat.	1	2	1	2	2	3	2	3	2	2	2	3	1f	
Ferling József r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	m	1	1	3f.	
Hadarics Jenő r. kat.	2	2	2	3	3	3	2	3	3	2	3	3		
Hauer István r. kat.	2	3	3	4	4	4	3	3	3	3	2	4	—	
Karvalits Károly r. kat.	2	3	3	4	3	4	3	4	2	3	3	4	—	
10 Komlós Géza r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	3.f	
Kovács Kálmán r. kat.	2	2	1	2	1	2	1	3	2	2	2	2	1.f	
Lant Tecfil bapt.	3	3	1	4	3	4	3	3	3	2	2	4	—	
Lengyel Sándor ref.	3	3	1	3	2	3	2	3	1	1	3	3	—	
Maier Árpád r. kat.	2	2	3	3	3	3	2	3	2	1	3	3	1.f	
15 Németh Gyula r. kat.	2	2	3	3	3	4	2	4	2	3	2	4	—	
Peteretz János r. kat. i.	2	3	1	3	3	3	2	2	2	2	2	3		
Fregardt-Paur Ernő r. kat.	2	2	2	2	3	3	2	3	1	2	3	3	—	
Ravasz Endre ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	k	m.	
Rocskay József r. kat.	1	2	1	2	2	3	1	1	2	1	1	2	—	
20 Szabó Antal r. kat.	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	m.	
Szekeres Sándor r. kat. i.	3	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	4	—	
Székely Attila r. kat.	2	2	1	2	3	3	2	2	2	2	2	3	1.f	
Váli Ferenc r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1.f	
Vámosi József r. kat.	1	2	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	3.f	
Vörös József r. kat.	2	2	1	2	2	3	2	3	3	1	2	3	1.f	
25 Wehner Viktor r. kat.	2	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	3.f	

Kimaradt: Füzi József r. kat.

II B. osztályOsztályfőnök: **Dr. Szenté Kornél**

A tanuló neve, vallása		T a n t á r g y a k											Ált. tan. eredmény	Tandíjkezdvezmény f.
		Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természettud.	Memorizáció	Rajz	Testnevelés	Ének		
	Dragovics Kálmán r. kat.	2	2	1	3	1	3	1	3	2	3	2	3	1f.
	Erős Imre r. kat.	2	2	1	2	2	3	1	2	2	2	2	2	1f.
	Farkas Sándor r. kat.	1	2	1	2	1	2	1	3	2	1	2	2	3f.
	Fekete Kálmán r. kat.	3	3	2	3	2	3	1	3	3	3	3	3	1f.
5	Horváth Tibor r. kat.	1	2	1	2	1	3	1	3	2	3	2	3	1f.
	Juhász László r. kat.	2	3	1	4	2	3	1	2	3	1	3	4	—
	Kaiserfeldi Blagatinscheg János r. kat.	2	3	1	2	1	2	1	2	2	1	2	2	2f.
	Kerese János r. kat.	2	3	1	2	1	2	2	3	1	1	1	2	2f.
	Kerese József r. kat.	2	3	2	3	1	3	1	3	2	1	2	3	—
10	Kerese Pál r. kat.	2	2	1	2	1	3	1	3	2	1	2	3	1f.
	Kiss Imre r. kat. i.	2	3	3	3	2	4	2	3	2	3	3	4	—
	Kiss Oszkár r. kat.	2	3	3	4	3	4	2	3	2	3	3	4	—
	Konkoly József r. kat. i.	2	3	1	2	1	3	1	2	3	2	2	3	1f.
	Kováts Miklós r. kat.	2	3	3	3	2	4	2	3	2	2	2	4	—
15	Mérai Ferenc r. kat.	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	2	3	—
	Német Ernő r. kat.	2	2	1	2	2	3	1	2	2	3	2	2	3f.
	Pócza Géza r. kat.	3	3	1	3	2	3	2	3	3	fm	1	3	—
	Ragats István r. kat.	2	3	1	3	2	3	1	3	3	1	1	3	1f.
	Salamon Lajos r. kat.	2	2	2	3	2	3	1	3	2	1	3	3	1f.
20	Simon Ferenc r. kat.	2	2	1	3	2	2	1	2	1	1	1	2	1f.
	Somlai József r. kat.	2	2	1	2	1	3	1	2	1	1	1	2	3f.
	Szalay Géza r. kat.	2	2	1	2	1	3	1	2	1	3	3	2	1f.
	Tanai László r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	k	4f.
	Társ István r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	k	m.
25	Várszegi József r. kat.	2	3	1	3	1	3	1	3	2	1	2	3	—
	Weiler Lajos izr.	2	3	1	2	2	2	1	2	2	3	3	2	—
	Winkler Péter izr.	2	3	2	2	1	3	2	2	3	3	2	3	—
	Wurdits Pál r. kat.	2	3	2	4	2	4	1	4	3	2	3	4	—

III. B. osztály.

Osztályfőnök: Dr. Kőműves Géza

A tanuló neve, vallása	T a n t á r g y a k													Alt. tan. eredmény	Tandíjkezdvezmény f.
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Enek		
Blum Károly izr. ism.	2	3	2	3	2	1	3	2	2	3	3	3	2	3	—
Boros Sándor r. kat. ism.	2	3	1	3	2	2	3	3	2	3	2	1	2	3	—
Bugledits József r. kat.	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	3	2	1	3	1f.
Cseh János r. kat.	2	2	1	2	2	3	3	2	2	3	1	1	2	3	1f.
5 Farkas Imre r. kat.	2	3	1	2	1	1	2	2	2	2	3	2	1	2	1f.
Frank László r. kat.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	4f.
György Vince r. kat. ism.	2	3	1	3	3	2	3	3	2	3	2	1	1	3	—
Hadarits Alfonz r. kat.	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	3f.
Kamper Tibor r. kat. ism.	2	3	2	3	3	2	4	3	2	4	2	2	2	4	—
10 Koch Róbert r. kat.	2	3	1	3	2	3	3	2	2	3	1	1	1	3	1f.
Kovács László r. kat.	2	2	1	1	2	1	2	1	3	2	1	1	2	2	2f.
Krizanits István r. kat.	2	3	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	3	—
Matusek István r. kat.	2	2	1	2	1	2	2	3	3	3	3	3	2	3	—
Mérai István r. kat.	2	1	2	3	2	2	3	3	3	3	1	3	2	3	—
15 Nagy Imre r. kat.	2	2	1	3	3	1	3	1	2	3	2	1	2	3	—
Patzenhofer Konrád r. kat.	2	3	1	3	3	1	3	1	1	3	3	2	2	3	—
Pálffy János r. kat.	2	2	1	1	1	1	2	2	2	2	3	2	2	2	hm
Pfemeter László r. kat.	2	3	2	3	3	3	4	4	3	4	3	2	3	4	—
Raffensperger Ernő r. kat.	2	2	3	3	1	3	3	2	3	3	2	1	3	3	1f.
20 Reichardt György r. kat.	2	3	2	3	2	2	3	3	3	3	2	1	3	3	—
Richter Gábor izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	1	hm
Stiller Adolf r. kat.	2	3	2	3	3	1	3	3	2	3	2	1	1	3	—
Tauber Márton r. kat.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	—
Teleki László r. kat. i.	2	2	1	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2	3	—
25 Varga István r. kat.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	4	3	2	2	4	—
Vass Pál ref.	2	2	1	2	2	1	3	3	3	3	2	1	2	3	1f.
Witt Lajos r. kat. i.	2	2	1	1	1	1	2	2	2	3	2	2	1	2	1f.
Wrchovszky Ernő r. kat.	2	3	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1	4	—

IV. A osztály.

Osztályfőnök: **Katona Ferenc.**

A tanuló neve, vallása	Magaviselet	Rendszeretet	T a n t á r g y a k										Gyorsírás	Átl. tan. eredmény	Tandíjkedvezmény f.
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Egészségtan			
Békés László r. kat.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	—
Csonka Károly r. kat.	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	2	1f.
Deák György r. kat.	2	2	1	3	2	2	2	1	1	1	2	1	2	2	—
Farkas István r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	k	m
5 Ferling György r. kat.	1	1	1	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3f
Foki István r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	3f
Főző Jenő r. kat.	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	2	3	3	—
Freiler Vimos r. kat.	2	2	1	3	2	2	1	3	2	2	3	2	1	3	1f.
Gábor Olivér r. kat.	2	2	1	1	1	2	2	3	2	2	1	2	3	2	4f.
10 Heim György r. kat. i.	2	3	2	3	3	3	2	2	3	1	1	2	2	3	—
Herváth Ferenc r. kat.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	1f.
Jóna Vazul r. kat.	2	2	1	3	2	2	3	1	1	2	3	1	2	3	2f.
Kédl István r. kat. ism.	2	3	1	3	3	3	3	2	2	3	2	3	2	3	—
Köninger Ödön r. kat.	2	3	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	—
15 Marton István r. kat.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	—
Sári Károly ref.	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	2	1f.
Scharf Gyula r. kat.	2	2	1	3	3	3	2	2	2	1	1	2	2	3	1f.
Simon Ferenc r. kat.	2	2	1	3	2	2	2	3	2	2	3	2	2	3	1f.
Szabó Alojz r. kat.	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	m	2	2	2	3f
20 Szentgróti Rezső r. kat.	2	4	1	3	2	2	1	2	3	2	1	2	2	3	1f.
Theisz Ferenc r. kat.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	—
Ujvári Gyula r. kat.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1	1	3	3	—

IV B. osztály.**Osztályfőnök : Csanády Sándor**

A tanuló neve, vallása		T a n t á r g y a k												Ált. tan. eredmény	Tandíjkedvezmény f.
		Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természetrész	Mennyiség	Rajz	Testnevelés	Egészségtan		
	Balog Dezső r. kat.	1	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	3f.
	Bokori József r. kat.	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	2	3f.
	Bókon Imre r. kat.	2	3	2	3	3	3	1	2	3	3	3	3	4	—
	Farkas Béla r. kat.	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2	3f.
5	Fekete István r. kat.	2	3	3	3	3	4	3	2	3	3	3	3	4	—
	Halász István r. kat.	2	2	1	2	3	3	2	2	2	2	1	1	3	1f.
	Hoffmann Péter izr.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	3f.
	Kovács Simon r. kat.	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1	1	3f.
	Kövér Mihály r. kat.	2	3	1	2	2	2	2	2	3	2	1	2	2	1f.
10	Lőkös Lajos r. kat.	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1	2	3	—
	Németh Zoltán r. kat.	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	—
	Orbán József r. kat.	2	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	—
	Rokop Alajos r. kat.	2	3	2	3	3	2	2	3	3	2	3	3	2	—
	Schwartz Tamás izr.	2	3	1	3	2	2	2	1	2	3	3	1	3	1f.
15	Tóth Jenő r. kat.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	3	2	2	—
	Tóth Máté r. kat.	2	3	1	3	3	3	3	3	3	1	3	2	1	—
	Török László r. kat.	2	3	1	2	2	2	2	2	1	3	1	1	3	1f.
	Unger János r. kat.	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	2	2	4	—
	Varga József r. kat.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	4	—
20	Weiler Ede izr.	2	3	1	2	1	2	1	1	1	2	1	2	1	1f.

Kimaradt: Örfi Elek r. kat.

V. osztály.

Osztályfőnök: Vas Jenő.

A tanuló neve, val'ása	T a n t á r g y a k												Ált. tan. eredmény	Tandíjkezdvezmény f.
	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Olasz nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Testnevelés		
Blum Ottó izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	2	k	3f.
Buczolich Zoltán r. kat.	2	3	1	3	3	4	—	4	3	3	2	1	4	—
Dollmayer József r. kat.	2	2	2	3	4	4	—	2	3	3	3	2	4	—
Drexler Ferenc r. kat.	2	2	2	3	3	3	—	2	3	2	4	1	4	—
5 Eichinger Vilmos r. kat.	2	2	1	3	3	3	—	3	2	2	3	2	3	—
Farkas Gyula r. kat. ism.	2	3	1	3	2	3	—	3	2	1	1	1	3	—
Fekete Rezső r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	hm
Gangl Miklós r. kat.	2	3	2	3	3	4	—	3	3	2	3	2	4	—
Giczi Alajos r. kat.	1	1	1	2	2	2	—	2	2	2	3	2	2	2f.
10 Győrvári István r. kat.	2	2	1	2	3	3	2	3	—	1	3	1	3	1f.
Halvax Oszkár r. kat.	2	3	2	3	3	3	—	3	3	3	3	2	3	—
Horváth László r. kat.	1	1	1	1	2	2	1	2	—	1	2	2	2	2f.
Kapelláró József r. kat.	1	2	1	2	2	2	—	1	1	1	2	fm.	2	3f.
Koloszár József r. kat.	4	1	1	2	2	2	—	2	1	1	1	1	2	3f
15 Lőrincz Gyula r. kat.	2	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	hm
Nahm Károly r. kat. i.	1	2	1	1	1	3	2	3	—	1	2	1	3	—
Németh Gyula r. kat. ism.	2	2	1	2	3	4	—	3	2	2	3	1	4	—
Novák István r. kat. i.	2	2	2	3	3	3	—	3	3	1	3	2	3	—
Nováki Gyula r. kat.	2	2	3	3	3	3	—	3	3	2	3	1	3	—
20 Ósze Péter r. kat. ism.	2	2	2	3	2	4	—	3	3	2	3	1	4	—
Poór Imre r. kat. ism.	2	3	1	2	2	3	—	3	2	2	3	1	3	—
Pratser Endre r. kat.	2	3	2	3	3	3	—	3	3	2	3	1	3	—
Schügerl Károly r. kat.	2	3	1	2	1	2	—	2	3	1	2	1	2	hm
Szlamek Gyula r. kat. i.	2	2	1	3	2	3	3	3	—	1	4	1	4	—
25 Ujvári Imre r. kat.	2	2	3	3	3	4	—	4	3	3	4	1	4	—
Vid László r. kat.	2	3	2	3	3	3	—	3	3	2	3	1	3	—
Wosinski Ernő r. kat.	2	2	2	3	3	3	—	3	3	3	3	fm.	3	—
Magántanulók:														
Vörös Sándor r. kat.	—	—	1	3	2	3	—	1	1	2	2	1	3	—
Wischet Vilmos r. kat.	—	—	3	3	3	4	—	3	3	3	3	2	4	—

Kimaradtak: Hoffman Erik izr., Hunyady Zoltán r. kat., Péterfai Kornél r. kat.,
Sugár László izr. Varga József r. kat.

VI. osztály.

Osztályfőnök: Legény János.

A tanuló neve, vallása	T a n l á r g y a k													Ált. tan. eredmény	Tandíjkezdmény f.
	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Gazd. és társ. ism.	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Olasz nyelv	Vegytan	Meenyiségtan	Testnevelés		
Berger István r. kat.	2	2	2	2	2	2	1	2	1	—	2	3	1	2	3f.
Bencz Tibor r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	k	4f.
Deák Ferenc r. kat.	2	2	1	3	2	1	1	—	1	1	1	2	1	2	3f.
Drach Guidó izr.	2	3	3	4	4	3	3	—	2	3	3	3	2	4	—
5 Dux Erich izr.	2	3	2	3	1	2	2	—	2	2	1	1	m	2	—
Edelényi Endre ev.	2	2	1	3	3	3	3	—	2	2	2	3	3	3	—
Geng Rudolf r. kat.	1	2	1	2	2	2	3	—	2	2	2	3	3	3	—
Görög Márton r. kat.	1	1	1	3	1	2	1	—	1	1	1	2	1	2	1f.
Gyarmati Sándor r. kat.	2	2	2	3	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2	—
15 Hauszner Erich r. kat.	2	2	2	4	2	2	2	2	2	—	2	2	1	4	3f.
Horváth Tibor r. kat.	2	2	1	3	2	2	3	—	3	3	2	3	1	3	—
Höbauer Richárd r. kat.	1	2	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	2f.
Hünner László r. kat.	2	2	1	3	2	2	3	—	3	3	2	3	3	3	—
Jerfi András r. kat.	2	2	3	4	4	3	4	—	3	3	3	3	1	4	—
15 Kapai Ernő r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	k	4f.
Kirkovits Gyula r. kat.	2	2	3	2	2	2	2	3	3	—	2	3	2	3	—
Kocsis Elek r. kat.	1	2	1	2	1	1	2	—	2	2	1	2	3	2	3f.
Kormos László izr.	2	2	2	3	3	2	2	—	2	1	2	2	2	3	—
Lovas Gyula r. kat.	2	2	1	2	1	2	2	—	2	2	2	3	1	2	2f.
20 Májon Jakab r. kat.	2	2	2	3	2	2	2	—	1	1	2	3	1	3	1f.
Németh Lajos r. kat.	2	2	2	3	2	2	3	—	3	2	2	3	1	3	—
Pálkövi Tamás r. kat.	2	2	2	4	2	2	1	—	1	1	2	3	1	4	1f.
Radó József r. kat.	1	2	1	3	2	2	2	—	2	2	3	3	3	3	—
H. Sarródi Károly r. kat.	2	2	2	3	3	2	3	—	3	3	2	3	1	3	—
25 Schey Ferenc r. kat.	1	1	1	2	1	2	1	—	1	2	2	2	1	2	2f.
Schottner Lajos r. kat.	1	2	2	3	1	1	2	2	2	—	1	1	2	2	1f.
Schügerl Miklós r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	—	2	2	2	2	1	2	hm
Schwarz Imre izr.	2	2	2	3	3	2	2	—	3	2	2	3	3	3	—
Sussmann Antal r. kat.	2	2	1	3	2	2	2	—	2	2	2	2	1	2	3f.
30 H. Szabó Gyula r. kat.	2	2	2	3	1	2	2	2	2	—	1	2	1	2	hm
Szalay Emil r. kat.	2	3	2	3	3	3	3	—	3	3	3	3	1	3	—
Szentgróti Kornél r. kat.	2	4	3	3	3	3	3	—	3	2	2	3	1	3	—
Varga Sándor r. kat.	2	2	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	2	2	—
Wallner Ottó r. kat.	2	2	2	3	3	2	3	—	3	3	2	3	3	3	—
Weiler Géza izr.	2	2	1	2	1	1	1	—	1	1	1	2	2	2	2f.

VII osztály.

Osztályfőnök: **Dr. Augusztinovicz Elemér.**

A tanuló neve, vallása	T a n t á r g y a k														Ált. tan. eredmény	Tandíjkezdvezmény f.
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Olasz nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz és műalk. ism.	Testnevelés		
Békési Imre r. kat.	1	2	1	2	2	2	2	2	2	—	2	2	2	1	2	2f.
Bönöck József r. kat. ism.	2	3	2	3	3	2	4	3	3	—	3	3	2	1	4	—
Bösze Aladár r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	1	4f.
Bujtás László r. kat.	1	2	1	1	1	1	1	2	2	—	2	3	2	1	2	2f.
5 Cserjesi Miklós r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	k	4f.
Gráczol Géza r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1	m.
Hadarits Géza r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	1	1	1	1	1	2f.
Halyax Imre r. kat.	2	2	1	2	1	1	2	—	2	2	2	3	2	2	2	1f.
Hárs József r. kat.	2	2	1	2	2	2	3	—	2	2	2	3	1	2	3	—
10 Kiss Rezső r. kat.	1	2	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	2f.
Kotsis István r. kat. ism.	2	3	2	3	3	2	3	—	3	3	3	3	3	1	3	—
Kovács István r. kat.	2	3	3	2	2	2	3	2	3	—	1	1	2	1	3	3f.
Kutrovác József r. kat. i.	2	3	3	3	3	2	3	—	2	3	3	3	3	f.m.	3	—
Lőrincz János r. kat.	2	3	3	3	3	1	3	—	3	4	3	3	2	1	4	—
15 Nagy Ernő r. kat.	2	2	1	2	1	1	2	—	2	2	3	3	2	1	3	1f.
Németh Emil r. kat.	2	2	1	2	2	1	3	—	3	2	1	1	2	f.m.	3	1f.
Rabi István r. kat.	1	2	1	2	2	2	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2f.
Rákosdy Béla r. kat.	2	3	3	3	2	3	3	—	3	3	2	3	3	2	3	—
Rokop József r. kat.	1	2	1	2	2	2	2	—	2	1	2	3	1	2	2	—
20 Scheidl Adolf r. kat.	2	3	2	2	2	2	3	—	1	2	2	2	2	1	2	hm
Stasney Béla r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	k	hm
Szász Ödön r. kat.	2	3	2	3	3	3	4	—	3	3	3	3	3	1	4	—
Szedenik Iván r. kat.	2	3	2	2	2	2	2	—	2	3	2	2	2	1	2	hm
Szemes József r. kat.	2	3	3	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	1	3	—
25 Vargha Imre r. kat. ism.	2	3	2	4	3	2	3	—	3	3	2	2	2	1	4	—

Kimaradt: Brandlhofer László r. kat.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: Mantuano József.

A tanuló neve, vallása	T a n t á r g y a k																Által. tan. eredménv	Tandíjkezdvezmény f.
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv *Angol	Bölcsészet	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés				
Baráth Imre ev.	2	2	1	3	3	4	—	3	1	2	3	3	2	1	4	—		
Gárdonyi Sándor r. kat.	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	1	4f.		
Gnastyán Endre ref.	1	2	1	1	2	2	2	2	—	1	2	2	2	1	2	1f.		
v. Gyümölcsfalvai György rk.	2	2	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	3	1	3	—		
5 Haidt László r. kat.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	k	4f.		
Harsányi Ottó r. kat.	2	2	1	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1	3	1f.		
Holl Imre r. kat.	1	2	1	2	3	3	—	3	2	2	2	2	2	2	3	—		
Horváth József r. kat.	2	2	1	3	2	3	—	3	3	2	2	2	3	3	3	—		
Horváth Pál r. kat. i.	2	2	1	3	2	3	—	3	2	2	2	3	2	2	3	—		
10 Hunyady Sándor r. kat.	2	2	1	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1	3	—		
kaiserfeldi Blagatinscheg																		
Guidó r. kat.	2	2	1	3	3	3	—	2	3	1	2	3	2	1	3	—		
Kontor Alajos r. kat.	2	2	1	2	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1	3	—		
Kovács Kálmán r. kat.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	k	m.		
Kránitz István r. kat.	2	2	1	3	3	4	—	3	3	2	3	3	3	1	4	—		
15 László István r. kat.	2	2	1	2	1	3	—	3	3	3	2	2	2	1	3	1f.		
László Tibor ref.	2	2	2	3	3	4	—	3	3*	2	3	3	2	1	4	—		
br. Maschek Rudolf r. kat. i.	2	2	2	2	3	3	—	3	3	3	2	3	3	2	3	—		
Macher Frigyes ev.	1	2	1	2	1	3	—	1	1	1	1	2	2	2	2	1f.		
Manninger Ernő ev.	2	1	1	2	2	3	—	1	1	1	2	2	1	m.	2	1f.		
20 Marai Géza r. kat.	2	2	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	3	—		
Mayer Walter izr.	1	1	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	3f.		
Ostoros István r. kat.	2	3	2	3	3	4	—	4	3	3	3	4	3	2	4	—		
Platz Imre r. kat. i.	1	1	1	1	1	2	—	2	1	1	1	1	1	1	2	2f.		
Proszt Ervin r. kat.	1	2	1	2	2	2	—	2	2	1	1	2	2	1	2	2f.		
25 Schey János r. kat.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	k	m.		
Stánitz József r. kat.	2	2	1	2	3	2	—	3	2	2	3	3	3	1	3	—		
Szántó Jenő r. kat.	2	3	2	3	3	3	—	3	3	3	3	4	3	1	4	—		
Szoó László r. kat. i.	1	2	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	2	1	2	1f.		
Tóth Ferenc r. kat.	1	2	1	3	3	3	—	3	2	2	2	3	3	2	3	—		
30 Tuczai Pál r. kat.	2	2	1	2	2	3	—	3	3	2	3	3	3	2	3	—		
Turny István r. kat.	2	3	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	3	1	3	—		
Varga Gyula r. kat.	1	2	1	3	2	3	—	2	2	2	2	2	1	2	3	—		

Kimaradtak: Bartolits Károly r. kat., Vitális Zoltán r. kat.



Érettségi vizsgálatok.

Az 1941—42. tanévben két alkalommal tartottunk érettségi vizsgálatot: szeptember és június hónapokban.

1.

A szeptember havi érettségi vizsgálatokra 26 tanuló jelentkezett, 4 teljes és 22 javító érettségi vizsgálatra. Az érettségi vizsgálatok írásbeli része 1941. szeptember 4., 5. és 6. napjain voltak.

Tételek a *magyar nyelv és irodalomból*: a) Költészetünk kapcsolata a nemzeti élettél. (Értekezés). b) Az elektromos áram hőhatásának gyakorlati alkalmazása. (Értekezés.) A teljes érettségi vizsgálatra jelentkezett 4 tanuló közül három az irodalmi, egy a fizikai tárgyú tételt választotta.

Eredmény: 2 jó, 2 elégséges.

Latin nyelv és irodalomból: Livius, Ab urbe condita I. XXIV. c. 41.

Eredmény: 4 elégséges.

Német nyelv és irodalomból: Részlet Gárdonyi G. „Isten rabjai” c. regényéből. (I. rész, VIII.) Fordítás németre.

Eredmény: 2 jó, 1 elégséges, 1 elégtelen.

A szóbeli érettségi vizsgálatok Dr. Simon László szombathelyi tanterületi királyi főigazgató úr elnöklete alatt szeptember 10. és 11. napjain folytak le.

Érett: Brunetz Miklós, Hutiray Miklós és Nováki Ervin.

Egy tanuló a latin nyelvből javító vizsgálatra utasított.

A javító érettségi vizsgálat sikeres letétele alapján érett: Bükkfejes György, Erős László, Hauzer Győző, Kis József, Kőrmendy László, Kustos Jenő, Lengyel Lajos, Meszner Béla, Pál István, Pollák Sándor, Rónási József, Rudasits Sándor, Skerhák Béla, Steindl Jenő, Szabolcs József, Tancos Károly, Világhy Valér és Wolf Miklós. Négy tanuló a javító érettségi vizsgálatnak december hóban történő megismétlésére utasított (3 magyarból, 1 fizikából). A december havi érettségi vizsgálatok helye a szombathelyi állami Faludi Ferenc gimnázium.

Pályaválasztás: Az érettség vizsgálatot tett tanulók közül katonai pályára 8, tisztviselői pályára 5, gyakorlati pályára 3, gazdasági akadémia 2, ipari pályára 2 és kereskedelmi főiskolára (Kassa) 1 készül.

II.

Az 1942. évi júniusi érettségi vizsgálatokra 27 nyilvános tanuló és egy egész vizsgálatot megismétlő tanuló jelentkezett. Az írásbeli vizsgálatok május hó 15, 16, 18, 19. napjain voltak.

Tételek: magyar nyelv és irodalomból: 1. Idegenből jött eszmeáramlatok hatása a magyar szellemiségre. 2) Magyarország súlya Európa történetében az Árpádok alatt. (Történelmi tanulmány). Az irodalmi 16, a történelmi 12 tanuló választotta.

Eredmény: 6 jeles, 7 jó, 12 elégséges, 3 elégtelen.

Latin nyelvből Cicero: De signis. Caput XXXIII.

Eredmény: 6 jeles, 5 jó, 16 elégséges, 1 elégtelen.

Német nyelvből: Schiller: Wilhelm Tell. (A dráma keletkezése).

Eredmény: 10 jeles, 9 jó, 8 elégséges, 1 elégtelen.

Görög nyelvből: Homeros Ilias II. 7—34 sora.

Eredmény: 1 jeles, 1 jó.

A szóbeli vizsgálatok június hó 5, 6, 8, 9 napjain folytak dr. Keresztély Ernő tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgató elnökletével.

Az érettségi vizsgálat eredménye:

Kitüntetéssel éret: 2: Kovács Kálmán, Schey János.

Jelesen éret: 4: Gárdonyi Sándor, Haidt László, Mayer Valler, Platz Imre.

Jól éret: 6: Grastyán Endre, Horváth József, Macher Frigyes, Manninger Ernő, Prosz Ervin, Szóó László.

Érett: 12: nemes Blagatinscheg Guidó, Harsányi Ottó, Holl Imre, Horváth Pál, Kontor Alajos, László István, báró Maschek Rudolf, Stánitz József, Tóth Ferenc, Turny István, Varga Gyula, Varga Lajos.

Javító érettségi vizsgálatot tesz 4: vitéz Gyümölcshalvi György, Hunyady Sándor, Marai Géza, Tuczai Pál.

Kiegészítő érettségi vizsgálat eredménye: görögből.

Jelesen éret: 1: Gárdonyi Sándor és **jól éret:** 1: Grastyán Endre.

Pályaválasztás:

Az érettségi vizsgálatot tett tanulók közül mérnöki pályára 8, katonai pályára 5, tisztviselői pályára 3, papi pályára 2, kereskedelmi pályára 2, orvosi pályára 1, állatorvosi pályára 1, ipari pályára 1 és jogi pályára 1 készül.

Statisztika.

1. A tanulók száma és fontosabb adatai.

		I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	I. — IV o. összesen	V. o.	VI. o.	VII. o.	VIII. o.	V-VIII. o. összesen	I-VIII. o. összesen
a) A tanulók száma	Beírt nyilvános tanuló	88	55	55	43	241	32	35	26	34	127	368
	„ magán	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2
	Osztályozott nyilv. tanuló	85	54	55	42	236	27	35	25	32	119	355
	„ magán	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2
	„ összes	85	54	55	42	236	29	35	25	32	121	357
Ezek közül smétlo		2	—	8	2	12	4	—	3	—	7	19
b) életkor szerint	1931-ben született	30	—	—	—	30	—	—	—	—	—	30
	1930-ban	41	19	—	—	60	—	—	—	—	—	60
	1929-ben	11	23	12	—	46	—	—	—	—	—	46
	1928-ban	3	12	28	12	55	—	—	—	—	—	55
	1927-ben	—	—	9	20	29	8	—	—	—	8	37
	1926-ban	—	—	3	9	12	10	17	—	—	27	39
	1925-ben	—	—	3	1	4	8	11	10	—	29	33
	1924-ben	—	—	—	—	—	1	7	7	16	31	31
	1923-ban	—	—	—	—	—	—	—	2	6	8	8
	1922-ben	—	—	—	—	—	—	—	4	7	11	11
	1921-ben	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	5
	1919-ben	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
	1905-ben	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
c) vallás szerint	Róm. kat.	80	49	49	38	216	28	28	25	26	107	323
	Református	1	2	1	1	5	—	—	—	2	2	7
	Ág. ev.	2	—	2	—	4	—	2	—	3	5	9
	Baptista	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Israelita	2	2	3	3	10	1	5	—	1	1	17
d) anyanyelve, nyelvismerte	Magyar anyanyelvű	81	54	49	42	226	27	35	24	32	118	344
	Német anyanyelvű	2	—	3	—	5	2	—	1	—	3	8
	Horvát anyanyelvű	2	—	3	—	5	—	—	—	—	—	5
	Beszél magyarul és németül	1	5	14	5	25	3	8	2	6	19	44
	„ „ „ franciául	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	„ „ „ horvátul	2	—	3	1	6	—	—	—	—	—	6
	„ „ „ németül és franciául	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
e) szülei foglalkozása szerint	„ „ „ és horvátul	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
	Középbirtokos	—	1	—	—	1	—	1	1	—	2	3
	Kisbirtokos	12	4	3	2	21	3	4	4	2	13	34
	Kisbirtokos-napszámos	—	—	4	3	7	—	—	1	—	1	8
	Egyéb önálló őstermelő	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
	Gazdasági tisztviselő	—	—	1	1	2	—	1	1	—	2	4
	Gazdasági segédszemély (g. cseléd)	3	—	2	3	8	2	—	1	—	3	11
	Földművelési napszámos	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Nagyiparos	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	2
	Kisiparos	12	8	5	4	29	6	4	3	3	16	45
	Ipari vagy bányászati tisztviselő	1	—	2	2	5	—	—	1	1	2	7
	Ipari segédszemély	8	5	7	3	23	2	2	—	—	4	27
	Ipari napszámos	—	1	—	—	1	—	—	1	—	1	2
	Nagykereskedő	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
	Kiskereskedő	5	4	2	2	13	1	3	—	2	6	19
	Kereskedelmi tisztviselő	1	2	1	—	4	—	1	—	1	2	6
	Kereskedelmi segédszemély	—	—	—	—	—	—	2	—	1	3	3
	Közlekedési kisvállalkozó	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Közlekedési tisztviselő	9	3	2	3	17	3	3	1	2	9	26
	Közlekedési segédszemély	9	6	3	6	24	2	2	—	—	4	28
	Közlekedési napszámos	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
	Köztisztviselő	4	2	6	1	13	3	3	1	5	12	25
	Pap, tanár, tanító	5	4	5	3	17	1	2	3	3	9	26
	Önálló orvos, ügyvéd, gyógyszerész stb.	—	1	2	3	6	1	1	1	4	7	13

A z o s z t á l y o z o t t a n u l ó k

		I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	I-IV. o. összesen	V. o.	VI. o.	VII. o.	VIII. o.	V-VIII. o. összesen	I. VIII. o. összesen
e) szülők foglalkozása szerint	Közhivatali altiszt --- --- ---	2	2	4	1	9	—	1	1	—	2	11
	Katonatiszt --- --- ---	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	3
	Katona-altiszt --- --- ---	5	6	2	—	13	1	—	1	1	3	16
	Nyugdíjas tisztviselő --- --- ---	4	5	—	1	8	2	2	—	4	8	16
	Nyugdíjas magántisztviselő --- --- ---	—	—	1	—	1	—	—	2	—	2	3
	Nyugdíjas altiszt --- --- ---	2	—	2	—	4	2	—	1	1	4	8
	Tőkes, háztulajdonos --- --- ---	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	2
	Napszámos --- --- ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Egyéb és ismeretlen foglalkozású	2	—	—	—	2	—	—	—	1	1	3
f) szüleik lakóhelye szerint	1. Az iskola székhelyén, Sopronban lakik --- ---	47	34	29	21	131	18	21	11	20	70	201
	2. Sopron vármegyében lakik ---	32	15	19	16	82	6	8	11	9	34	116
	3. Fejér " " ---	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
	Győr " " ---	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1	2
	Heves " " ---	21	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Jász Nk. " " ---	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
	Komárom " " ---	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
	Moson " " ---	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
	Pest " " ---	—	1	—	1	2	2	1	—	—	3	5
	Somogy " " ---	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
	Udvarhely " " ---	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
	Vas " " ---	—	—	1	2	3	1	—	2	—	3	6
	Veszprém " " ---	1	—	1	1	3	—	—	—	—	—	3
	Zala " " ---	1	2	2	—	5	—	1	—	—	1	6
	4. Baja thj. városban lakik ---	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
	Budapest " " ---	1	2	—	—	3	1	—	—	—	1	4
	Győr " " ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Kassa " " ---	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
	Szeged " " ---	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
	5. Németországban (Bgd.) ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Belgiumban lakik --- ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
g) közül bejáró nyilvános tanuló	vasúton (autobuszon)											
	Ágfalváról --- --- ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Bükről --- --- ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Csapolról --- --- ---	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
	Eszterházáról --- --- ---	2	1	—	2	5	1	—	—	—	1	6
	Fertőendréről --- --- ---	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
	Fertőhomokról --- --- ---	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
	Fertőszentmiklósról --- --- ---	3	1	1	1	6	—	—	—	—	—	6
	Fertőszéplakról --- --- ---	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Ivánról --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
	Kópházáról --- --- ---	2	—	4	—	6	—	—	—	—	—	6
	Lövőről --- --- ---	3	1	2	1	7	—	—	—	3	3	10
	Nagycenkről --- --- ---	3	4	3	3	13	1	—	1	—	2	15
	Peresztegről --- --- ---	2	—	—	—	2	—	2	2	—	4	6
	Petőházáról --- --- ---	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Pusztacsáláról --- --- ---	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	2
	Répceszemeréről --- --- ---	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
	Sopronkövesdről --- --- ---	3	2	—	1	6	2	—	2	—	4	10
	Süttöről --- --- ---	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	Ujkérről --- --- ---	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
kerékpáron	Brennbergbányáról --- --- ---	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
	Fertőrákosról --- --- ---	1	—	1	2	4	—	—	—	—	—	4
gyalog	Kőhidáról --- --- ---	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
	Sopronbátfalváról --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Összesen --- --- ---		21	11	14	13	59	5	5	7	4	21	80
h) lakás szerint	1. Szüleinél lakik --- --- ---	68	45	41	34	188	23	26	17	24	90	278
	2. Kosztadónál lakik --- --- ---	9	3	6	5	23	3	3	7	4	17	40

			I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	I.-IV. o. összesen	V. o.	VI. o.	VII. o.	VIII. o.	V.-VIII. o. összesen	I.-VIII. o. összesen
A z o s z t á l y o z o t t t a n u l ó k	h) lakás szerint	3. internátusban lakik	—	—	1	—	1	—	3	—	3	6	7
		Szent Imre Kollégium	6	4	5	1	16	3	—	—	—	3	19
		Szt. Domonkos Konviktus	2	2	2	—	6	—	—	1	1	2	8
		Kath. Árvaház	—	—	—	2	2	—	3	—	—	3	5
		Széchenyi-Fiúotthon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	i) órá-mulasztás	30 óránál kevesebbet mulasztott tanulók száma	47	37	34	38	156	20	21	14	15	70	2.6
		Igazoltan mulasztott órák száma	2211	1640	1989	779	6619	580	1312	1329	1285	4506	11125
		Igazolatlanul mulasztott órák száma	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	3
	j) általános előmenetel	Kitűnő előmenetelű	1	3	3	1	8	1	2	2	3	8	16
		Jeles előmenetelű	4	1	2	1	8	2	1	4	2	9	17
		Jó előmenetelű	27	17	14	15	73	5	14	7	6	32	105
		Elégséges előmenetelű	34	22	29	23	108	12	14	8	16	50	158
		Elégtelen egy tárgyból	10	4	2	1	17	6	2	4	4	16	33
		" két "	5	3	2	—	10	2	1	—	—	3	13
		" több "	4	4	3	1	12	1	1	—	1	3	15
		francia társalgást	—	—	—	—	—	—	7	3	—	10	10
		ábrázoló geometriát	—	—	—	—	—	1	2	—	11	14	14
		rendkívüli rajzot	14	13	6	11	44	4	6	6	2	18	62
		karéneket	23	14	7	8	50	—	10	5	15	30	80
		kard vívást	—	—	—	4	4	—	3	6	3	12	16
		tőr-vívást	2	4	7	—	13	1	—	—	—	1	14
		Összesen	39	31	21	20	111	6	28	20	31	85	196
		évi 100 P-t fizet	38	24	25	20	107	17	18	10	19	64	171
		" 80 " " " }	24	16	15	12	67	2	6	3	6	17	84
		" 60 " " " }	5	2	4	—	11	2	3	5	2	12	23
		" 40 " " " }	14	8	6	8	36	3	4	1	1	9	45
		" 20 " " " }	—	1	1	1	3	—	2	2	2	6	9
		tandíjmentes	4	3	4	1	12	3	2	4	2	11	23
		évi 150 P-t fizet, mint magántan.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2
		A második félévi díj-kedvezmény szerint	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Internátusok.

1. A *Szent Imre Kollégiumban* lakik: a III. B) osztályból 1, a VI. osztályból 3 és a VIII. osztályból 3, összesen 7 tanuló.

A *Szent Imre Kollégiumot* a *Szent Imre Internátus Egyesület* tartja fenn. Középiskolai tanulók és műegyetemi hallgatók laknak benne egymástól elkülönítve. A középiskolások férőhelyeinek száma 45. A tanulók havi díja 135 P.

2. A *Szent Domonkos-házban* lakik: az I. A) osztályból 6, a II. A) osztályból 2, a II. B) osztályból 2, a III. A) osztályból 5, a IV. A) osztályból 1 és az V. osztályból 3, összesen 19 tanuló.

A *Szent Domonkos-házat* a *Szent Domonkos-rend* tartja fenn. A férőhelyek száma 42, a tanulók havi díja 75 P.

3. A *Katolikus Árvaházban* lakik az I. B) osztályból 2, a II. A) osztályból 2, a III. A) osztályból 1, a III. B) osztályból 1, a VII. osztályból 1 és a VIII. osztályból 1, összesen 8 tanuló.

A *Katolikus Árvaházat* a *Voss-féle árvaházi alap* tartja fenn (a sop-

roni Katolikus Konvent kezelésében.) A férőhelyek száma 36, a havi díj 60 pengő.

4. A Széchenyi Fiúotthonban lakik a IV. A) osztályból 1, a IV. B) osztályból 1 és a VI. osztályból 3, összesen 5 tanuló.

A Széchenyi Fiúotthont az Országos Gyermekvédelő Liga neve alatt az állam tartja fenn. A férőhelyek száma 63, a havi díja 60 P.

Az iskola épületének méretei (1942. májusi állapot).

Az iskola telke 595 □-öl = 2140 m², ebből az udvar területe 637 m², a többi beépítve, kert nincs. Telekkönyvi szám: 5578 Helyrajzi szám: 168.

Ajtószám	A terem rendeltetése	Alapterü- lete m ²	Ajtószám	A terem rendeltetése	Alapterü- lete m ²
	a) földszinten:				
1	Altiszti lakás I.	31·71	17	Tanterem (VII. o.)	70·72
2	" " II	33·54	18	Tanterem (III. A.)	49·60
	Természetrajzi szer- tár I.	28·80	19	Tanári szoba	69·51
3	Vegytani szertár	47·88	20a	Igazgatói külső iroda	33·67
	Természetrajzi-vegy- tani előadó	66·75	20b	" belső "	20·13
6a	Természettári szertár II.	24·54	21	Szülői fogadó	11·41
6b	Orvosi szoba	21·70	22	Geometriai rajzterem	90·75
7	Kapus-szoba	19·25	23	Tanterem (V. o.)	72·70
8	Tanterem (görög)	45·22	24	Tanterem (II. A. o.)	56·46
9a	Torna öltöző	41·57	25	Tanterem (I. A. o.)	71·30
6b	Torna fürdő	22·27	26	W.C.	16·21
10a	Cserkész-otthon	27·97	27	Kis padlás	—
10b	Tanterem (IV. B.)	55·63		c) második emeleten:	
11	Tanterem (III. B.)	70·00	28	Tanterem (II. B. o.)	75·25
12	W.C.	14·92	29	Nagy padlás	—
13a	Tornaterem	244·54	30a	Rajzterem	114·29
13b	Tornaszertár	19·06	30b	Rajzszertár I.	6·94
	b) első emeleten:		30c	" II.	54·88
14	W.C.	3·25	31	Tanterem (VIII. o.)	70·72
15a	Tanári könyvtár I.	49·05	32a	Fizikai szertár I.	48·02
15b	" " II.	23·52	32b	" " II.	21·30
16a		27·71	33	Fizikai előadó	92·63
16b	Földrajzi szertár	6·94	34	Tanterem (VI. o.)	75·35
			35	Tanterem (IV. A. o.)	57·55
			36	Tanterem (I. B. o.)	72·44
			37	W.C.	17·64

Az iskola telke és épülete Sopron thj. város tulajdona, amelyet használatra szerződéssel az államnak engedett át iskolánk céljaira. (VKM 31.689/1875. dec. 26 sz rend.)

Az iskola népessége az 1920/21. tanévtől.

Tanév	Osztályozott nyilvános tanulók									Osztályozott magántanulók									Nyilvános és magán-tanulók együtt
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	összesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	összesen	
1920/21	59	73	52	56	33	33	26	27	359	4	2	—	1	1	1	—	3	12	371
1921/22	57	63	57	44	28	28	31	21	329	4	4	1	2	2	—	—	1	14	343
1922/23	80	55	57	49	22	27	28	31	349	3	1	—	—	2	—	—	1	7	356
1923/24	61	72	54	42	18	18	29	22	316	2	—	—	—	1	1	—	—	4	320
1924/25	69	61	66	45	18	19	16	27	321	1	1	1	1	—	—	1	1	6	327
1925/26	79	67	57	53	22	14	19	16	327	1	2	1	1	—	—	—	1	6	333
1926/27	73	69	66	50	29	18	13	21	339	2	2	—	1	—	2	—	—	7	346
1927/28	61	67	63	54	33	29	19	13	339	1	1	1	—	—	—	1	1	5	344
1928/29	49	47	61	58	31	33	26	19	324	—	1	2	2	1	—	1	1	8	332
1929/30	42	46	49	59	39	27	37	23	322	—	—	—	—	1	1	1	1	4	326
1930/31	84	42	44	46	44	29	34	33	356	1	—	—	1	2	3	2	—	9	365
1931/32	83	88	34	43	32	41	28	29	378	—	1	—	—	1	1	—	2	5	383
1932/33	68	86	84	32	33	23	40	26	392	1	1	1	1	—	—	1	1	6	398
1933/34	74	56	84	68	29	27	22	38	398	—	1	—	—	—	1	—	1	3	401
1934/35	71	68	61	74	49	23	26	21	393	—	—	2	—	—	1	1	1	5	398
1935/36	63	63	73	62	53	45	18	25	402	—	—	—	1	—	—	—	—	1	403
1936/37	69	57	70	66	37	43	41	17	400	—	—	—	1	—	—	—	1	2	402
1937/38	58	68	58	61	44	37	36	38	400	—	—	—	2	2	2	—	1	7	407
1938/39	51	51	70	53	39	34	37	34	369	—	—	—	—	—	1	1	—	2	371
1939/40	53	48	48	68	36	35	40	37	365	—	—	—	—	—	—	1	—	1	366
1940/41	60	49	59	43	44	32	38	38	363	—	—	—	—	2	1	—	1	4	367
1941/42	86	54	55	42	27	35	25	32	356	—	—	—	—	2	—	—	—	2	358

2. A magaviselet, a rendszeret és

T á r g y	Osztályok. Nyilvánr s és											
	I. A. o. 43+0				I. B. o. 42+0				II. A. o. 26+0			
	jéles	jó	elégseges	elégtelen	jéles	jó	elégseges	elégtelen	jéles	jó	elégseges	elégtelen
Magaviselet	10	33	—	—	11	31	—	—	7	16	3	—
Rendszeret	8	28	7	—	4	27	11	—	4	14	8	—
Hittan	21	16	6	—	15	21	6	—	18	3	5	—
Magyar	4	22	12	5	5	11	19	7	5	10	7	4
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazd. és társ. ism.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Föld- és néprajz	5	16	20	2	15	18	9	—	6	8	10	2
Latin	5	15	17	6	3	12	21	6	3	7	11	5
Görög	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Német	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Francia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olasz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bölcsészet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természetr	10	26	7	—	22	18	2	—	8	12	6	—
Vegytan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségt. és mértan	7	21	15	—	3	13	18	8	3	7	13	3
Rajz és műalk. ism.	4	21	17	1	1	15	25	1	5	12	9	—
Testnevelés	15	21	4	^m ₃	16	14	12	—	9	10	6	^m ₁
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szépírás	2	26	15	—	2	14	16	—	—	—	—	—
Gyorsírás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ének	14	24	5	—	18	20	4	—	6	13	7	—
Az osztályok előmenetelének középértéke	2·22				2·27				2·22			

Az összes osztályok

a tantárgyak tanulmányi eredménye.

magántanulók száma. – Érdemjegyek.																											
III. B. o. 28+0				IV. A. o. 22+0				IV. B. o. 20+0				V. o. 27+2				VI. o. 35+0				VII. o. 25+0				VIII. o. 32+0			
jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen
2 26 – –	3 12 13 –			2 20 – –	2 14 5 1			4 16 – –	1 5 14 –			7 20 – –	6 13 8 –			9 26 – –	4 27 3 1			10 15 – –	5 9 11 –			13 19 – –	7 22 3 –		
16 10 2 –	6 4 18 –			14 7 1 –	2 5 15 –			11 5 4 –	5 4 10 1			17 9 3 –	6 6 17 –			16 19 – –	3 8 20 4			14 6 5 –	7 10 7 1			25 7 – –	6 11 15 –		
8 9 10 1	2 12 8 –			3 6 10 1	5 9 14 1			3 6 10 1	5 9 14 1			5 9 14 1	11 15 7 2			7 23 5 –				9 9 7 –			8 8 16 –				
12 7 9 –	3 6 17 2			1 10 11 –	3 7 8 2			3 7 8 2	3 5 14 7			3 5 14 7	9 15 10 1							11 11 3 –							
6 8 13 1	3 10 9 –			4 10 6 –	5 6 16 2			5 6 16 2	11 14 10 –			1 4 1 –	5 1 –							6 7 10 2	5 5 1 –			1 1 –	5 5 18 4		
																				7 9 9 –	4 –			7 9 13 –			
												4 5 14 –	8 14 7 –							5 5 4 1				12 14 6 –			
				5 9 8 –	5 9 6 –			5 9 6 –	12 11 6 –							10 21 4 –											
4 13 11 –	2 4 19 3			5 9 8 –	6 3 11 –			6 3 11 –	4 7 15 3											8 10 7 –				8 11 13 –			
5 2 11 –	8 6 8 –			7 6 7 –				7 6 7 –												7 6 12 –				6 8 16 2			
																				8 12 5 –				7 14 11 –			
13 11 4 –	11 6 4 ^{fm} ₁			8 3 9 –	8 8 4 –			8 3 9 –	18 9 –			^{fm} ₂ 20 7 7 ^{fm} ₁	18 5 –			^{fm} ₂ 22 9 –	^{fm} ₁										
	5 14 3 –			8 8 4 –				8 8 4 –																			
				4 12 6 –	4 6 7 3 –			4 6 7 3 –																			
8 17 3 –																											
2 25	2 16			2 16	2 28			2 05	2			2 16															

előmenetelének középértéke: 2,17

Iskolai felszerelések értéke.

Tételek	Gyarapodás			Állomány 1941. december 31-én			J e g y z e t					
							Helyesbített álladék 1940. december 31-én			Selejtezés 1941. dec. 6-án		
	vétel	ajándék	Érték	Darab	Érték		vétel	ajándék	Érték	vétel	ajándék	Érték
	darab		pengő f		pengő	f	darab		pengő f	darab		pengő f
I. Bútorok	2	—	125 0	428	7521	38	1054	6	8601 22	633	1	1204 84
II. Házi és irod. felszer.	49	1	2495 75	353	9169	20	663	48	8424 60	387	21	1751 15
III. Nyilvántart. könyvek	16	—	85 18	136	159	92	128	—	74 77	8	—	0 03
IV. Tanári könyvtár	62	40	919 93	12186	25511	43	10501	1725	24780 40	118	24	188 90
V. Történelmi szertár	—	—	—	1221	1833	20	726	783	1892 80	84	204	59 60
VI. Földrajzi szertár	—	—	—	948	1943	04	138	1991	2256 41	6	1175	313 37
VII Természettajzi szertár	—	—	—	3517	2217	67	1333	3545	2520 56	657	704	302 89
VIII. Fizikai szertár	—	—	—	502	4836	60	641	24	4977 75	150	13	141 15
IX.a. Vegytani szertár	—	—	—	150	268	13	297	17	335 45	149	15	67 32
IX.b Ásványtani szertár	—	—	—	346	145	50	600	2229	145 51	497	1986	0 01
X. Geometria szertár	—	—	—	38	590	09	55	8	590 11	19	6	0 02
XI. Rajzszertár	—	—	—	2808	817	68	2372	559	834 81	119	4	17 13
XII. Tornaszertár	—	5	63 80	277	4763	97	410	126	5432 57	244	20	732 40
I.—XII. együtt	129	46	3689 66	22910	59777	81	18918	11061	60866 96	3071	4173	4778 81
1. Ifjúsági könyvtár	30	29	255 90	1777	4341	09	6244	563	18515 96	4295	494	14430 77
2. Ének- és zeneszertár	—	—	—	56	1511	54	160	45	1813 00	107	42	301 46
Összesen :	159	75	3945 56	24943	65630	44	25322	11669	81195 92	7373	4709	19511 04

Tájékoztató a jövő iskolai évre.

Beírás. Az 1942—43. évre szóló beírások június hó 26-án és 27-én, valamint szeptember hó 4-én az I—IV. o. tanulók részére, és 5-én az V—VIII. o. tanulók részére délelőtt 9—12 óráig lesznek.

Az első osztályba beiratkozó tanulónak a beiratásnál szülője vagy helyettese kíséretében személyesen kell megjelennie. Újonnan jelentkező növendékek tartoznak *iskolai bizonyítványukon* kívül a *szülők és a nagyszülők* anyakönyvi kivonatait és saját *születési anyakönyvi kivonatukat és újraoltási bizonyítványukat* is bemutatni. Az első osztályba csak olyan tanulók vehetők fel, akik 10-ik életévüket szeptember 15-ig betöltik.

A beírás alkalmával fizetendő díjakat a nm. Minisztérium a következőképpen állapította meg:

a) *Felvételi díj* 8 P. Jeles és jó előmenetelű hadiárva és hadigymoltak ezt nem fizetik. „Horthy ösztöndíjalapra” kitérő, jeles, jó tanuló 2.50 P, elégs., elégtelen tanuló 5 P járulékot fizet.

Hadiárva és hadigymoltak mentességére való jogosultságukat az 1938. évi VII. tc. értelmében a felvételnél igazolni tartoznak.

Hadiárva a hadiszolgálat teljesítése közben hősi halált halt, a leszerelés előtt meghalt, vagy hadiszolgálat teljesítése közben eltűnt és holtak nyilvánított, a hadiszolgálatban kapcsolatban szerzett betegség folytán meghalt apának legkésőbb a hadiszolgálat megszűnését követő egy éven belül kötött házasságból született törvényes gyermeke, továbbá legkésőbb a hadiszolgálat megszűnését követő egy éven belül törvénytelenül, vagy örökbefogadott gyermeke.

Hadigymolt a hadirokkantnak legkésőbb a hadiszolgálat megszűnését követő egy éven belül kötött házasságából született gyermeke

b) A magyar Iskolaszanatórium Egyesület céljaira 1 P.

c) A Magyar Vöröskereszt Egyesület Központja számára 20 fillér.

d) Filmoktatási díj címen minden nyilvános tanuló felvételnél előző év tandíjának, illetőleg kedvezményfokozatának megfelelő évi tandíjának 3 százalékát tartozik fizetni.

Az I. osztályba lépő tanuló a teljes tandíj 3 százalékát, azaz 3 P-t fizet.

A hadiárva és hadigymoltak a b), c) és d) alatt felsorolt járulékok fizetése alól mentesek.

Fizetendő: az önképzőkör díja (VI—VIII. o.) 1 P.

Tandíj. Nyilvános tanuló évi tandíja, melyben a fenntartási díj is bennfoglaltatik, évi 100 pengő.

Jeles- és jó előmenetelű hadiárva és hadigyámoltak tandíjat nem fizetnek.

Teljes tandíjmentesség csak példás viseletű, általános jeles előmenetelű és teljesen szegény tanulónak adható a tanulók létszámának 4 százaléka arányában.

Negyedfokú tandíjkedvezményben (évi 20 pengő díj) szintén csak példás viseletű jeles előmenetelű és teljesen szegény tanuló részesülhet a létszám 6 százaléka arányában.

Harmadfokú (évi 40 P díj) és *másodfokú* (évi 60 P díj) tandíjkedvezményt csak legalább jó viseletű és legalább általános jó előmenetelű tanuló kaphat a létszám 10, illetőleg 15 százaléka arányában.

Elsőfokú tandíjkedvezményben (évi 80 P) részesíthető a négy alsó osztályban elégséges előmenetelű tanuló is, ha legalább jó viseletű és ha azokból a tárgyakból, amelyek a magasabb osztályba való felvételnél figyelembe veendőek, nem volt több elégséges osztályzata, mint jeles és jó együttvéve. Ebben a kedvezményben részesülhet az az V—VIII. osztályos tanuló is, aki a tanári testület megítélése szerint olyan tárgyból, amely az érettségi vizsgálatnak is tárgya, vagy valamely természet-tudományi tárgyból állandóan kiváló eredményt mutat fel.

Nem részesíthető tandíjkedvezményben az a tanuló, akinek atyja (gyámja), az évi 100 pengő díjösszeget nyilvánvalóan nehézség nélkül megfizetheti.

Elsőosztályos tanulóknak tandíjmentesség, továbbá negyed- és harmadfokú tandíjkedvezmény az iskola év első felében nem adható.

Tandíjmentesség, illetőleg tandíjkedvezmény csak szabályszerű, bélyegmentes folyamodási nyomtatványon előterjesztett kérelemre adható. A kérvényt szeptember hó 15-ig, illetőleg február hó 10-ig kell benyújtani. A folyamodási nyomtatvány az igazgatónál kapható.

A tandíjat 5 egyenlő részletben október, november, január, március és április hó 5. napjáig kell befizetni az intézettől nyerendő csekk-lapon.

Magántanulók díja évi 150 P. Év elején beírt magántanulók a tandíjat ugyancsak 5 részletben tartoznak az intézettől kapott csekk-lapon befizetni.

Hadiárva és hadigyámolt magántanulók, ha felvételük alapját képező bizonyítványuk szerint legalább általában jó előmenetelűek és jogosultságukat „*Hadiárvagondozású igazolvány*” bemutatásával igazolják, mind a felvételi-, mind a tan-, mind a fenntartási díj fizetése alól mentesek.

Egyenlő feltételek esetén a *tűzharcos szülők* gyermekei előnyben részesülhetnek a tandíjkedvezmények megítélésében.

Ismétlő tanulók a tandíjrészetek alkalmával az esedékes tandíjrészlet felét fizetik még a tandíjon felül a „Horthy ösztöndíjalap” javára.

Javító és pótvizsgálatok szeptember 2-án lesznek.

A rendes tanulók javítóvizsgálata díjtalan, a magántanulók 2 P 60 fillért fizetnek. „Horthy ösztöndíjalapra” 25 P-t fizetnek a javító vizsgálat tevő tanulók.

Különbözeti (magán) vizsgálatok. Másnemű iskolából átlépni szándékozó tanuló köteles bemutatni mindazokat a bizonyítványokat, amelyekből tanulmányainak menete megállapítható, a két intézet tantervi különbözetéből pedig felvételi vizsgálatot tartozik tenni.

A különbözeti (felvételi) vizsgálatok díja tárgyakonként 3 pengő és 5 P elnöki díj. A vizsgálatok szeptember 2—3-án délután lesznek.

Magánvizsgálatok. Magánvizsgálatot szeptemberben, decemberben, vagy júniusban lehet tenni. A magánvizsgálatra való bocsáttatásért legalább két hónappal a vizsgálat határideje előtt (július hó 1-ig, október hó 1-ig és április hó 1-ig) kell folyamodni. A magánvizsgálat díja tárgyakonként 5 pengő és 5 pengő elnöki díj.

Veni Sancte szeptember 8-án reggel fél 9 órakor a hirdetőtáblán kifüggesztett rend szerint lesz.

Azok a tanulók, akik segélyegyleti könyvsegélyben kívánnak részesülni, nyujtsák be bélyegtelen folyamodványukat az igazgatósághoz szeptember hó 1-ig. Minden könyv után 50 fillér használati díj fizetendő. A kérvényben a családi körülmények (foglalkozás, gyermekek száma, vagyoni állapot) és az általános tanulmányi eredmény feltüntetendő.

(A folyamodvány ürlapja 20 fillér ellenében átvehető az altisztnél.)

A nyári nagyszünetben érkező fontosabb rendeletek a kapualjban kifüggesztett fekete táblán olvashatók.

A rajz, gyorsírás, testnevelés, ének gyakorlati része. valamint valálási okból a szombati írás alól való felmentésért 50 fill. okmánybélyeggel és a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok szeptember 15-ig nyujtandók be az igazgatósághoz. A tárgyak alól való felmentés nem vonatkozik az anyag elméleti s könnyebb gyakorlati részére.

Vidéki tanulóinknak Sopronban kell szállást fogadniok, még pedig az igazgatóság tudomásával és hozzájárulásával. A tanulók elhelyezésénél az iskola segítségére van a szülőknek s szívesen nyujt tájékoztatást. *Szállást csak az igazgatóság előzetes engedélyével adhat a szállásadó.*

Vidékről vasúton, hajón, vagy kocsin való iskolába járásra az igazgató csak megokolt folyamodásra és csak kivételesen adhat engedélyt s ezt, ha változott viszonyok vagy a tanuló előmenetele úgy követelné, vissza is vonhatja.

Kötelező iskolai öltözet. A vall. és közokt. miniszter úr 7297—V. 1928. sz. rendelete értelmében minden középiskolai tanuló kizárólag az iskola által előírt ruhát tartozik viselni mind az iskolában, mind az iskolai élettel összefüggő más alkalommal.

A ruha és anyaga, mintája az intézet kapubejáratában ki van függesztve. Sapka, zeke, nadrág színe sötétkék, a köpeny sötétszürke, a zsinórozás fekete.

Az alsó osztályok tanulói rövid, a felső osztályok tanulói hosszú nadrágot viselnek.

Tornaöltöny: Fekete klott rövid nadrág, fehér tornaing.

Segélyegyletünket és a Magyar Iskolaszanatórium Egyesületet a beiratáskor tehetősebb tanulóink szüleinek szeretetébe és támogatásába ajánljuk.

* * *

Figyelmeztetjük növendékeink szüleit, hogy az intézetbe visszatérő gyermekeik az iskola fegyelmi szabályzata alatt állanak a nagyszünidőben is. Az ellenőrzést a megbízott intézeti tanárok végzik.

Tankönyvjegyzék az 1942-43. iskolai évben.

I. osztály.

Róm. kat. nagyobb katekizmus — Bereczky S.: Ószövetségi élet- és jellemképek (ev.) — Farkas K.: Az ó- és újszövetségi kijelentés története (ref.) — Bernstein: A zsidók története I. r. (izr.) — Alszeghy—Sik—Techert: Magyar nyelvtan I. r. — Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar olvasókönyv I. r. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasó- és gyak. könyv gimn. I. o. számára. — Karl—v. Temesy: A magyar föld és népe I. — Gidró—Holenda: Mennyiségtan I. — Greguss—Karl: Természetrájk I. — Harmat—Karvaly: Magyar fiúk nótáskönyve I.

II. osztály.

Rajeczky—Radó: Az ószövetségi kinyilatkoztatás története. — Bereczky S.: Jézus élete és tanítása (ev.) Farkas K.: Az ó- és újszövetségi kijelentés története (ref.) — Bernstein: A zsidók története II. (izr.) — Alszeghy—Sik—Techert: Magyar nyelvtan II. — Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar olvasókönyv II. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasó- és gyak. könyv II. — Karl—v. Temesy: Földrajz II. — Greguss—Karl: Természetrájk II. — Gidró—Holenda: Mennyiségtan II. — Harmat—Karvaly: Magyar fiúk nótáskönyve II.

III. osztály.

Rajeczky—Radó: Az újszövetségi kinyilatkoztatás története. — Hetvényi L.: A ker. egyház rövid története (ev.) — Révész J.: A kereszténység története élet- és jellemképekben (ref.) — Bernstein: A zsidók története III. r. (izr.) — Alszeghy—Sik—Techert: Magyar nyelvtan III. — Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar olvasókönyv III. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasó- és gyak. könyv gimn. III. o. sz. — Thienemann T.—Schwartz E.: Német nyelvkönyv I. r. gimn.-ok III. o. o. sz. — Balányi—Balogh A.: Magyar ország történelmi középisk. III. o. számára. — Karl—v. Temesy: Földrajz III. — Öveges J.: Kis fizika III. o. — Borosay—Holenda—Korányi: Mennyiségtan III. o. — Harmat—Karvaly: Magyar fiúk nótáskönyve III. o.

IV. osztály.

Aubermann A.: Róm. kat. szertartástan. — Győri V.: dr. Luther Márton kis kátéja (ev.) — Rácz K.: Hit- és erkölcstan (ref.) — Bernstein: A zsidók története IV. r. (izr.) — Alszeghy—Sik—Techert: Magyar nyelvtan IV. r. Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar olv. könyv IV. o. sz. — Nagy—Péterffy: Arany János Toldija IV. o. sz. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan. — Esztergomy—Gaál—Nagy:

Latin olvasó- és gyakorlókönyv gimn. IV. o. sz. — Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv II. Marczinkó—v. Pálfi—Váradi: Az antik világ és keresztény Európa története a honfoglalásig gimn. IV. o. sz. — Kerékgyártó—Somogyi: Ásványtan és földtan — Borosay—Holenda—Korányi: Mennyiségtan gimn. IV. o. sz. — Dr. Radnai B.: Egységes magyar gyorsírás I. r. — Melly—Párdonyi—Mohai: Egészségtan gimn. IV. o. sz.

V. osztály

Schütz A.: Róm. kat. hittan. — Bereczky S.: Egyet. ker. egyháztörténet I. r. (ev.) — Rácz K.: Vallástörténet (ref.) — Bernstein: A zsidók története V. r. (izr.) Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar irodalmi olvasókönyv gimn. V. o. számára — Alszeghy—Sik—Techert: Magyar nyelvi olvasókönyv gimn. V. o. sz. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan. — Édes—Nagy: Szemelvények T. Livius könyveiből gimn. V. o. — Antal—Gaál: Lírai szemelvények gimn. V. o. — Maywald—Vayer—Mészáros: Görög nyelvtan. — Maywald—Vayer—Mészáros: Görög olvasó- és nyelvgyakorlókönyv V. o. sz. — Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv gimn. V. o. — Kardevan K.: A német nyelvtan kis tükre. — Boros—Szabó: Olasz nyelvkönyv a gimn. V. o. számára. — Marczinkó—v. Pálfi—Várady: A középkor és az újkor története 896—1789-ig, gimn. V. o. sz. — Greguss—Karl: Élettudomány gimn. V. o. sz. — Borosay—Holenda—Korányi: Mennyiségtan gimn. V. o. sz.

VI. osztály.

Schütz A.: Erkölcstan. — Bereczky S.: Egyet. ker. egyháztörténet I. r. (ev.) — Révész J.: Egyháztörténet I. r. (ref.) — Bernstein: A zsidók története VI. r. (izr.) — Alszeghy—Sik—Techert: Magyar nyelvi olvasókönyv gimn. VI. osztály számára. — Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar irodalmi olvasókönyv gimn. VI. o. részére. — Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan — v. Esztergomy—Édes: Szemelvények Cicero beszédeiből a gimn. VI. o. számára. — Antal—Gaál: Szemelvények P. Virgilius

Maro Aeneiséből gimn. VI—VII. o. sz. — Maywald—Vayer—Mészáros: Görög nyelvtan. — Maywald—Vayer—Mészáros: Görög olvasó- és gyakorlókönyv a gimn. VI. o. sz. — Marót—Wagner: Homeros Iliása. — Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv a gimn. VI. o. sz. — Boros—Szabó: Olasz nyelvkönyv gimn. VI. o. sz. — Csóka—Zibolen: Gazdasági és társad. ismeretek gimn. VI. o. sz. — Borosay—Holenda—Korányi: Mennyiségtan gimn. VI. o. sz. — Horváth—Simon: Négyjegyű logaritmustábla. — Marczinkó—v. Pálfi—Várady: A legújabb kor története gimn. VI. o. sz. — Somogyi Kálmán: Vegytan gimn. VI. o. számára.

VII. osztály.

Schütz A.: Egyháztörténet. — Bereczky S.: Egyetemes ker. egyháztörténet II. r. (ev.). — Révész J.: Egyháztörténelem (ref.). — Bernstein: Zsidó vallás- és erkölcstan (izr.) — Alszeghy—Sik—Brisits: Magyar irodalomtörténet gimn. VII. o. sz. — Techert J.: Magyar nyelvkönyv gimn. VII. o. sz. — v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan gimn. I—VIII. o. sz. — v. Esztergomy—Édes: Szemelvények Cicero leveleiből és bölcséleti műveiből gimn. VII. o. sz. — Antal—Gaál: Szemelvények P. Vergilius Maro Aeneiséből gimn. VI—VII. o. sz. — Maywald—Vayer—Mészáros: Görög nyelvtan. — Marót—Wagner: Homeros Odysseája gimn. VII. o. sz. — v. Mészáros Ede: Görög lírai antológia gimn. VII. o. sz. — v. Mészáros Ede: Szemelvények Herodotosból gimn. VII. o. sz. — Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv gimn. VII. o. sz. — Boros—Szabó: Olasz nyelvkönyv gimn. VII. o. sz. — Marczinkó—v. Pálfi—Várady: Magyarország története a szatmári békéig gimn. VII. o. sz. — Bodnár—Kalmár: Magyarország földrajza gimn. VII. o. sz. — Öveges József: Természettan gimn. VII. o. sz. — Borosay—Holenda—Korányi: Mennyiségtan gimn. VII. o. sz. — Horváth—Simon: Négyjegyű logaritmustábla. — Biró Béla: Művészeti alkotások gimn. VII. o. számára.

VIII osztály.

Schütz A.: Apologetika. — Hetvényi L.: Az evangéliumi ker. világnézet (ev.). — Szele M.: Apologétika (ref.) — Bernstein: Zsidó vallás- és erkölcsstan (izr.) — Alszeghy—Sik—Brisits: A magyar irodalom története a gimn. és lg. VII—VIII. o. sz. — Techert József: Magyar nyelvkönyv a gimn. és lg. VII—VIII. o. sz. — Marczinkó—v. Pálfi—Váradi: Magyarország története a gimn. és lg. VII—VIII. o. sz. — Antal—Gaál: Szemelvények Qu. Horatius Flaccus műveiből. — Balogh—Oszvald: Szemelvények P. Corn. Tacitus műveiből. — Huszti József: Szemelvények ifj. Plinius leveleiből a gimn. és lg. VIII. o. sz. — Maywald—Vayer—Mészáros: Görög

nyelvtan. — Gerecs Szaléz: Sophokles, Oidipus Tyrannus, és Antigone. — Papp János: Platon Kritonja. Szemelvények az Apol. és Phaid.-ból. — Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv a VII. o. sz. — Boros—Szabó: Olasz nyelvkönyv a VIII. o. sz. — Boros—Szabó: Olasz nyelvtan a gimn. és lg. VII—VIII. o. sz. — Öveges József: Természettan a gimn. és lg. VIII. o. sz. — Borosay—Holenda—Korányi: Mennyiségtan a VIII. o. sz. — Melly—Párdányi—Mohay: Egészségtan a gimn. és lg. VIII. o. sz. — Wagner—Horváth: Görög régiségek és a görög irod. vázlata. — Biró Béla: Művészeti alkotások a gimn. és lg. VIII. o. sz. — Kornis Gyula: A pszichologia és logika elemei a gimn. VIII. o. számára.

Segédkönyvek.

Fojtényi K.: Égi lant. — Dunántúli magyar énekeskönyv. — Énekeskönyv magyar reformátusok használatára. — Pollák M. dr.: Imádságos könyv. — A magyar helyesírás szabályai. Hivat. VIII. kiadás III—VIII. o. sz. — Burián J.: Latin—magyar és Magyar—latin szótár V—VIII. o. sz. — Bitter Pühr: Német—magyar, Magyar—német szótár V—VIII. o. sz. — Birkás G.: Francia—magyar és Magyar—francia szótár VIII. o. sz. — Kardeván: A német nyelvtan kis tükre IV—VIII. o. sz. — Kogutovicz K.: Iskolai atlasz I—IV. o. sz. — Kogutovicz—Gergely—Hézsér: Iskolai atlasz V—VIII. o. — Barthos—Kurucz: Egyet. történelmi atlasz. III—VIII. o. — Biró B.: Műalkotások könyve I—III. o. és III—VIII. o. rész. — Harmat—Karvaly: Ma-

gyar fiúk nótáskönyve I—III. o. — Huszti J.: Chrestomathia a gimn. V—VIII. o. számára.

Jámbor—Kemenes: Római régiségtan V—VIII. o. — Horváth—Wagner: Görög régiségek V—VIII. o. — Lévy—Vida: Görög—magyar és Magyar—görög szótár, vagy Földi József: Görög szótár. — Ostie—Sándor: Német stílusgyakorlatok. — Koltai—Kastner: Olasz—magyar és Magyar—olasz szótár. — Jávorka S.: A magyar flóra kis határozója I—II. o. részére. — Luttor-féle új írásmód illusztrált tanmenete. — Pintér Jenő: Magyar nyelvvédő könyv IV—VIII. o. — Mohay Ádám: Légoltalmi ismeretek I—III. o. részére I. rész; V—VII. o. részére II. rész.

Tartalomjegyzék

<i>Lauringer Ernő</i> tanügyi főtanácsos, igazgató. Irta: Katona Ferenc	
c. igazgató. — — — — —	3
<i>Gróf Széchenyi István emlékezete.</i> Irta: Gábor Géza dr. — —	5
<i>A magyar március szelleme!</i> Irta: Gábor Géza dr. — — — —	8
<i>Prohászka Ottokár és a XIX. század szelleme:</i> Irta: Gábor Géza dr.	12
<i>Ismét harcol a magyar ...!</i> Irta: Csanády Sándor tan. felügyelő. —	17
I. <i>Iskolánk múltja.</i> — — — — —	20
II. <i>Iskolánk az 1941—42. iskolai évben.</i> — — — — —	21
1. Az iskolai év lefolyása. — — — — —	21
2. Az épület. — — — — —	21
3. A bútorzat — — — — —	21
4. A végzett tanítási anyag. — — — — —	21
A IV—VIII. osztály magyar írásbeli dolgozatainak tételei	21
5. Változások a tanári testületben — — — — —	22
6. Az intézet átadása-átvétele. — — — — —	23
7. Látogatások — — — — —	23
8. Értekezletek — — — — —	23
9. Bemutató órák — — — — —	23
10. Osztályfőnöki óra — — — — —	24
11. Óralátogatások. — — — — —	24
12. A szülőkkel való kapcsolat. — — — — —	24
13. A légoltalmi oktatás. — — — — —	24
14. Filmoktatás. — — — — —	25
15. Nevelői tevékenység. — — — — —	25
I. Valláserkölcsei nevelés. — — — — —	25
II. Hazafias nevelés. — — — — —	27
III. Szociális nevelés. — — — — —	28
IV. Művészi nevelés. — — — — —	29
V. Társadalmi nevelés. — — — — —	29
16. Fa- és madárvédelem. — — — — —	29
A tanári testület intézeti munkaköre. — — — — —	30
III. A tanári testület névjegyzéke. — — — — —	32
A tanári testület irodalmi, tudományos és társadalmi munkássága az 1941—42. iskolai évben. — — — — —	33
IV. Különféle jelentések.	
1. Egészségügyi állapot. — — — — —	35
2. Ünnepek, megemlékezések. — — — — —	35
3. Kirándulások. — — — — —	37

